

Nieuwsbrief Rechtspraak Europa

NRE 2026, nr. 5 (mei)

donderdag 7 mei 2026

Inhoud

In deze nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

INHOUD.....	1
LEESWIJZER.....	3
DEEL I - RECHTSPRAAK.....	4
Aanbesteding en overheidsopdrachten.....	4
Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers.....	5
Asiel, migratie en Unieburgerschap	9
Belastingen.....	20
Belastingen, accijns.....	22
Belastingen, btw	23
Beroepskwalificaties.....	27
Bestuursrecht	27
Brexit	28
Broeikasgasemissierechten	28
Civiel.....	28
Consumenten.....	29
COVID-19.....	35
Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek	36
Diensten, elektronische communicatiediensten.....	37
Digitalisering, social media en AI	37
Discriminatie en gelijke behandeling.....	38
Douane, tariefindeling, handel en antidumping.....	39
Eigendomsrecht	40
Energiemarkt.....	41
Europees OM	43
Europese subsidies.....	44
Familielieven en familierecht.....	44
Financiële markt en diensten, EMU, Bankenuie	46
Gezondheid, geneesmiddelen en etikettering.....	48
Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa	50
Handel en antidumping	51
Huurrecht.....	53
HvJ - procesrecht.....	53
IE - Intellectuele eigendom.....	54
Insolventie	59
Institutioneel en bescherming financiële belangen EU	59

Maandelijks overzicht van de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU).

De Nieuwsbrief Rechtspraak Europa werd in 2011 opgericht door Marc de Werd (gerechtshof Amsterdam) en Joanne Bik (LBVr).

Kernredactie: Larisa Alwin, Joanne Bik, Dionne Emmanouilidis, Mariëlle Leenaers en Marc de Werd. Vaste medewerkers: Anne-Marie ten Bosch, Cleo Dermout, Stefan Flipse, Nicolien Keereweer, Babet van den Kommer, Nadine Laatsch, Suus Pesch, Chris Sillen en Lotte Veltcamp Helbach.

Rechtspraak Europa komt tot stand door een samenwerkingsverband tussen het Gerechtshof Amsterdam en het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (LBVr), en wordt gepubliceerd op de website van de rechtspraak en op MKO (alleen intern). Het archief is te raadplegen op rechtspraak.nl.

Rechtspraak Europa rechtstreeks ontvangen? Stuur een mail naar RechtspraakEuropa@rechtspraak.nl om te worden toegevoegd aan de verzendlijst.

Afmelden kan via deze [link](#).

IPR.....	60
Kansspelen.....	65
Klokkenluiders.....	66
Kwekersrecht.....	66
Landbouw en visserij.....	67
Levenslang.....	68
LHBTI-rechten.....	70
Luchtvaart.....	71
Marktmisbruik en oneerlijke handelspraktijken.....	72
Mededinging.....	73
MH 17.....	76
Milieu, natuur, duurzame energie.....	76
Onderwijs en studenten.....	80
Overlevering en uitlevering.....	81
Prejudiciële procedure HvJ.....	82
Privacy en persoonsgegevens.....	83
Procesrecht en recht op eerlijk proces.....	84
Procesrecht en recht op eerlijk proces - civiel recht.....	84
Procesrecht en recht op eerlijk proces - strafrecht.....	85
Producteisen en productveiligheid.....	89
Psychiatrie.....	89
Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter.....	90
Recht op leven en verbod op foltering en onmenselijke behandeling.....	92
Rechtsstaat en rechterlijke macht.....	92
Sport.....	94
Staatssteun.....	94
Strafrecht.....	95
Tabak.....	97
Toegang tot documenten.....	99
Verkiezingen en kiesrecht.....	99
Vervoer, reizen en rijbewijs.....	99
Verzekeringen.....	100
Vrij verkeer.....	101
Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid.....	102
DEEL II - ALGEMEEN.....	104
Algemeen.....	104
Cursus en opleiding.....	104
Nieuwsbrieven.....	105
NL zaken bij het HvJEU.....	106
NL zaken bij het EHRM.....	108
Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM.....	108

Leeswijzer

De redactie heeft ervoor gekozen om de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) en het Gerecht per rubriek gezamenlijk aan te bieden. De toenemende vervlechting van het EU recht en het EVRM sinds het Verdrag van Lissabon (2009) is met name zichtbaar op het terrein van de grondrechtenbescherming. Deze ontwikkeling naar een Europees *ius commune* maakt dat beide kenbronnen in een juridische casus gelijktijdig relevant kunnen zijn. De redactie wil aldus recht doen aan die Europese realiteit.

- Om sneller te scrollen: klik op tweede icoon van boven “bladwijzers”, de index blijft dan in de linkerkolom staan.
- De nieuwsbrief is ingedeeld in alfabetisch gerangschikte onderwerpen.
- Om de lengte van de nieuwsbrief in te perken worden van prejudiciële verwijzingen geen samenvattingen opgenomen. De signaleringen van nieuwe prejudiciële verwijzingen bevatten een link naar de verwijzingsuitspraak op de website van Curia en een link naar de samenvatting op ECER (indien beschikbaar). Bij de Nederlandse verwijzingsuitspraken wordt daarnaast ook een samenvatting opgenomen.
Het is overigens eenvoudig een prejudiciële verwijzing terug te vinden op Curia met zaaknummer of, indien dat zaaknummer niet bekend is, door bijvoorbeeld te zoeken op onderwerp of herkomst van de prejudiciële vraag. De snelste manier is door te klikken op de drie puntjes bij het vak “documenten” en aldaar te klikken op “verzoeken om een prejudiciële beslissing”.

Volledigheid en selectiecriteria

- Voor wat betreft de Europese uitspraken streeft de redactie ernaar een volledig overzicht te geven van de voor Nederland relevante uitspraken.
- Alle prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten worden opgenomen in de nieuwsbrief.
- De Nederlandse uitspraken die in de nieuwsbrief staan, worden opgenomen omdat er een blog over is of omdat iemand de redactie heeft gewezen op een bepaalde uitspraak. Het overzicht van de Nederlandse jurisprudentie is dus niet volledig. Signalering van een relevante Nederlandse uitspraak wordt zeer op prijs gesteld.
- De redactie houdt ontwikkelingen bij via Legal Intelligence etc. Uiteraard is dit overzicht niet volledig. Datzelfde geldt voor opleidingen, literatuur en noten bij arresten. Ook hiervoor geldt dat signalering door lezers op prijs wordt gesteld.

Deel I – Rechtspraak

Aanbesteding en overheidsopdrachten

HvJ – ARREST – C-568/24 (Sof Medica) – 16 april 2026 – Roemenië – ECLI:EU:C:2026:305 – geen conclusie – arrest

Aanbesteding – Chirurgische robot – Beoordelingsmarge aanbestedende dienst bij vaststelling technische specificaties

Een ziekenhuis heeft een aanbesteding gepubliceerd voor een chirurgische robot met een geschatte waarde van ongeveer 5 000 000 EUR. Volgens het bestek bij die aanbesteding moet de apparatuur zonder speciale aanpassingen in de operatiekamer kunnen worden geplaatst, zodat een hybride benadering van de chirurgische ingreep mogelijk is en tijdens de operatie snel kan worden geschakeld tussen klassieke laparoscopische chirurgie en robotchirurgie. Als leverancier van chirurgische robots die uit één geheel bestaan was Sof Medica van mening dat deze technische specificaties in strijd waren met de aanbestedingsbeginselen van wet nr. 98/2016, aangezien zij enkel de modulaire chirurgische robots bevoordelen.

Sof Medica heeft de rechter verzocht de aanbestedende dienst te gelasten die technische specificaties, die volgens haar discriminerend waren, te verwijderen, minimumeisen vast te stellen om een transparante procedure op basis van daadwerkelijke mededinging te waarborgen en, indien het aanbestedingsdossier niet kan worden gecorrigeerd, de betrokken aanbestedingsprocedure nietig te verklaren.

Deze rechter heeft drie vragen over de beoordelingsmarge waarover de aanbestedende dienst beschikt om de technische specificaties vast te stellen.

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 18, lid 1, van richtlijn 2014/24/EU, gelezen in samenhang met artikel 42, leden 1 en 2, en artikel 49 van richtlijn 2014/24, moet aldus worden uitgelegd dat de in artikel 18, lid 1, neergelegde beginselen van transparantie en gelijke behandeling niet eraan in de weg staan dat een aanbestedende dienst in het kader van een overheidsopdracht voor levering de inschrijving van een inschrijver uitsluit op basis van technische specificaties, zonder dat deze op de datum van bekendmaking van de aankondiging van de opdracht objectief zijn gerechtvaardigd in de aanbestedingsstukken in de zin van artikel 2, lid 1, punt 13, van die richtlijn.

Artikel 42, leden 1 en 4, van richtlijn 2014/24 moet aldus worden uitgelegd dat een aanbestedende dienst in de technische specificaties van een overheidsopdracht voor de levering van een chirurgische robot geen vereisten kan opnemen met betrekking tot het modulaire en mobiele karakter, het gewicht, de ingenomen oppervlakte en de opstelling van de armen van de chirurgische robot waarop deze opdracht betrekking heeft, zonder dat deze vereisten vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”, tenzij die vereisten, gelet op de aanbestedingsstukken, onvermijdelijk voortvloeien uit het voorwerp van die opdracht.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-187/26 (Rīgas satiksme), verwijzing uit **Letland** over de vraag of er ondanks de toekenning van exclusieve rechten voor **openbaarvervoersdiensten** toch sprake kan zijn van ‘**mededinging**’ in de zin van artikel 101, lid 1 VWEU, en of de feitelijke uitvoering van het openbaardienstcontract bij deze beoordeling relevant is (zoals in casu de gedeeltelijke uitvoering door een **onderaanneming**).
- C-212/26 (Tratamento de Águas e Ar Ambiente), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of een inschrijver van een **aanbestedingsprocedure** die definitief is uitgesloten van de procedure nog **procesbelang** heeft om op te komen tegen de **toelating van een concurrerende inschrijver** en het **daaropvolgende gunningsbesluit** (in de zin van richtlijn 89/665 en richtlijn 2009/81).

NOOT – HvJ 22 januari 2026, C-590/24 (AK Dlhopolec)

HvJ-uitspraak in Slowaakse zaak over verificatie van de ubo door een advocaat (Ellen Timmer)

Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers

HvJ – ARREST – C-418/24 (Obadal) – 14 april 2026 – **Grote Kamer** – Spanje
– ECLI:EU:C:2026:291 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 1999/70/EG – Raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Maatregelen ter voorkoming van misbruik – Spaanse regeling – Selectieprocedure in overheidssector als voorwaarde voor status “werknemer met vast dienstverband”

TJ werkt sinds maart 2016 als kinderoppas op basis van opeenvolgende tijdelijke contracten binnen het Spaanse openbaar onderwijs. In 2021 is zij een procedure gestart om haar arbeidsovereenkomst te laten omzetten in een vast dienstverband, of ten minste een ‘arbeidsverhouding voor onbepaalde tijd zonder vast dienstverband’. Aan TJ is die laatste status toegekend.

De verwijzende rechter wil van het Hof weten of de Spaanse regeling in overeenstemming is met clause 5 van de raamovereenkomst. De Spaanse regeling beperkt de erkenning van de hoedanigheid van „werknemer in vast dienstverband” in de overheidssector tot personen die een selectieprocedure succesvol hebben doorlopen overeenkomstig de beginselen van gelijkheid, verdienste en bekwaamheid. Daarentegen kwalificeert zij als „arbeidsverhouding voor onbepaalde tijd zonder vast dienstverband” de arbeidsverhouding van een tijdelijke werknemer die is aangenomen zonder een dergelijke procedure te hebben gevolgd, waarbij misbruik is gemaakt van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd.

Hof: Clause 5 van de raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, die is opgenomen in de bijlage bij Richtlijn 1999/70/EG, moet aldus worden uitgelegd dat:

– enerzijds, zij zich verzet tegen een nationale regeling, zoals uitgelegd door de nationale rechtspraak, die als maatregel ter bestraffing van misbruik als gevolg van het gebruik van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, in de zin van die clause 5, de omzetting van deze overeenkomsten in een „niet-permanente arbeidsverhouding voor onbepaalde tijd”, aangezien deze maatregel, doordat hij neerkomt op het in stand houden van een tijdelijke arbeidsverhouding en dus van de onzekere situatie van de betrokken werknemer, noch het mogelijk maakt dit misbruik naar behoren te bestraffen, noch de gevolgen van de schending van het Unierecht ongedaan te maken, en

– *anderzijds, een reeks maatregelen, bestaande uit, ten eerste, de uitkering van forfaitaire vergoedingen, waaraan een dubbele bovengrens geldt, bij beëindiging van deze arbeidsverhouding, ten tweede, een aansprakelijkheidsregeling voor overheidsinstanties die dubbelzinnig, abstract en onvoorspelbaar is, en, ten derde, de organisatie van selectieprocedures die, hoewel zij rekening houden met de eerdere ervaring van de betrokken werknemer en de tijd die deze aan de uitvoering van zijn taken heeft besteed, deze inaanmerkingneming niet beperken tot kandidaten die het slachtoffer zijn geweest van dergelijk misbruik, wanneer deze maatregelen het niet mogelijk maken om dit misbruik naar behoren te bestraffen, noch om de gevolgen van de schending van het Unierecht ongedaan te maken.*

- E Opeenvolgende overeenkomsten voor bepaalde tijd: de Spaanse maatregelen om misbruik hiervan in de overheidssector te bestraffen, lijken niet in overeenstemming met het Unierecht ([Curia persbericht](#))

HvJ – ARREST – C-642/24 (Commissie/Duitsland) – 16 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:303 – geen conclusie – persbericht – arrest (Franse versie)

Verordening (EG) nr. 883/2004 – Verordening (EU) nr. 492/2011 – Artikel 45 VWEU – Niet nakoming – Vrij verkeer van werknemers – Gelijke behandeling – Kinderbijslag – Indexeringsmechanisme

Het Hof oordeelt dat Duitsland door het daar ingevoerde indexeringsmechanisme voor kinderbijslag, waarbij begunstigen van deze uitkering wier kinderen in bepaalde lidstaten wonen een lager bedrag ontvangen dan begunstigen van dezelfde uitkering wier kinderen in Duitsland of in andere lidstaten wonen, haar verplichtingen niet is nagekomen.

- E Indexation of Bavarian family allowance on the basis of the Member State where the children reside is contrary to EU law ([persbericht Curia](#))
- E EU-Hof: de indexering van de Beierse kinderbijslag op basis van de lidstaat waar de kinderen wonen, is in strijd met het EU-recht ([ECER](#))

HvJ – ARREST – C-116/25 (NOI-Blagoevgrad) – 23 april 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:336 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 883/2004 – Werkloosheidsuitkering – Berekeningsregel die niet ,uitsluitend' rekening houdt met het loon voor de laatste werkzaamheden – Nationale regeling die voorziet in andere berekeningsregel voor personen die hun laatste werkzaamheden in een andere lidstaat hebben uitgeoefend

Verzoekster is een Bulgaars staatsburger die permanent verblijft in Bulgarije. Tot eind mei 2024 heeft zij in Bulgarije in loondienst gewerkt. Daarna heeft zij 28 dagen als seizoenarbeider gewerkt in Spanje voor een Spaanse werkgever. Vervolgens is verzoekster volledig werkloos geworden en heeft zij een uitkering gekregen gebaseerd op het loon dat zij de laatste 24 maanden heeft ontvangen, inclusief de werkzaamheden in Spanje.

De Bulgaarse autoriteiten pasten hierbij een nieuwe nationale regeling toe, die geldt voor personen die in meerdere lidstaten hebben gewerkt en afwijkt van de eerdere berekeningsmethode.

Verzoekster is het niet eens met de berekening van haar uitkering. Volgens verzoekster had de uitkering berekend moeten worden op basis van artikel 62, leden 1 en 2 van de verordening op grond waarvan de uitkering gebaseerd is op het loon dat zij voor haar laatste werkzaamheden heeft ontvangen.

De nationale rechter twijfelt of de nieuwe Bulgaarse regeling verenigbaar is met het Unierecht.

Hof: Artikel 62, lid 3, van verordening (EG) nr. 883/2004, gelezen in samenhang met artikel 65, lid 2, eerste en tweede volzin, en lid 5, onder a), van verordening nr. 883/2004, verzet zich niet tegen een regeling van een lidstaat, als lidstaat van de woonplaats, op grond waarvan het bedrag van de werkloosheidsuitkering die moet worden verstrekt aan een persoon die een deel of het geheel van de in de wetgeving van die lidstaat opgenomen referentieperiode voor de berekening van de uitkering waarop bij werkloosheid aanspraak bestaat, heeft vervuld onder de wetgeving van een andere lidstaat, namelijk de wetgeving van de lidstaat waar hij het laatst heeft gewerkt, niet wordt vastgesteld door „uitsluitend” rekening te houden met het loon of het beroepsinkomen dat deze persoon krachtens de wetgeving van deze andere lidstaat heeft genoten voor de laatste werkzaamheden, al dan niet in loondienst.

Artikel 62 van verordening nr. 883/2004, verzet zich niet tegen een regeling van een lidstaat waarin voor de berekening van werkloosheidsuitkeringen is voorzien in verschillende regels naargelang werklozen de volledige referentieperiode onder de nationale wetgeving hebben vervuld, dan wel deze periode geheel of gedeeltelijk onder de wetgeving van een andere lidstaat hebben vervuld.

HvJ – ARREST – [C-133/24 \(CD Tondela e.a.\)](#) – 30 april 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:361 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 101, lid 1, VWEU – Professioneel voetbal – Spelers die arbeidsovereenkomst eenzijdig hebben opgezegd vanwege COVID-19-pandemie – Niet-wervingsovereenkomst tussen nationale sportbond en aantal clubs – Mededingingsbeperking

Samenvatting onder: [mededinging](#)

HvJ – CONCLUSIE – [Gevoegde zaken C-142/25 en C-143/25 \(Pepach\)](#) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:345 – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 987/2009 – Artikel 21 VWEU – Coördinatie sociale zekerheidsstelsels – Ouderdomspensioen – Rekening houden met perioden van kinderopvoeding in een andere lidstaat

C-142/25 - LF is een Oostenrijkse staatsburger. Zij heeft in Oostenrijk en Duitsland gewerkt en premies voor de verplichte sociale verzekering opgebouwd. Zij heeft kinderen gekregen en zich volledig gewijd aan de opvoeding, eerst in Oostenrijk in 1984 en 1985 en daarna tot 1993 in België. Voor de berekening van haar ouderdomspensioen gaat de uitkeringsinstantie uit van 162 maanden verzekeringsdekking onder de Oostenrijkse wetgeving en zijn alleen de maanden in 1984 en 1985 in aanmerking genomen als opvoedingsperioden. LF heeft dit besluit aangevochten bij de Oostenrijkse rechter, met de argumentatie dat ook de opvoedingsperioden in België moeten worden meegerekend. Volgens de uitkeringsinstantie kunnen de opvoedingsperioden in België niet worden meegeteld op grond van artikel 44, lid 2 van Verordening nr. 987/2009, aangezien zij plaatsvonden in een lidstaat (België) waarvan de wetgeving in beginsel voorziet in het in aanmerking nemen van opvoedingsperioden.

C-143/25 - CV is een Oostenrijkse staatsburger. Zij heeft in Oostenrijk gewoond en gewerkt en is in 1988 verhuisd naar Italië, waar zij sindsdien woont. Sinds haar verhuizing naar Italië heeft zij geen betaalde baan meer gehad. Zij heeft twee kinderen gekregen. De aanvraag voor een ouderdomspensioen wordt afgewezen omdat zij niet had voldaan aan de minimumvereisten van 180 maanden verzekeringsdekking. Volgens de uitkeringsinstantie hoefde er ook geen rekening te worden gehouden met de periodes waarin CV in Italië voor haar kinderen had gezorgd.

A-G geeft het Hof in overweging dat artikel 44, lid 2 van Verordening (EG) nr. 987/2009 niet alleen van toepassing is in situaties waarin de wetgeving van de lidstaat waar de betrokkene zijn of haar kinderen heeft opgevoed, in het algemeen geen rekening houdt met perioden van kinderopvoeding, maar ook in gevallen waarin die persoon zijn of haar kinderen heeft opgevoed in een lidstaat waarvan de wetgeving in het algemeen wel rekening houdt met perioden van kinderopvoeding, maar die wetgeving niet op hem of haar kan worden toegepast met betrekking tot die perioden van kinderopvoeding, omdat hij of zij nooit was aangesloten bij het pensioenstelsel van die lidstaat. Uit artikel 21 VWEU volgt dat de lidstaat die verantwoordelijk is voor de betaling van een ouderdomspensioen, verplicht is zijn wetgeving toe te passen en rekening te houden met de in een andere lidstaat voltooide perioden van kinderopvoeding alsof deze perioden op zijn grondgebied zijn voltooid, mits, ten eerste, de betrokkene de 'verzekeringsperioden' in de eerste lidstaat heeft voltooid voordat hij zijn of haar woonplaats naar de tweede lidstaat verplaatste, en ten tweede, de eerste lidstaat de laatste lidstaat was waarin hij of zij dergelijke 'verzekeringsperioden' heeft voltooid vóór die verplaatsing. Het mag niet worden vereist dat de betrokkene de relevante 'verzekeringsperioden' uitsluitend in die lidstaat heeft voltooid, zowel vóór als na de kinderopvoeding in de tweede lidstaat.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-123/26 (Tribunalul Ilfov), verwijzing uit **Roemenië** over **arbeidsomstandigheden** en de vraag of **richtlijn 90/270** (werken met beeldschermapparatuur) in de weg staat aan een **plafond** voor de **vergoeding door werkgever van een beeldschermbril**.
- C-124/26 (Pensionsversicherungsanstalt), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of **verordening 883/2004** zich verzet tegen een nationale bepaling die een **uitkering** voor de ouder (werkzaam in Oostenrijk) van een **zorgbehoevend kind** (dat samen met die ouder in Duitsland woont) **afhankelijk stelt** van het recht op een **Oostenrijkse verzorgingsuitkering**, terwijl dat recht **vereist** dat het zorgbehoevende kind haar gewone **verblijfplaats** in Oostenrijk heeft.
- C-132/26 (Camille), verwijzing uit **België** over **Verordening 883/2004** en de vraag of een nationale regeling waarin het **recht op gezinsbijslag** is gekoppeld aan het bezit van een **verblijfstitel**, in strijd is met het Unierecht (m.n. het beginsel van **gelijke behandeling**), wanneer een Unieburger feitelijk verblijft en **economische activiteiten** verricht in (in casu) België.
- C-177/26 (Gripholt), verwijzing uit **Zweden** over de vraag of **niet-vervangingsvoorwaarde** van artikel 12, lid 1, van **verordening 883/2004** eraan in de weg staat dat een werknemer wordt **gedetacheerd** om dezelfde werkzaamheden te verrichten als een andere werknemer in een vorig seizoen, wanneer er een **tijdsinterval tussen de detacheringen** bestaat.
- C-183/26 (Subdirección General de Gestión de Clases Pasivas), verwijzing uit **Spanje** over **ouderdomspensioen**, discriminatie op grond van leeftijd, **onderscheid tussen gedwongen en vrijwillige vervroegde pensionering** en de vraag of dit verenigbaar is met het Unierecht

OVERIG

- Voorlopig akkoord over geactualiseerde regels inzake de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels (ECER)
- The Chişinău Declaration on the European Social Charter: continued attention, commitment and relevance (Strasbourg observers)
- #8: Een oplossing voor vastlopend (bestuurs)recht? De relevantie van het onderbelichte perspectief van arbeidsmigranten (Nederland rechtsstaat)

Hoe zorgen we ervoor dat het bestuursrecht niet (verder) vastloopt? Voor de VAR-preadviezen 2026 hebben verschillende auteurs zich onder meer over die vraag gebogen. De auteurs richten zich op de dialoog tussen de staatsmachten, de complexiteit van de wetgeving, de uitvoering van de wet- en regelgeving en de rechtspraak.

EHRM factsheets en case-law guide

- [Trade union rights](#)
- [Legal professional privilege](#)
- [Slavery, servitude and forced labour](#)
- [Surveillance at workplace](#)
- [Work-related rights](#)
- [Guide on Article 4 of the European Convention on Human Rights](#)

WIKI

- [Wiki Coördinatieverordeningen 1408 71 en 883 2004 en de bijbehorende toepassingsverordeningen](#)

Asiel, migratie en Unieburgerschap

 EHRM – ARREST – M.V. t. België – 9 april 2026 – 52836/22 – 57898/22 – 3913/23 – 4994/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0409JUD005283622 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikelen 3, 6 en 34 EVRM – Opvang asielzoekers – Structureel falende opvang en schending waardigheid – Migratiedruk ontslaat staten niet van hun verplichtingen

Vier asielzoekers hebben in België een asielaanvraag ingediend. Vanwege de overbelasting van het opvangnetwerk konden zij geen opvangplaats krijgen en verbleven zij maandenlang op straat, zonder financiële steun of toegang tot sanitaire voorzieningen. Elk van hen heeft via een kort geding een voorlopige voorziening verkregen, waarbij de overheid is gelast hen op te vangen en materiële hulp te verlenen. De Belgische staat heeft deze voorzieningen niet uitgevoerd. Het EHRM legde eerder voorlopige maatregelen op maar ook deze zijn met vertraging uitgevoerd (21 tot 261 dagen).

EHRM: Artikel 3 EVRM beschermt een absoluut recht, en migratiedruk ontslaat staten niet van hun verplichtingen. Hoewel het EVRM geen algemeen recht op huisvesting garandeert, geldt dit niet voor asielzoekers die op grond van nationale regelgeving recht hebben op opvang. De drempel van ernst om tot schending van artikel 3 EVRM te kunnen komen, is overschreden door de slechte leefomstandigheden en de termijn waarin de klagers in deze omstandigheden hebben gezeten. De artikelen 6 en 34 EVRM zijn eveneens geschonden door de onredelijk lange vertraging waarvan sprake is geweest bij de uitvoering van de rechterlijke beslissingen. Het EHRM benadrukt dat België systematische maatregelen moet nemen om de problemen in de asielopvang op te lossen.

EHRM – ARREST – [H.D. t. Italië](#) – 9 april 2026 – [41645/23](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0409JUD004164523](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 5 EVRM – Ongerechtvaardigde detentie minderjarige in opvangcentrum na ontvangst verblijfsvergunning – Schending

Klager, een minderjarige uit Burkino Faso, is op 24 juni 2023 in Italië aangekomen, waar hij werd ondergebracht in een opvangcentrum voor volwassenen en asielzoekers. Hij ontving op 31 juli 2023 een verblijfsvergunning, maar verbleef alsnog zes maanden in het asielzoekerscentrum. Na juridische stappen wegens onwettige detentie en slechte omstandigheden, is klager op 6 december 2023, na beslissing van de rechtbank, naar een centrum voor alleenstaande minderjarigen overgebracht.

Klager stelt zich op het standpunt dat hij tijdens zijn verblijf in het opvangcentrum van zijn vrijheid was beroofd en stelt dat artikel 5 EVRM is geschonden. Hij voert daartoe aan dat het opvangcentrum uitsluitend was bedoeld voor volwassenen, dat er sprake was van overbezetting, een onveilige situatie voor minderjarigen en gebrekkige zorg. Dit onderbouwt hij met rapporten en bevestigingen van officiële instanties en NGO's.

De Italiaanse autoriteiten stellen zich echter op het standpunt dat de leefomstandigheden in het opvangcentrum over het algemeen toereikend waren en dat er specifieke normen waren vastgesteld met betrekking tot de opvangomstandigheden voor minderjarigen in het centrum en dat klager in het opvangcentrum was geplaatst om de noodzakelijke identificatieprocedure te doorlopen en zijn verblijf op Italiaans grondgebied te regulariseren.

Het EHRM herhaalt dat de detentie van asielzoekers en immigranten enkel rechtmatig is wanneer deze dient ter voorkoming van ongeautoriseerde binnenkomst en wanneer de detentie in verhouding tot het doel, en onder passende omstandigheden plaatsvindt (*J.A. en anderen v. Italië*). In het onderhavige geval was de detentie van klager in het opvangcentrum niet gerechtvaardigd onder artikel 5 EVRM, nu klager na identificatie als minderjarige een verblijfsvergunning kreeg, wat hem formeel toestemming gaf om in Italië te verblijven. Bovendien was de uitzetting van alleenstaande minderjarigen verboden volgens de nationale wet. De plaatsing in een centrum voor volwassenen was op dat moment ook verboden. Het EHRM concludeert dan ook dat er sprake is van een schending van artikel 5 EVRM.

EHRM – ARREST – [Y.F.C. e.a. t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [21325/19](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002132519](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikelen, 3 en 5, lid 4 EVRM – Detentie Venezolaanse immigranten op Curaçao – Recht op bijstand van een raadsman – Schending

Klagers zijn zeven Venezolaanse staatsburgers, die op 11 april 2019 zijn onderschept in de territoriale wateren van Curaçao, toen zij probeerden het land binnen te komen. Ze zijn gearresteerd en aan land gebracht door de kustwacht, waarna aan hen de toegang is geweigerd en hun detentie is bevolen in afwachting van uitzetting. Vier van de klagers hebben vastgezeten in een detentiecentrum voor vreemdelingen, terwijl de andere drie in een gewone gevangenis zaten. Op 18 april 2019 hebben zij bijstand van een raadsman gekregen en bezwaar gemaakt tegen de uitzettings- en detentiebesluiten. Die bezwaren zijn afgewezen. Het EHRM heeft in 2019 voorlopige maatregelen genomen om hun uitzetting naar Venezuela te voorkomen. In augustus 2019 zijn de laatste klagers vrijgelaten. Vervolgens heeft het EHRM bij voorlopige maatregel de regering opgeroepen ervoor te zorgen dat de detentieomstandigheden voldoen aan artikel 3 EVRM. De UNHCR heeft geïntervenieerd in deze zaak.

Het EHRM oordeelt dat er geen effectief en onafhankelijk onderzoek is ingesteld naar het gebruik van geweld tegen klagers (o.a. rubberkogels en schoppen in de rug). Bovendien hebben klagers tijdens de

eerste week van hun detentie geen bijstand van een raadsman gekregen. Schending van artikelen 3 en 5, lid 4 EVRM.

EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – [Bitar t. Nederland](#) – 31 maart 2026 – 36163/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0331DEC003616321 – [beslissing](#)

Artikel 8 EVRM – Gezinshereniging met broer – Recht op familieleven – Aanvullende elementen van afhankelijkheid? – Niet ontvankelijkheid

Klaagster, een volwassen Syrische vrouw, heeft verzocht om een machtiging tot voorlopig verblijf met het oog op gezinshereniging met haar volwassen broer, die in Nederland woont. Volgens klaagster zijn er aanvullende factoren van afhankelijkheid, anders dan de normale emotionele “band” tussen broer en zus. Ter onderbouwing is een brief van de pastoor van de kerk in Libanon overgelegd, waarin hij verklaarde dat door hun ervaringen tijdens de oorlog in Syrië een hechte band tussen klaagster en haar broer was ontstaan en dat klaagster haar broer erg miste. Volgens een arts worden de medische klachten van de klaagster veroorzaakt door psychische stress als gevolg van de scheiding van haar broer.

Het Hof merkt op dat klaagster sinds begin 2019 zelfstandig in Libanon kon wonen en is opgenomen in de kerkelijke gemeenschap die haar heeft ondersteund. Het Hof concludeert dat klaagster niet heeft aangetoond dat er aanvullende elementen van afhankelijkheid bestaan, die verder gaan dan de normale emotionele band tussen haar en haar broer. Hun relatie vormde derhalve op het relevante tijdstip geen “gezinsleven” in de zin van artikel 8 EVRM, zoals vastgesteld door de nationale autoriteiten.

De klacht van klaagster is daarom niet ontvankelijk.

HvJ – ARREST – [Gevoegde zaken C-50/24 t/m C-56/24 \(Danané e.a.\)](#) – ECLI:EU:C:2026:301 – 16 april 2026 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2013/32/EU – Richtlijn 2013/33 – Internationale bescherming – Grensprocedures – Vreemdelingenbewaring – Plaats van bewaring – Bewaring na termijn van vier weken voor grensprocedures – Voortzetting grensprocedure als gewone procedure – Ambtshalve bevoegdheid nationale rechter – Ex-Nunc-toetsing

Een aantal asielzoekers die in 2023 via de luchthaven van Zaventem in België zijn aangekomen, zijn geplaatst in een gesloten detentiecentrum in de buurt van de luchthaven. Na het verstrijken van de maximale termijn van vier weken die voor deze procedures geldt, is de behandeling van de verzoeken voortgezet volgens een spoedprocedure. De Belgische autoriteiten besloten echter de verzoekers in bewaring te houden, op grond van vluchtgevaar. Vervolgens zijn de asielverzoeken afgewezen, met name op basis van informatie die was verzameld tijdens de grensprocedure. De Belgische Raad voor vreemdelingenbetwistingen (FR) vraagt of de betrokkenen in bewaring mochten worden gehouden in een dergelijk centrum dat niet aan de grens is gelegen.

België en drie andere lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend

Hof: Artikel 43 van richtlijn 2013/32/EU moet aldus worden uitgelegd dat een procedure voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat aan de grens of in een transitzone wordt ingediend door een verzoeker die tijdens deze procedure in bewaring wordt gehouden in een plaats op het grondgebied van de betrokken lidstaat die geografisch niet nabij de grens van die staat is gelegen, maar die door de nationale regelgeving wordt gelijkgesteld met een plaats nabij de grens, binnen de werkingssfeer van artikel 43 valt.

Artikel 43 van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat de behandeling van een verzoek om internationale bescherming na het verstrijken van de in artikel 43, lid 2, van die richtlijn bepaalde termijn van vier weken niet langer binnen de werkingssfeer van artikel 43 valt, maar binnen die van de andere bepalingen van deze richtlijn.

Richtlijn 2013/32 verzet zich er niet tegen dat dezelfde plaats van bewaring, in het kader van een procedure ter behandeling van een verzoek om internationale bescherming, aanvankelijk wordt gelijkgesteld met een „plaats [...] in het grensgebied” en vervolgens, nadat de verzoeker toestemming heeft gekregen om het grondgebied binnen te komen wegens het verstrijken van de in artikel 43, lid 2, van die richtlijn gestelde termijn van vier weken, wordt beschouwd als een „plaats op het grondgebied”. De betrokken lidstaat moet er evenwel voor zorgen dat deze verzoeker uiterlijk bij de vaststelling van de beslissing om hem op grond van artikel 8 van richtlijn 2013/32/EU in bewaring te houden, in kennis wordt gesteld van de wijziging van zijn rechtssituatie, namelijk dat hij als gevolg van het verstrijken van die termijn toestemming heeft om het grondgebied binnen te komen en, in voorkomend geval, dat hem het in artikel 6, lid 1, van richtlijn 2013/33 bedoelde document of, overeenkomstig artikel 6, lid 2, van deze richtlijn, een gelijkwaardig bescheid wordt verstrekt.

Artikel 43 van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat de voortzetting van de bewaring van de verzoeker om internationale bescherming en de verandering in de juridische kwalificering van de plaats van die bewaring overeenkomstig de nationale regelgeving, na het verstrijken van de in artikel 43, lid 2, van deze richtlijn gestelde termijn van vier weken, op zich geen invloed hebben op de bevoegdheid van de beslissingsautoriteit, met dien verstande dat het verstrijken van deze termijn tot gevolg heeft dat de materiële en temporele beperkingen die voortvloeien uit dat artikel 43 niet langer van toepassing zijn.

Artikel 31, lid 7, en artikel 43 van richtlijn 2013/32 staan er niet aan in de weg dat, ten eerste, de beslissingsautoriteit na het verstrijken van de in lid 2 van dat artikel 43 gestelde termijn van vier weken de in het kader de grensprocedure aangevangen behandeling van een verzoek om internationale bescherming met voorrang voortzet, ook wanneer de verzoeker in bewaring blijft om de reden van artikel 8, lid 3, onder b), van richtlijn 2013/33 en, ten tweede, deze autoriteit zich baseert op onderzoek stappen die tijdens deze procedure zijn verricht, mits de in hoofdstuk II van richtlijn 2013/32 genoemde fundamentele beginselen en waarborgen in elk stadium van de behandeling van dat verzoek in acht worden genomen en, met betrekking tot deze voortzetting van de bewaring, aan alle vereisten van de artikelen 8 en 9 van richtlijn 2013/33 wordt voldaan.

- A detention centre holding an asylum applicant whose application is processed in accordance with the border procedure does not necessarily have to be located at the border of the Member State concerned ([persbericht Curia](#))
- EU-Hof: een opvangcentrum waar een asielzoeker verblijft wiens aanvraag volgens de grensprocedure wordt behandeld, hoeft niet noodzakelijkerwijs aan de grens van de betrokken lidstaat te liggen ([ECER](#))
- One Legal Fiction After Another: The Court of Justice judgment on the asylum border procedure in Joined Cases C-50/24 to C-56/24 (Danané) ([EU law analysis](#))

HvJ – ARREST – [C-446/24 \(Freie Hansestadt Bremen\)](#) – 23 april 2026 – Duitsland – [ECLI:EU:C:2026:335](#) – geen conclusie – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2008/115/EG – Terugkeer van derdelanders die illegaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven – Inreisverbod – Duur – Terroristische dreiging

DT, een Russische onderdaan met een verblijfsvergunning in Bremen, is in maart 2017 door de Duitse autoriteiten uitgezet wegens een vermoeden dat hij het voornemen had een terroristische aanslag te plegen. In december 2017 is besloten dat het verwijderingsbesluit onbeperkt geldig was, maar dit is in 2021 door de Duitse bestuursrechter vernietigd omdat er nog geen inreisverbod was opgelegd.

In 2022 kreeg DT een inreis- en verblijfsverbod opgelegd voor onbepaalde tijd, gebaseerd op een Duitse wet die dergelijke verboden standaard koppelt aan uitgezette personen met een verwijderingsbevel. De bestuursrechter verklaarde dit besluit nietig omdat het volgens hem in strijd is met EU-regels. De Duitse rechter stelt prejudiciële vragen omdat hij twijfelt over de overeenstemming van deze nationale regeling met het EU-recht.

Duitsland, Denemarken en Zweden hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 3, punt 6, en artikel 11, lid 2, van richtlijn 2008/115/EG verzetten zich niet tegen een nationale regeling op grond waarvan in beginsel een inreisverbod voor onbepaalde tijd voor het grondgebied van de lidstaten moet worden opgelegd aan een illegaal verblijvende derdelander ten aanzien van wie een terugkeerbesluit is uitgevaardigd wanneer dit laatste besluit is gebaseerd op het bestaan van een terroristische dreiging, mits de bevoegde nationale instantie naar behoren rekening kan houden met alle omstandigheden van het concrete geval ter rechtvaardiging van de vaststelling dat sprake is van een dergelijke dreiging en van de toepasselijkheid van die regeling in het betrokken concrete geval.

- E EU-Hof: inreisverbod van onbepaalde duur is verenigbaar met EU-Terugkeerrichtlijn wanneer nationale wetgeving een beoordeling per geval van de terroristische dreiging toestaat ([ECER](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-249/25 (Jilin) – 16 april 2026 – Nederland – ABRvS – A-G Campos Sanchez-Bordona – ECLI:EU:C:2026:313 – conclusie

Richtlijn 2001/55/EG – Richtlijn 2013/32/EU – Dernelander uit Oekraïne – Internationale bescherming – Tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden – Opschorting van behandeling van verzoeken

Verzoeker heeft de Chinese nationaliteit. Hij heeft verklaard dat hij een aantal jaar tot zijn vertrek in februari 2022 in Oekraïne heeft gewoond. Hij is in 2012 getrouwd met een Oekraïense vrouw met wie hij een zoon heeft. In 2022 is hij met zijn gezin Nederland ingereisd en heeft daar een asielverzoek ingediend voor zichzelf. Hij komt in aanmerking voor tijdelijke bescherming op grond van richtlijn 2001/55, omdat hij voor 24 februari 2022 met zijn Oekraïense vrouw en kind in Oekraïne verbleef. Hij is een gezinslid van een Oekraïense onderdaan, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder c, van het uitvoeringsbesluit 2022/382. Het asielverzoek is niet verder behandeld, omdat hij in aanmerking kwam voor tijdelijke bescherming op grond van richtlijn 2001/55.

De vreemdeling heeft de minister in gebreke gesteld wegens het niet tijdig nemen van een besluit op zijn asielverzoek van 13 april 2022.

De minister voert in hoger beroep aan dat de rechtbank een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de verhouding tussen richtlijn 2001/55 en richtlijn 2013/32.

De vraag is of de lidstaten voor de duur van de aan een ontheemde verleende tijdelijke bescherming de behandeling van een door dezelfde persoon ingediend verzoek om internationale bescherming kunnen opschorten, zodat de termijn voor de beslissing op het verzoek om internationale bescherming pas aanvangt (of pas verder gaat lopen) na afloop van de periode van tijdelijke bescherming.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 17, lid 2, van richtlijn 2001/55/EG, en artikel 31 van richtlijn 2013/32/EU moeten aldus worden uitgelegd dat zij voor de lidstaten niet de bevoegdheid bevatten om de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat is ingediend door een persoon die tijdelijke bescherming geniet, automatisch en voor onbepaalde tijd op te schorten voor de duur van de tijdelijke bescherming, zodat de termijn voor de beslissing op het verzoek om internationale bescherming pas aanvangt of pas verder gaat lopen na afloop van de periode van tijdelijke bescherming.

HvJ – CONCLUSIE – C-254/25 (Wojewoda Śląski) – 16 april 2026 – A-G Spielmann – Polen – ECLI:EU:C:2026:320 – [conclusie](#)

Richtlijn (EU) 2016/801 – Artikel 47 Handvest EU – Voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op studie – Procedurele waarborgen – Opschorting termijnen – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Gelijkwaardigheidsbeginsel

Verzoeker, een derdelander, heeft een aanvraag voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd ingediend met het oog op een universitaire studie in Polen. Verzoeker heeft bij de verwijzende rechter beroep ingesteld wegens het nalaten tijdig hierop te beslissen en verzocht te gelasten dat deze vergunning binnen 14 dagen zou worden afgegeven. De overheidsdienst heeft aangegeven dat procedures werden opgeschort, vanwege de toename van het aantal aanvragen voor een verblijfsvergunning als gevolg van de oorlog in Oekraïne.

In de zaak wordt het Hof derhalve verzocht om in het licht van het Unierecht te oordelen over de uitsluiting van de mogelijkheid om beroep in te stellen voor derdelanders tot vaststelling dat de Poolse overheidsinstanties traag te werk gaan bij de behandeling van een aanvraag voor een tijdelijke verblijfsvergunning met het oog op studie. Verder is verzocht om de overheidsinstantie te veroordelen tot betaling van een passend bedrag ter vergoeding van de schending van het recht op overheidshandelen zonder onnodige vertraging en tot oplegging van een termijn waarbinnen een besluit moet worden genomen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 34, leden 1 en 3, van richtlijn (EU) 2016/801, gelezen in samenhang met artikel 47 Handvest EU verzet zich tegen een nationale wettelijke regeling die, wanneer er geen sprake is van overmacht in de zin van de rechtspraak van het Hof, voor een derdelander de – in het nationale recht neergelegde – mogelijkheid uitsluit om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen wegens nalatigheid of traagheid van de bevoegde overheidsinstantie bij de behandeling van een aanvraag voor een verblijfsvergunning met het oog op studie, en om binnen een bepaalde termijn een besluit op deze aanvraag te verkrijgen.

HvJ – CONCLUSIE – C-131/25 (Dris) – 16 april 2026 – A-G De La Tour – België – ECLI:EU:C:2026:319 – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Artikelen 18 en 21 VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Unieburgerschap – Discriminatieverbod – Toegang tot hoger onderwijs – Luxemburgse student die middelbaar onderwijs in België heeft genoten en opleiding in België wil volgen – Contingentering van inschrijvingen van niet-ingezetenen studenten

Samenvatting onder: [Onderwijs en studenten](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-414/25 (Sedrata) – 23 april 2026 – Grote Kamer – A-G Emiliou – Italië – ECLI:EU:C:2026:334 – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Richtlijn 2008/115/EG – Richtlijn 2013/32/EU – Terugkeerprocedures – Behandeling van verzoeken om internationale bescherming – Bilaterale overeenkomst tussen een lidstaat en een derde staat – Bewaring in inrichtingen in derde landen

In 2023 heeft Italië een bilaterale overeenkomst gesloten met Albanië, op grond waarvan de Italiaanse autoriteiten op Albanees grondgebied bepaalde inrichtingen kunnen exploiteren waarin onderdanen van derde landen jegens wie een grensprocedure of een terugkeerprocedure loopt gedurende de tijd die

nodig is om de procedures te voltooien in bewaring kunnen worden gesteld. Krachtens deze overeenkomst vallen deze inrichtingen onder de rechtsmacht van Italië en blijft ten aanzien van de betrokken onderdanen van derde landen de relevante nationale en Uniewetgeving van toepassing.

Zijn de Italiaanse regels ter uitvoering van deze overeenkomst verenigbaar met de bepalingen van richtlijn 2008/115/EG en Richtlijn 2013/32/EU?

A-G geeft het Hof in overweging: Richtlijn 2008/115/EG staat in beginsel niet in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan onderdanen van derde landen jegens wie een terugkeerprocedure loopt, naar inrichtingen voor bewaring op het grondgebied van een derde staat mogen worden overgebracht, mits deze inrichtingen onder de rechtsmacht van de betrokken lidstaat blijven vallen en de toepasselijke bepalingen van de nationale en de Uniewetgeving op de desbetreffende procedures van toepassing blijven. Een dergelijke wettelijke regeling is echter slechts verenigbaar met het Unierecht voor zover zij op zodanige wijze wordt toegepast dat i) de aan de betrokken personen door artikel 13, lid 3, en artikel 16, lid 2, van richtlijn 2008/115 gewaarborgde rechten worden gegarandeerd; ii) het mogelijk is om deze personen onmiddellijk vrij te laten indien niet langer wordt voldaan aan de in artikel 15, leden 2 en 4, van richtlijn 2008/115 vastgestelde voorwaarden, en iii) de naleving wordt gewaarborgd van de specifieke beschermingsmaatregelen die uit hoofde van artikel 16, lid 3, en artikel 17, leden 3 en 4, van richtlijn 2008/115 gelden voor minderjarigen en andere kwetsbare personen.

Artikel 9, lid 1, van richtlijn 2013/32/EU verzet zich in beginsel niet tegen een nationale regeling op grond waarvan een onderdaan van een derde land jegens wie een terugkeerprocedure loopt, in bewaring mag worden gehouden in een inrichting in een derde staat indien die persoon gedurende zijn bewaring in deze inrichting een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Dit geldt echter alleen indien de nationale regeling op zodanige wijze wordt toegepast dat i) de uit hoofde van de artikelen 8, 12, 20 en 22 tot en met 25 van richtlijn 2013/32 aan personen die om internationale bescherming verzoeken toegekende rechten en waarborgen worden geëerbiedigd; ii) die verzoekers in staat worden gesteld om, indien dit vereist of toegestaan is, fysiek te verschijnen voor de bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke autoriteiten, en iii) wordt voldaan aan de vereisten van artikel 26, leden 1 en 2, van richtlijn 2013/32.

- E** Advocate General Emiliou: the Italy-Albania Protocol is compatible with EU legislation on return and asylum procedures, provided that migrants' rights are fully protected ([persbericht](#))
- E** The Fiction of Non-Entry Meets the Fiction of Remaining: AG Emiliou in Sedrata ([EU law analysis](#))
- E** Testing the Applicability of EU Law Abroad: The Italy–Albania Protocol in the Comeri, Sidilli, and Sedrata Hearings ([EU law analysis](#))
- E** [Sdu Nieuws Vreemdelingenrecht](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-906/24 (Sirto) – 30 april 2026 – A-G Capeta – Finland – ECLI:EU:C:2026:370 – [conclusie](#)

Richtlijn 2004/38/EG – Artikelen 7 en 24 Handvest EU – Unieburgerschap – Recht om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er te verblijven – Eerbiediging van privéleven, familie- en gezinsleven – Verwijdering van Unieburger om redenen van openbare orde of openbare veiligheid – Gevolgen voor afgeleid verblijfsrecht van kinderen die in gastland naar school gaan en echtgenoot die daadwerkelijk de voogdij heeft over de kinderen

Op grond van de burgerschapsrichtlijn genieten de familieleden van een mobiele werknemer in de Europese Unie een afgeleid verblijfsrecht in de gastlidstaat op basis van het verblijfsrecht van die werknemer.

Maar wat gebeurt er wanneer die werknemer uit de gastlidstaat wordt verwijderd om redenen van openbare orde of openbare veiligheid? Kunnen zijn familieleden dan in die lidstaat blijven, met name wanneer sommige van hen daar naar school gaan? Welke gevolgen heeft de beslissing om in het gastland te blijven zodat de kinderen hun studie kunnen voltooien bovendien voor de beslissing om hun ouder uit te zetten, indien die kinderen een zelfstandig verblijfsrecht genieten?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 12, lid 3, van richtlijn 2004/38/EG is alleen van toepassing wanneer het besluit tot uitzetting van de gezinshereniger ten uitvoer is gelegd of ten minste onherroepelijk is.

Bij het nemen van de beslissing of een persoon al dan niet wordt verwijderd, moeten de beslissende autoriteiten rekening houden met het feit dat kinderen die in het gastland voor een onderwijsprogramma zijn ingeschreven, op grond van die bepaling een zelfstandig verblijfsrecht in dat land verwerven zodra het verwijderingsbesluit onherroepelijk is geworden.

Artikel 10 van verordening (EU) nr. 492/2011, gelezen in samenhang met de artikelen 7 en 24 van het Handvest EU, moet aldus worden uitgelegd dat de aan een basisschool in het gastland ingeschreven kinderen van een burger van de Unie die de status van werknemer had, de ouder die daadwerkelijk de voogdij heeft voor deze kinderen, alsook hun broers en zussen die naar een kinderdagverblijf gaan, een verblijfsrecht blijven genieten totdat de kinderen hun studie hebben voltooid, zelfs indien de immigratiedienst van het gastland om redenen van openbare orde of openbare veiligheid de verwijdering heeft gelast van de ouder die burger van de Unie is en de status van werknemer had.

Artikel 28, lid 1, van richtlijn 2004/38, gelezen in samenhang met de artikelen 7 en 24 Handvest EU moet aldus worden uitgelegd dat de voorwaarden voor verwijdering van een burger van de Unie ten aanzien van wie een besluit tot verwijdering is genomen, opnieuw moeten worden bezien wanneer na het verwijderingsbesluit voor de kinderen en de echtgenoot van die burger een zelfstandig verblijfsrecht in het gastland wordt vastgesteld en deze familieleden in die lidstaat willen blijven.

Wanneer een besluit opnieuw wordt onderzocht, moeten de beslissende autoriteiten of de nationale rechter op evenredige en evenwichtige wijze rekening houden met de belangen van het betrokken gezin als geheel en de belangen van de kinderen enerzijds en de belangen van de gastsamenleving anderzijds. Met betrekking tot het eerste aspect moeten de autoriteiten een beoordeling maken van de gezinssituatie van die persoon, de redenen voor het behoud van de eenheid van het gezin, de mogelijkheid om de eenheid van het gezin in een ander land te behouden, de belangen van de kinderen, waaronder in voorkomend geval de wensen van de echtgenoot en de kinderen om in het gastland te blijven, waar zij een verblijfsrecht genieten dat losstaat van dat van de betrokken persoon. Wat het laatste aspect betreft, moeten de autoriteiten rekening houden met de ernst van de strafbare feiten, de duur van het verblijf van de persoon in het gastland, alsook zijn of haar culturele en sociale banden met dat land ten opzichte van de banden die de persoon heeft met zijn of haar land van herkomst.

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle – 23 april 2026 – [ECLI:NL:RBDHA:2026:9736](#)

Richtlijn 2011/95/EU – Bescherming autoriteiten land van herkomst – Beoordeling effectiviteit van die bescherming

Deze zaak heeft betrekking op het asielerzoek van eiseres, met de Mongolische nationaliteit, en haar minderjarige kinderen. Eiseres heeft naast haar identiteit, nationaliteit en herkomst als asielmotief aangevoerd dat zij slachtoffer is van huiselijk geweld. De minister heeft de asielmotieven geloofwaardig geacht maar stelt dat er goede redenen zijn om aan te nemen dat eiseres niet opnieuw te maken zal krijgen met vervolging of ernstige schade omdat haar ex-partner sinds zijn terugkeer naar Mongolië geen contact meer heeft gehad met eiseres. De minister wijst er verder op dat eiseres inmiddels een nieuwe partner heeft en dat zij in Mongolië indien nodig bescherming kan vragen aan de autoriteiten. Eiseres heeft in het verleden melding gedaan bij de Mongoolse autoriteiten waarop volgens de minister

ook is geacteerd door de politie. Eiseres heeft echter geen aangifte gedaan tegen haar ex-partner, terwijl dit volgens de minister wel van haar verwacht mocht worden. De minister wijst ook op openbare informatie waaruit blijkt dat eiseres bescherming kan vragen bij de Mongoolse autoriteiten.

Tegen de achtergrond van het bepaalde in artikelen 7 en 8 van Richtlijn 2011/95/EU en de rechtspraak van het HvJ, twijfelt de rechtbank of de jurisprudentielijn van de Afdeling – inhoudende dat als de minister voldoende heeft onderbouwd dat in het land van herkomst bescherming bij de autoriteiten kan worden gevraagd, het aan de vreemdeling is om aan te tonen dat het land voor haar toch niet veilig is - stand kan houden. Indien immers vaststaat dat een vrouw bij terugkeer naar het land van herkomst risico loopt op vervolging of ernstige schade door haar ex-man, dan lijkt de jurisprudentie van het HvJ te vereisen dat de beslissingsautoriteit (in casu de minister) juist de effectiviteit van de bescherming in het land van herkomst beoordeelt.

Prejudiciële vragen aan het HvJ:

1) Brengt het bepaalde in de artikelen 7 en 8 van Richtlijn 2011/95/EU, c.q. de artikelen 7 en 8 van Verordening (EU) 2024/1347 met zich dat indien de beslissingsautoriteit aan een vreemdeling tegenwerpt dat zij bij terugkeer naar het land van herkomst de bescherming van de autoriteiten en ngo's van dat land kan inroepen, het op de weg van de beslissingsautoriteit ligt om naast de theoretische beschikbaarheid van die bescherming, ook de effectiviteit ervan te beoordelen, en zo ja, hoe effectief moet die bescherming dan zijn en waar moet deze dan ten minste uit bestaan om met een beroep op artikelen 7 en 8 van Richtlijn 2011/95/EU, c.q. de artikelen 7 en 8 van Verordening (EU) 2024/1347 een asielaanvraag af te wijzen?

2) Maakt het voor het antwoord op vraag 1 nog verschil of de vreemdeling reeds eerder getracht heeft bescherming te verkrijgen, maar die bescherming niet voldoende is gebleken?

3) Mag daarbij van de vreemdeling worden verwacht eerst alle theoretisch beschikbare beschermingsmogelijkheden in het land van herkomst te hebben uitgeput, ook als de reeds gezochte bescherming niet afdoende is gebleken?

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-138/26 (Kasan), verwijzing uit **Hongarije** over **richtlijn 2003/86** en de vraag of '**binnenkomst**' ziet op de eerste binnenkomst van de vluchteling in de lidstaat, en of deze bepaling toestaat dat **gezinshereniging** volledig wordt geweigerd wanneer het **huwelijk pas na die binnenkomst** is gesloten.
- C-161/26 (Wimetz), verwijzing uit **België** over de vraag of een nationale regeling die voor **subsidiar beschermden** strengere voorwaarden voor **gezinshereniging** oplegt dan voor **erkende vluchtelingen**, verenigbaar is met het Unierecht
- C-166/26 Mutaron, verwijzing uit **België** over een nationale bepaling op grond waarvan **verzoeken om internationale bescherming** van personen die al bescherming kregen in een **andere lidstaat** als '**volgend verzoek**' worden beschouwd (waardoor materiële hulp geweigerd kan worden) en de vraag of dit verenigbaar is met het Unierecht.

RECHTSPRAAK NL – EINDUITSPRAAK – Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond – 20 april 2026 – na prejudiciële verwijzing – na arrest C-431/24 (Multan) – ECLI:NL:RBDHA:2026:9429

Richtlijn 2013/32/EU – Artikel 47 Handvest EU – Terugkeerbesluit – Toegang tot informatie in dossier – Ambtsbericht – Beginsel van non-refoulement – Recht op eerlijk proces – Onderzoek in land van herkomst van verzoeker – Toegang rechter in eerste aanleg en verzoeker tot informatie over wijze waarop onderzoek in land van herkomst van verzoeker is uitgevoerd

De rechtbank heeft op 12 maart 2026 een tussenuitspraak gewezen. De rechtbank heeft in die uitspraak bepaald dat verweerder -zelf- kennis moet nemen van de onderliggende stukken van het individueel ambtsbericht en van de stukken die zien op de wijze waarop Buitenlandse Zaken in Pakistan het onderzoek heeft verricht. De rechtbank heeft tevens bepaald dat eiser door tussenkomst van een 'special advocate' kennis moet kunnen nemen van al deze stukken. Verweerder heeft medegedeeld dat hij niet zal voldoen aan de tussenuitspraak, zodat de rechtbank nu een einduitspraak doet.

Omdat verweerder niet van de gehele inhoud van het dossier kennis heeft genomen, is de beschermingsbehoefte reeds hierdoor niet grondig genoeg onderzocht en is (het handhaven van) het besluit onzorgvuldig voorbereid en ontoereikend gemotiveerd.

De rechtbank stelt na kennisname van de onderliggende stukken van het individueel ambtsbericht en van de stukken die zien op de wijze waarop Buitenlandse Zaken in Pakistan het onderzoek heeft verricht vast dat de inhoud van het individuele ambtsbericht niet voldoende wordt gedragen door deze stukken, dat niet inzichtelijk is hoe tot de (diverse deel)conclusies is gekomen, dat de vragen van de aanvrager onvoldoende worden beantwoord en dat de methode van onderzoek onvoldoende zorgvuldig en niet volledig is geweest. Dit betekent dat verweerder het individueel ambtsbericht niet ten grondslag kan leggen aan de afwijzing van de opvolgende aanvraag van eiser.

De rechtbank overweegt voorts dat gelet op de wijze waarop het onderzoek in Pakistan heeft plaatsgevonden en zoals dit uit het onderzoeksverslag blijkt, niet kan worden uitgesloten dat het onderzoek op zichzelf, een risico voor eiser bij terugkeer tot gevolg heeft. De rechtbank kan dit thans onvoldoende grondig onderzoeken en kan thans ook niet beoordelen of eiser reeds vanwege deze wijze van onderzoek in aanmerking moet komen voor internationale bescherming. De rechtbank kent daarbij nadrukkelijk betekenis toe aan de omstandigheid dat eiser zijn verdedigingsrechten niet volledig in overeenstemming met het Unierecht heeft kunnen uitoefenen.

De beroepsgrond van eiser dat verweerder zijn opvolgende aanvraag niet in overeenstemming met het Unierecht heeft beoordeeld slaagt ook. De rechtbank acht het niet opportuun om nu de andere beroepsgronden te beoordelen. Beroep gegrond.

RECHTSPRAAK NL – TUSSENUITSPRAAK – Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond – 20 april 2026 – HvJ C-32/26 (Lodring) – ECLI:NL:RBDHA:2026:9432

Richtlijn 2008/115 – Terugkeerbesluit – Medische behandeling

De rechtbank heeft op 27 januari 2026 de prejudiciële vraag gesteld of artikel 5 van richtlijn 2008/115 de verplichting voor verweerder omvat om, alvorens een terugkeerbesluit vast te stellen, na te gaan of de medische behandeling die noodzakelijk en beschikbaar is, na terugkeer naar Guinee ook feitelijk toegankelijk zal zijn voor eiser. Verweerder trekt 2,5 maand na de verwijzing het besluit in omdat hij een nieuwe beoordeling in het kader van artikel 64 Vw wil maken. Eiser handhaaft zijn beroep.

Het beroep tegen het bestreden besluit heeft van rechtswege betrekking op het besluit tot intrekking.

De rechtbank begrijpt dat eiser uit de ongemotiveerde intrekking van het bestreden besluit afleidt dat verweerder wil voorkomen dat het Hof de prejudiciële vraag van de rechtbank beantwoordt en wil

voorkomen dat de rechtbank in de onderhavige procedure uitspraak zal doen op grond van de nadere verduidelijking van het Unierecht.

De rechtbank handhaaft haar verwijzing en zal in de einduitspraak na het arrest het intrekkingbesluit vernietigen wegens strijd met artikel 3:3 Awb. De behandeling van het beroep blijft geschorst totdat het Hof de prejudiciële vraag van de rechtbank heeft beantwoord.

NOOT – bij HvJ C-136/24 P (Hamoudi v. Frontex), C-679/23 P (WS and Others v. Frontex) en S.S. e.a. t. Italië

Time to ring the Bell: Luxembourg's Light on Pushbacks, Strasbourg's Shadow on Pullbacks ([EU law analysis](#))

NOOT – EHRM 3 februari 2026, OH e.. t. Servië

OH and Others v Serbia: Strasbourg's Reliance on Domestic Judicial Organs in Pushbacks Cases ([Strasbourg observers](#))

OVERIG

- National Asylum Developments 2026 ([EUAA](#))

A categorised list of legislative, policy and institutional developments in asylum in 2025. The report is accompanied by a searchable [database](#).

- The European Parliament's role in shaping the EU rules on return: from safeguards to securitisation ([EU law analysis](#))
- Implementing the Migration and Asylum Pact: Lessons learnt from the hotspot approach ([FRA](#))
- The EU Entry/Exit System and the Interoperability Trap: How Structural Function Creep Hollows Out Proportionality ([European law blog](#))
- De Kwalificatieverordening, de wet Tweestatusstelsel en de Asielnoodmaatregelenwet ([Verblijfblog](#))
Het Asiel en migratiepact bestaat uit negen verordeningen en één richtlijn op het gebied van asiel. De maatregelen zijn in 2024 aangenomen en zijn met ingang van 12 juni 2026 van toepassing. Verblijfblog zal een aantal van deze maatregelen en uitvoeringsregelgeving bespreken, in deze editie de Kwalificatieverordening.
- EU migration situation: fundamental rights challenges persist ([FRA](#))
- Nederland op weg naar Chişinău. Over de Raad van Europa en migratierechtspraak ([NJBblog](#))
In dit artikel wordt de Nederlandse kabinetsinzet richting Chişinău geanalyseerd en geplaatst in de context van de constitutionele verhouding tussen wetgever, bestuur en rechter.

EHRM factsheets en case-law guides

- [Accompanied migrant minors in detention](#)
- [Unaccompanied migrant minors in detention](#)
- [Deprivation of citizenship](#)
- [Migrants in detention](#)

- [Dublin” cases](#)
- [Collective expulsions of aliens](#)
- [Guide on the case-law of the ECHR on Immigration](#)
- [Guide on Article 3 of Protocol No. 4 ECHR - prohibition of expulsion of nationals](#)
- [Guide on Article 4 of Protocol No. 4 to ECHR - prohibition of collective expulsions of aliens](#)
- [Guide to Article 1 of Protocol No. 7 ECHR - procedural safeguards relating to expulsion of aliens](#)
- [ECHR-KS – Immigration Detention of migrant children](#)
- [ECHR-KS – Article 14 Discrimination and immigration](#)
- [ECHR-KS – Immigration Health and immigration](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Nationality](#)
- [ECHR-KS – Summary returns of migrants and/or asylum-seekers \(“push-backs”\) and related case scenarios](#)
- [Thematic factsheet: Migration and asylum](#)

Belastingen

HvJ – ARREST – C-519/24 (Nitrogénművek) – 16 april 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:297 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2003/87/EG – Broeikasgasemissierechten – Koolstoflekkage – Belasting op CO2-emissierechten

Nitrogénművek heeft een corrigerende aangifte betreffende de belasting op CO2-emissierechten ingediend. Volgens verzoeker was regeringsbesluit nr. 320/2023 niet verenigbaar met de Hongaarse grondwet en met het Unierecht.

De nationale belasting- en douanedienst, heeft de corrigerende aangifte afgewezen. Nitrogénművek start een procedure. Nitrogénművek voert aan dat de belasting op CO2-emissierechten, die rechtstreeks verband houdt met de krachtens richtlijn 2003/87 toegewezen kosteloze CO2-emissierechten, onverenigbaar is met de doelstellingen van de Unie in het kader van het EU-ETS. Bovendien is regeringsbesluit nr. 320/2023 discriminerend, vormt het een belemmering voor vrije verkeer en het eigendomsrecht en kan het onder de wetgeving inzake staatssteun vallen.

De verwijzende rechter vraagt zich af of de belasting op CO2-emissierechten verenigbaar is met richtlijn 2003/87.

Hof: De artikelen 1 en 10 bis van richtlijn 2003/87/EG, gelezen in het licht van de overwegingen 5, 7 en 20 van richtlijn 2003/87, verzetten zich tegen een nationale regeling die een marktdeelnemer aan wie in het kader van het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de EU een aanzienlijke hoeveelheid kosteloze broeikasgasemissierechten is toegewezen, specifiek onderwerpt aan een belasting op de CO2-emissierechten van zijn productbenchmark- of procesemissiesinstallatie wanneer deze regeling de compenserende werking van deze emissierechten neutraliseert en in strijd is met de doelstellingen om het concurrentievermogen te waarborgen en koolstoflekkage te voorkomen.

- E A national law which neutralises the compensatory effect of CO2 emission allowances allocated free of charge is contrary to the objectives of the directive on the system of emission allowance trading ([persbericht Curia](#))

HvJ – CONCLUSIE – [C-197/25 \(A.\)](#) – 23 april 2026 – A-G Biondi – Polen – ECLI:EU:C:2026:354 – [conclusie](#)

Richtlijn 2008/7/EG – Indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal – Omzetting vennootschap naar andere rechtsvorm – Gelijktelling van bepaalde lichamen met kapitaalvennootschappen – Afwijkingmogelijkheid – Draagwijdte – Begrip kapitaalrecht – Bestaan van inbreng van kapitaal

Een vennootschap is van een commanditaire vennootschap naar Pools recht omgezet in een vennootschap onder firma naar Pools recht, allebei een op winst gerichte personenvennootschap. De belastingdienst heeft belasting geheven over een vermeend vermogensverschil. De vennootschap betwist dat de omzetting van een commanditaire vennootschap in een vennootschap onder firma tot een vermeerdering van het vennootschappelijk kapitaal had geleid en maakt de zaak aanhangig.

De verwijzende rechter twijfelt of deze belasting verenigbaar is met het Unierecht. Daarbij is vooral van belang of dergelijke vennootschappen moeten worden aangemerkt als kapitaalvennootschappen in de zin van de richtlijn en of de lidstaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om daarvan af te wijken.

De prejudiciële vraag komt er uiteindelijk op neer of lidstaten, wanneer zij van die afwijkingmogelijkheid gebruikmaken, volledig vrij zijn om belasting te heffen bij zulke omzettingen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 9, van richtlijn 2008/7/EG moet aldus worden uitgelegd dat wanneer de lidstaten besluiten de in artikel 2, lid 2, van die richtlijn bedoelde lichamen voor de heffing van het kapitaalrecht niet als kapitaalvennootschappen te beschouwen, zij de vrijheid behouden om de toepassing van die belasting op die lichamen te regelen. Artikel 9 is uitsluitend van toepassing op de belasting op de in artikel 5, lid 1, onder a), van richtlijn 2008/7 genoemde inbreng van kapitaal.”

HvJ – CONCLUSIE – [C-275/25 \(Kolwager\)](#) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:346 – [conclusie](#) (Engelse versie)

Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten EU – Schenkbelasting – Fiscale woonplaats van ambtenaren en andere personeelsleden Unie – Tweede verblijfplaats – Personeelsleden van de Europese Investeringsbank

Verweerder is sinds 1995 in dienst bij de EIB en is daarom verhuisd van Oostenrijk naar Luxemburg. In 2010 is verweerder gaan samenwonen met zijn echtgenote, eveneens in dienst bij de EIB, in haar woning in Duitsland. Hij bleef echter ook gebruikmaken van zijn appartement in Luxemburg.

Na ontvangst van een (aanzienlijke) schenking van een in Oostenrijk woonachtig familielid, hebben de Duitse belastingautoriteiten verweerder aangeslagen voor schenkbelasting omdat hij op het relevante tijdstip fiscaal ingezetene in Duitsland was.

De verwijzende rechter, stelt vragen over de precieze reikwijdte van artikel 13 van het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten EU. Hij vraagt met name of die bepaling van toepassing is in het geval van schenkbelasting en, zo ja, of het de erkenning van een extra fiscale woonplaats in een lidstaat, anders dan die van de werkgever of van de oorspronkelijke fiscale woonplaats, uitsluit.

A-G geeft het Hof in overweging: De eerste zin van de eerste alinea van artikel 13 van Protocol (nr. 7) is van toepassing op de schenkingsrechten.

Artikel 13 van Protocol (nr. 7) moet aldus worden uitgelegd dat het de vaststelling van een aanvullende fiscale woonplaats op basis van een verblijfplaats in een andere lidstaat dan die waar de ambtenaar zijn standplaats heeft, alleen uitsluit wanneer die verblijfplaats uitsluitend is vastgesteld vanwege de uitoefening van taken in dienst van de Unie. Bij de beoordeling of aan die voorwaarde is voldaan, moet

met name rekening worden gehouden met de vraag of de woonplaats door de werkgever wordt erkend als de woonplaats van de ambtenaar voor de uitoefening van die taken, alsmede met objectieve factoren die aantonen of die woonplaats ook zou zijn bepaald ongeacht een dienstverband bij de Unie.

EHRM factsheet

➤ Taxation

Belastingen, accijns

GERECHT – ARREST – T-190/25 (Tabako lapai) – 15 april 2026 – Litouwen – ECLI:EU:T:2026:261 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2011/64/EU – Verordening (EEG) nr. 2658/87 /87 – Artikel 49 Handvest EU – Accijns op tabaksfabricaten – Begrip ‚rooktabak‘ – Inaanmerkingneming van bepalingen van GN en toelichtingen – Geldigheid – Rechtszekerheid – Legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen

Tabako lapai en A.K., worden vervolgd omdat zij zonder vergunning grote hoeveelheden aan accijns onderworpen tabaksfabricaten hebben vervaardigd en opgeslagen. Tabako lapai heeft de ingevoerde tabak gedeeltelijk verwerkt door deze o.a. te scheuren, te splitsen en te bevochtigen. De tabak werd niet gesneden. Deze gedeeltelijk verwerkte tabak is vervolgens naar andere lidstaten van de Europese Unie uitgevoerd.

Een douanelaboratorium heeft aangetoond dat deze tabak geschikt was om te worden gerookt. Tabako lapai en A.K. zijn schuldig bevonden aan strafbare feiten. Zij zijn respectievelijk veroordeeld tot de sanctie van liquidatie van de rechtspersoon en een geldboete.

De verwijzende rechter merkt op dat dezelfde tabak voor de toepassing van accijns en voor de toepassing van douanerechten verschillend wordt behandeld, zowel wat betreft de mogelijkheid om zonder „verdere industriële verwerking” te worden gerookt als wat betreft de kwalificatie ervan als „rooktabak”.

De verwijzende rechter vraagt zich af of het enkele feit dat richtlijn 2011/64 niet rechtstreeks naar de GN-toelichtingen verwijst, in deze context kan rechtvaardigen dat bij de omschrijving van „tabaksfabricaten” in de zin van deze richtlijn geen toepassing wordt gemaakt van deze toelichtingen. Hij vraagt zich ook af of de Unieregeling op grond waarvan voor roken bestemde tabak voor de toepassing van de douanerechten en de accijns in identieke bewoordingen wordt omschreven en gedefinieerd, maar verschillend kan worden behandeld naargelang van de methode die voor de in de GN-toelichtingen vastgestelde rooktest wordt gevolgd, voldoet aan de vereisten van het algemene rechtszekerheidsbeginsel. Hij vraagt zich in het bijzonder af of de belanghebbenden op basis van deze regeling redelijkerwijs kunnen voorspellen of de wijze waarop zij met accijnsgoederen omgaan kan leiden tot strafrechtelijke of een gelijkwaardige aansprakelijkheid.

Gerecht: Artikel 5, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/64/EU moet aldus worden uitgelegd dat, om een product als „rooktabak” in de zin van deze bepaling aan te merken, niet hoeft te worden uitgegaan van de posten van de gecombineerde nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87, en van de toelichtingen op de gecombineerde nomenclatuur van de Europese Unie.

Uit het onderzoek van de aspecten waarop de derde vraag betrekking heeft, is niet gebleken van feiten of omstandigheden die de geldigheid van richtlijn 2011/64, uitvoeringsverordening 2017/1925 en de toelichtingen op de gecombineerde nomenclatuur van de EU kunnen aantasten in het licht van het

algemene rechtszekerheidsbeginsel en het in artikel 49, lid 1, Handvest EU verankerde legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen.

GERECHT – ARREST – T-194/25 (Scrap-Transporteur) – 29 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:T:2026:303 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2011/64/EU – Accijns op tabaksfabricaten – Rooktabak – Waterpijptabak – Geschikt om te worden gerookt?

B. maakt een melange van onverwerkte tabaksbladeren. Zij heeft deze tabaksbladeren laten leveren aan de in Duitsland gevestigde onderneming C. De douane heeft deze in beslag genomen toen deze op weg waren naar D. en zich bevonden in een bestelwagen die werd bestuurd door de gevolmachtigde van C, Scrap-Transporteur. Volgens Scrap-Transporteur zijn de in beslag genomen goederen geen rooktabak, maar ruwe tabak die bestemd was om in Duitsland te worden verwerkt tot waterpijptabak.

Volgens de Douane bestonden de in beslag genomen goederen uit tabakscraps die geschikt zijn voor verbruik, aangezien het niet uitgesloten is deze te gebruiken in een pijp of als tussenvoegsel voor zelf gerolde sigaretten. Deze tabak kon in een waterpijp worden gerookt nadat hij met water, glycerine en suiker was gekookt en vermengd met een aroma voor pijp. Deze scraps zouden moeten worden ingedeeld als tabaksafval van post 2401 van de GN in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87. Het douanekantoor heeft het bedrag vastgesteld van de tabaksbelasting die was verschuldigd door C. en Scrap-Transporteur, die hoofdelijk aansprakelijk waren.

Scrap-Transporteur heeft beroep ingesteld bij de belastingrechter, dat het beroep heeft toegewezen. Een door deze rechter aangewezen deskundige heeft namelijk vastgesteld dat een gemiddelde vochtigheidsgraad van 6,9 % kenmerkend was voor ruwe tabak en dat deze niet kon worden gerookt zonder een voorafgaande industriële verwerking. Derhalve heeft het Finanzgericht geoordeeld dat de in beslag genomen goederen bestonden uit onverwerkte ruwe tabak, die dus niet onderworpen was aan tabaksbelasting. Het douanekantoor heeft beroep in *Revision* ingesteld bij de verwijzende rechter.

Gerecht: Artikel 5, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/64/EU moet aldus worden uitgelegd dat bij de beoordeling of een product „geschikt is om te worden gerookt” niet hoeft te worden uitgegaan van de perceptie van het publiek.

Artikel 5, lid 1, onder a), van richtlijn 2011/64 moet aldus worden uitgelegd dat onder de bewoordingen „zonder verdere industriële verwerking” ook methoden vallen die, hoewel zij meerdere stappen inhouden, door de consument thuis kunnen worden toegepast.

- B** Kwalificatie van scraps als rooktabak waarvoor accijns verschuldigd is (NL fiscaal)

Belastingen, btw

HvJ – ARREST – C-544/24 (Nekilnojamioj turto valdymas) – 30 april 2026 – Litouwen – ECLI:EU:C:2026:356 – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 49, lid 3 Handvest EU – Verdragingsrente over achterstallige btw-schulden met vast punitief bestanddeel – Evenredigheidsbeginsel

Verzoekster heeft gevraagd om vrijstelling van betaling van de haar in rekening gebrachte verdragingsrente over de btw alsook van de haar wegens belastingfraude opgelegde geldboete. De belastingdienst heeft dat verzoek afgewezen.

De vraag is o.a. of een nationale regeling die voorziet in de betaling van vertragingsrente over achterstallige btw-schulden, die ongeacht de aard en de ernst van de inbreuk een vast punitief bestanddeel bevat, zonder dat het bedrag van dat bestanddeel kan worden verlaagd, namelijk door een lager dan het wettelijk vastgestelde rentetarief te hanteren of door af te zien van aanrekening van het punitieve bestanddeel van de vertragingsrente, in overeenstemming is met EU recht.

Hof: Artikel 325 VWEU en artikel 273 van richtlijn 2006/112/EG, gelezen in het licht van het evenredigheidsbeginsel, verzetten zich niet tegen een nationale regeling die de wijze vaststelt waarop het tarief van de vertragingsrente op achterstallige btw wordt berekend, zonder rekening te houden met de aard en de ernst van de door de belastingdienst vastgestelde inbreuk, en die uitsluit dat de belastingdienst een lager rentetarief hanteert dan het in die regeling vastgestelde tarief, dan wel een deel van de vertragingsrente kwijtscheldt of een belastingplichtige vrijstelt van de betaling van die rente, behoudens de in die regeling limitatief omschreven gevallen.

- e Vaste, niet-verminderbare vertragingsrente over achterstallige btw schendt Unierecht niet ([NL fiscaal](#))

HvJ – CONCLUSIE – [C-321/25 \(Gidzhinov\)](#) – 23 april 2026 – A-G Campos Sanchez-Bordona – Bulgarije – [ECLI:EU:C:2026:350](#) – [conclusie](#)

Kaderbesluit 2008/841/JBZ – Artikel 325, lid 1, VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Georganiseerde criminaliteit – Bescherming financiële belangen EU – Afschrikkende en doeltreffende maatregelen – Verplichting om te voorzien in strafrechtelijke sancties – Ernstige btw-fraude – Maximale straffen – Evenredigheidsbeginsel – Verjaringstermijn

Samenvatting onder: [Strafrecht](#)

GERECHT – ARREST – [T-233/25 \(Mokoryte\)](#) – 22 april 2026 – Roemenië – [ECLI:EU:T:2026:278](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 2006/112/EG – Maatstaf van heffing – Verlaging in geval van annulering, verbreking, niet-betaling of prijsvermindering – Verwerving door onderaannemer van schuldvordering die een aannemer op de opdrachtgever heeft – Oninbare schuldvordering – Recht van de onderaannemer op verlaging van de maatstaf van heffing

CBC Development Design (opdrachtgever) heeft in 2007 een aannemingsovereenkomst gesloten met een aannemer) voor een project voor een handelscentrum. De bouwwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Mokoryte (onderaannemer). In 2014 is de opdrachtgever failliet verklaard. De schuldvordering die de aannemer op de opdrachtgever had is opgenomen in de failliete boedel van de opdrachtgever voor een bedrag van 1 843 000 EUR.

Aangezien de aannemer zelf zijn schuld jegens de onderaannemer niet had voldaan, heeft de onderaannemer een vordering ingesteld tot veroordeling van de aannemer tot betaling van een bedrag van ongeveer 386 000 EUR. De onderaannemer heeft over deze facturen btw geïnd.

Op grond van een bemiddelingsovereenkomst heeft de aannemer in 2015 aan de onderaannemer een deel van zijn schuld betaald. Voor het resterende deel van de schuld, hebben de twee vennootschappen bij notariële akte een cessie van schuldvordering gesloten, waarbij de onderaannemer het vorderingsrecht van de aannemer op de opdrachtgever heeft verworven.

In 2021 is de faillissementsprocedure van de opdrachtgever beëindigd zonder dat de opdrachtgever de schuld had voldaan.

De onderaannemer heeft aan de opdrachtgever vijf stornofacturen uitgereikt, waarmee hij vijf facturen voor de uitvoering van in de aannemingsovereenkomst vastgelegde werkzaamheden heeft geannuleerd die de aannemer in 2009 aan de opdrachtgever had gestuurd. Op grond van artikel 287, onder d) van het belastingwetboek heeft de onderaannemer de op zijn btw-aangifte voor het vierde kwartaal van 2021 vermelde geïnde btw verlaagd met een bedrag van ongeveer 52 000 EUR. Aangezien deze aangifte een negatief btw-saldo vertoonde, heeft hij om teruggaaf ervan verzocht.

De belastingdienst was van mening dat hij niet in aanmerking kwam voor de in artikel 287, onder d), van het belastingwetboek bedoelde herziening en dat de door hem in die aangifte toegepaste verlaging van de geïnde btw ongerechtvaardigd was, in essentie op grond dat de ontvanger van zijn diensten niet de opdrachtgever, maar de aannemer was en dat alleen de aannemer aanspraak kon maken op herziening na het faillissement van de opdrachtgever.

Hof: Artikel 90, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG verzet zich ertegen dat een onderaannemer die door cessie de schuldvordering heeft verworven die een aannemer op grond van een aannemingsovereenkomst op een opdrachtgever had, de maatstaf van heffing van de btw kan herzien in het geval dat deze schuldvordering niet door deze opdrachtgever wordt betaald.

GERECHT – CONCLUSIE – [T-397/25 \(A&P Deco\)](#) – 14 april 2026 – A-G Brkan – België – [ECLI:EU:T:2026:263](#) – [conclusie](#)

Richtlijn 2006/112/EG – Herziening van de aftrek – Overgang van het geheel of een gedeelte van een gemeenschap van goederen – Verhuur van bedrijfsgebouw door overdrager aan overnemer

Verzoekster, A&P Deco NV, was exploitant van een tuincentrum. Zij heeft dit tuincentrum in 2013 overgedragen aan Woestijnroos, met uitzondering van het bedrijfsgebouw dat eigendom van A&P Deco is gebleven maar bijna in zijn geheel aan Woestijnroos werd verhuurd. Laatstgenoemde heeft de exploitatie van het tuincentrum voortgezet.

Het bedrijfsgebouw is in 2004 en 2005 gebouwd en tussen 2008 en 2011 verbouwd. Ten aanzien van de daarvoor aangeschafte goederen en diensten heeft A&P Deco gebruikgemaakt van haar recht op aftrek. Deze aftrek heeft de Belgische belastingdienst na de overdracht van het tuincentrum *pro rata temporis* herzien voor zover het bedrijfsgebouw na die overdracht vrijgesteld van btw werd verhuurd.

Verzoekster is tegen de herziening opgekomen en voert aan dat het bedrijfsgebouw onderdeel is van de overdracht van een onderneming, die volgens artikel 11 en artikel 18, § 3, WBTW geen belastbare handeling vormt, en dat de overnemer de persoon van de overdrager voortzet. Het gebouw is voor dezelfde btw-plichtige activiteit gebruikt, en dus is de bestemming van het gebouw niet gewijzigd.

De vraag is of een belastingplichtige die op basis van de artikelen 184 en volgende van de btw-richtlijn in beginsel verplicht is tot herziening van de aftrek met betrekking tot de verkrijging, oprichting, verbouwing of verbetering van een bedrijfsgebouw, van deze verplichting is vrijgesteld wanneer het bedrijfsgebouw gelijktijdig met de overdracht van de door hem uitgeoefende belastbare handelszaak, die als overgang van het geheel of een gedeelte van een gemeenschap van goederen in de zin van de artikelen 19 en 29 van de btw-richtlijn moet worden aangemerkt, door de overdrager vrijgesteld wordt verhuurd aan de overnemer, die de handelszaak voortzet.

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 19 en 29 van richtlijn 2006/112/EG moeten aldus worden uitgelegd dat een belastingplichtige op basis van de artikelen 184 en volgende van de richtlijn verplicht blijft tot herziening van de aftrek met betrekking tot de verkrijging, oprichting, verbouwing of verbetering van een bedrijfsgebouw, ook wanneer het bedrijfsgebouw gelijktijdig met de overdracht van de door hem uitgeoefende belastingplichtige handelszaak, die als overgang van het geheel of een gedeelte van een gemeenschap van goederen in de zin van de artikelen 19 en 29 van de richtlijn moet worden

aangemerkt, door de overdrager vrijgesteld wordt verhuurd aan de overnemer, die de handelszaak voortzet.

GERECHT – CONCLUSIE – T-268/25 (Sampension Livsforsikring) – 22 april 2026 – A-G Brkan – Denemarken – ECLI:EU:T:2026:274 – [conclusie](#)

Richtlijn 2006/112/EG – Btw-groep – Personen die financieel, economisch en organisatorisch nauw met elkaar verbonden zijn – Maatregelen om belastingfraude en belastingontwijking te voorkomen – Nationale wetgeving die voor bepaalde belastingplichtigen 100 % eigendom voorschrijft

Sampension Livsforsikring, een verzekeringsmaatschappij, wil een btw-groep vormen met Sampension Administrationssselskab (de beheermaatschappij). Sampension Livsforsikring verricht financiële diensten die van btw zijn vrijgesteld. Ten tijde van de indiening van het registratieverzoek was de beheermaatschappij voor 94 % in handen van Sampension Livsforsikring en voor 6 % in handen van twee pensioenfondsen die eveneens door de beheermaatschappij werden beheerd.

Het verzoek om als één belastingplichtige te worden geregistreerd is door de Deense belastingdienst afgewezen omdat Sampension Livsforsikring niet 100 % van het aandelenkapitaal van de beheermaatschappij in handen had, zoals voorgeschreven in § 47, lid 4, van de btw-wet.

De zaak gaat over de voorwaarden die de lidstaten mogen stellen aan deelname aan een btw-groep nader te verduidelijken. In het bijzonder moet worden nagegaan of de lidstaten bepaalde categorieën belastingplichtigen mogen verplichten tot een deelneming van 100 %, met name om belastingfraude of -ontwijking te voorkomen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 11 van richtlijn 2006/112/EG verzet zich niet tegen een wettelijke regeling van een lidstaat die de mogelijkheid om een btw-groep te vormen met personen die van btw vrijgestelde activiteiten verrichten of die geen economische activiteit in de zin van artikel 9, lid 1, van de btw-richtlijn verrichten, afhankelijk stelt van de voorwaarde dat een persoon van de btw-groep direct of indirect 100 % eigenaar is van de andere persoon of personen van de btw-groep, voor zover deze wettelijke regeling beoogt de uit de toepassing van de btw-groepsregeling voortvloeiende andere belastingvoordelen dan de voordelen die verband houden met administratieve vereenvoudiging te voorkomen en de beginselen van evenredigheid en fiscale neutraliteit eerbiedigt.

e A-G: Deense 100%-eis BTW-groep met vrijgestelde deelnemers EU-proof ([Fiscaal up to date](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [T-172/26 \(bett1.de\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of een door een onderneming verrichte **aanmaning** aan een (concurrerende) onderneming om misleidende reclame voor een matras te staken (waarvoor verweerster is veroordeeld tot vergoeding van de aanmaningskosten) kan worden aangemerkt als een '**dienst onder bezwarende titel**' in de zin van **richtlijn 2006/112**.
- [T-171/26 Meori](#), verwijzing uit **Italië** over de vraag of het **niet verlenen van btw-vrijstelling** voor diensten verleend door **massagetherapeuten** op grond van een (nationaal) uitleggingscriterium van de belastingdienst, een schending vormt van de Unierechtelijke beginselen van **vrijheid van mededinging en fiscale neutraliteit**.

Beroepskwalificaties

HvJ – CONCLUSIE – C-879/24 (Commissie/Denemarken) – 16 april 2026 – A-G Medina – ECLI:EU:C:2026:311 – 16 april 2026 – [conclusie](#)

Richtlijn (EU) 2017/2397 – Richtlijn (EU) 2021/1233 – Artikel 260, lid 3, VWEU – Beroepskwalificaties voor de binnenvaart – Niet nakoming – Geen omzetting en/of geen mededeling van omzettingsmaatregelen – Verzoek om veroordeling tot betaling van een forfaitaire som en een dwangsom per dag

Volgens de Commissie is Denemarken haar verplichtingen niet nagekomen inzake de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart. Het onderhavige beroep wegens niet-nakoming heeft betrekking op twee belangrijke elementen. Het eerste element betreft de uitlegging van het criterium dat op grond van artikel 39, lid 4, van richtlijn 2017/2397 binnenvaart technisch niet mogelijk is op het grondgebied van een lidstaat, zodat een lidstaat volledig is vrijgesteld van de omzettingsverplichting. Het tweede element is procedureel van aard en betreft de uitlegging van artikel 260, lid 3, VWEU. Bij die bepaling, die is ingevoerd bij het Verdrag van Lissabon, is voorzien in een mechanisme dat de Commissie de mogelijkheid biedt om het Hof te verzoeken een lidstaat, reeds bij de eerste vaststelling op grond van artikel 258 VWEU dat de betreffende lidstaat zijn verplichting tot mededeling van de maatregelen ter omzetting van een overeenkomstig een wetgevingsprocedure aangenomen richtlijn niet is nagekomen, een financiële sanctie op te leggen.

Het Hof heeft in deze zaak de mogelijkheid om de toepasselijkheid van de procedure van artikel 260, lid 3, VWEU te onderzoeken in een situatie waarin de Uniewetgever een gerichte aanpak voor omzetting heeft vastgesteld en de betreffende lidstaat zich beroept op een specifieke bepaling van de richtlijn op grond waarvan lidstaten zijn vrijgesteld van omzetting wanneer wordt voldaan aan bepaalde criteria.

A-G geeft het Hof in overweging: vast te stellen dat Denemarken, door (...) niet de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen om te voldoen aan artikel 39, lid 3, van richtlijn (EU) 2017/2397 en aan artikel 2, lid 1, van richtlijn (EU) 2021/1233, zijn verplichtingen uit hoofde van die bepalingen niet is nagekomen.

Volgens de A-G is artikel 260, lid 3, VWEU niet van toepassing wanneer het bestaan van een omzettingsverplichting door het Hof moet worden uitgelegd.

Bestuursrecht

EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Vendrame e.a. t. Italië – 47565/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0317DEC004756522 – 17 maart 2026 – [persbericht 9.4.26](#) – [beslissing](#)

Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Aanwijzing als beschermd natuurgebied – Beperkingen op gebruik van grond – Compensatie – Klacht is niet ontvankelijk

Samenvatting onder: [Milieu](#)

OVERIG

#8: Een oplossing voor vastlopend (bestuurs)recht? De relevantie van het onderbelichte perspectief van arbeidsmigranten ([Nederland rechtsstaat](#))

Hoe zorgen we ervoor dat het bestuursrecht niet (verder) vastloopt? Voor de VAR-preadviezen 2026 hebben verschillende auteurs zich onder meer over die vraag gebogen. De auteurs richten zich op de dialoog tussen de staatsmachten, de complexiteit van de wetgeving, de uitvoering van de wet- en regelgeving en de rechtspraak.

Brexit

COMMISSIE

Commissie publiceert verslag over de uitvoering en toepassing van de Handels- en samenwerkingsovereenkomst (HSO) tussen de EU en het VK in 2025 (ECER)

Broeikasgasemissierechten

HvJ – ARREST – C-519/24 (Nitrogénművek) – 16 april 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:297 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2003/87/EG – Broeikasgasemissierechten – Koolstoflekkage – Belasting op CO2-emissierechten

Samenvatting onder: belastingen

Civiel

HvJ – ARREST – C-204/25 (Kempen Advies Beerse e.a.) – 23 april 2026 – België – ECLI:EU:C:2026:338 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 86/653/EEG – Zelfstandige handelsagenten – Opzeggingstermijn – Datum waarop een handelsagentuurovereenkomst is beëindigd

Bank Nagelmackers beëindigde drie handelsagentuurovereenkomsten met verschillende vennootschappen, met verschillende opzeggingstermijnen en vergoedingen. Bank Nagelmackers en de vennootschappen sloten een akkoord over de opzeggingsvergoeding, de uitwinningsvergoeding en de bijkomende vergoeding die aan hen verschuldigd is wegens de beëindiging van die agentuurovereenkomsten. Omdat de vennootschappen stelden dat het beëindigingsakkoord onder druk van Bank Nagelmackers was gesloten zijn zij een procedure gestart. Het akkoord zou in strijd zijn met de dwingende bepalingen van het WER (nationale regeling), die bescherming biedt tot het einde van de opzeggingstermijn. Deze verwijzende rechter stelt het Hof de vraag of de handelsagentuurovereenkomst in de zin van het Unierecht wordt beschouwd als beëindigd op het moment van het verstrijken van de opzeggingstermijn of op het moment dat de agent kennisneemt van de opzegging.

Hof: Artikel 15, lid 2, en artikel 19 van richtlijn 86/653/EEG moeten aldus worden uitgelegd dat een handelsagentuurovereenkomst niet eindigt op de datum waarop de handelsagent kennis krijgt of redelijkerwijs kennis kan nemen van de beëindiging van die overeenkomst, maar pas op de datum waarop de opzeggingstermijn verstrijkt.

HvJ – ARREST – [C-887/24 \(Widl\)](#) – 23 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:342 – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 98/37/EG – Normen en technische voorschriften – Fundamentele veiligheids- en gezondheidsvoorschriften – Blokkering van de noodstopinrichting – Passende handeling die de blokkering van de noodstopinrichting kan opheffen – Schadevergoedingsvordering

Samenvatting onder: [Producteisen en veiligheid](#)

Consumenten

HvJ – ARREST – [C-901/24 \(Falucka\)](#) – 16 april 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:309 – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Hypothecaire lening in vreemde valuta – Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten – Gevolgen – Nietigheid – Vorderingen tot terugbetaling – Stuiting verjaringstermijn – Doeltreffendheidsbeginsel – Rechtzekerheidsbeginsel – Evenredigheidsbeginsel – Recht op toegang tot de rechter – Ongerechtvaardigde verrijking

Een bank heeft met TK alsook met DJ en JJ een hypothecaire leningsovereenkomst gesloten die was gekoppeld aan de Zwitserse frank (CHF). De contractuele verbintenis van DJ en JJ strekte er enkel toe de kredietwaardigheid van TK te waarborgen met het oog op toekenning van de lening.

De drie kredietnemers hebben bij de rechter verzocht om ongeldigverklaring van de leningsovereenkomst.

In de loop van de gerechtelijke procedure heeft TK voor deze rechter verklaard dat zij zich bewust was van de gevolgen van de ongeldigverklaring van de overeenkomst, namelijk de verplichting tot terugbetaling aan de bank van het volledige ontvangen kredietbedrag, dat zij deze gevolgen accepteerde, en dat zij instemde met de nietigverklaring van de overeenkomst. De rechter heeft de leningsovereenkomst nietig verklaard op grond dat deze oneerlijke bedingen bevatte.

De bank heeft bij de verwijzende rechter, de terugbetaling gevorderd van het aan TK gestorte kredietbedrag, vermeerderd met de wettelijke verdragingsrente. De verwijzende rechter heeft bij een deelvonnissen de vordering van de bank afgewezen voor zover deze tegen DJ en JJ was gericht.

Volgens TK is de vordering verjaard. De verjaringstermijn bedraagt drie jaar. Volgens een beslissing van de hoogste Poolse rechter gaat de verjaringstermijn in op de dag waarop de consument voor het eerst jegens de verkoper heeft betwist dat hij gebonden was aan de bedingen van de overeenkomst.

De vraag is of de verjaring van die schuldvordering geldig is gestuit door de verklaringen die TK heeft afgelegd tijdens de procedure die de drie kredietnemers hebben ingeleid.

Hof: Artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG, en het doeltreffendheidsbeginsel, rekening houdend met het recht op toegang tot de rechter en de beginselen van evenredigheid en rechtszekerheid, verzetten zich niet tegen een rechterlijke uitlegging van de nationale wetgeving op grond waarvan de verjaringstermijn voor de schuldvordering van de kredietverlener wordt gestuit door een verklaring die een kredietnemer in het kader van een eerdere procedure betreffende een vordering tot ongeldigverklaring van een leningsovereenkomst met oneerlijke bedingen heeft gedaan en volgens welke deze kredietnemer zich ervan bewust is dat hij als gevolg van die ongeldigverklaring verplicht zal zijn de betaling die hij van de kredietverlener heeft ontvangen te restitueren.

Zie ook: [C-752/24 \(Janzielak\)](#)

- e Limitation periods and restitution after loan invalidity - three new CJEU Swiss-Franc mortgage judgments ([ECLB](#))

HvJ – ARREST – [C-744/24 \(Bank Polska Kasa Opieki\)](#) – 23 april 2026 – Polen – [ECLI:EU:C:2026:337](#) – [persbericht](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 2008/48/EG – Kredietovereenkomsten voor consumenten – Bedingen – Begrip ‘debetrentevoet’ – Begrip ‘opgenomen kredietbedrag’ – Begrip ‘totale kosten van het krediet voor de consument’ – Heffing van rente over bedrag van kredietkosten – Verzekeringspremie

P.W. en de bank hebben een consumentenkredietovereenkomst gesloten voor een bedrag van 34 400 EUR. Daarvan is ongeveer 30 550 EUR daadwerkelijk aan P.W. uitbetaald, terwijl de resterende 3 850 EUR bestemd waren voor de betaling van een „vrijwillige” kredietverzekering. Het afsluiten van deze verzekering ging gepaard met een verlaging van de rentevoet van het krediet. De totale door P.W. verschuldigde som bedroeg ongeveer 47 500 EUR. De totale kosten van het krediet bedroegen ongeveer 16 950 EUR. Deze kosten omvatten rente en de verzekeringspremie. De rentevoet van 8,49 % per jaar is toegepast op het bedrag dat daadwerkelijk aan P.W. was uitbetaald ter uitvoering van de overeenkomst, vermeerderd met de verzekeringspremie. Het in de kredietovereenkomst vermelde JKP bedroeg 12,57 %. De looptijd van deze overeenkomst werd vastgesteld op 96 maanden.

P.W. heeft via de rechter verzocht om terugbetaling van de reeds betaalde kredietkosten. Volgens P.W. is de bank haar verplichtingen namelijk niet nagekomen, met name doordat de grondslag van de renteberekening onduidelijk was vastgesteld, een onjuist JKP was vermeld en de kredietgever de kosten en commissielonen eenzijdig kon wijzigen. De bank heeft aan dat verzoek geen gevolg gegeven.

De verwijzende rechter twijfelt of deze praktijk van de bank, waarbij rente wordt geheven over een bedrag dat naast het kredietkapitaal ook de niet-rentekosten van het krediet omvat, dat wil zeggen over een bedrag dat niet volledig aan de kredietnemer is uitbetaald, verenigbaar is met richtlijn 2008/48.

Hof: Artikel 3, onder g) en j), van richtlijn 2008/48/EG gelezen in samenhang met artikel 10, lid 2, van deze richtlijn, verzet zich ertegen dat in consumentenkredietovereenkomsten bedingen worden opgenomen waarin is bepaald dat de rentevoet niet enkel op het totale bedrag van het krediet wordt toegepast, maar ook op de bedragen die worden bestemd voor de betaling van de aan dit krediet verbonden kosten en die daardoor deel uitmaken van de totale kosten van het krediet voor de consument.

- e Judgment of the Court in Case Consumer credit: a bank may not charge interest on sums used to pay costs associated with such credit ([persbericht](#))

HvJ – ARREST – [C-761/24 \(AXA Bank Belgium e.a.\)](#) – 23 april 2026 – Hongarije – [ECLI:EU:C:2026:339](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Leningsovereenkomst in vreemde valuta – Wisselkoersrisico bij consument – Oneerlijke bedingen – Ongeldigheid overeenkomst – Gevolgen – Overdracht van de vorderingen – Begrip ‘verkoper’

Twee consumenten hebben een in Zwitserse frank (CHF) uitgedrukte leningsovereenkomst gesloten met de rechtsvoorganger van AXA. AXA heeft de leningsovereenkomst opgezegd vanwege een betalingsachterstand. De consumenten waren nog 42 815 836 HUF verschuldigd. De consumenten zijn een procedure gestart teneinde de oneerlijkheid van de bedingen te doen vaststellen.

AXA heeft de overeenkomsten overgedragen aan OTP. OTP heeft de uit de leningsovereenkomst voortvloeiende vordering overgedragen aan OTP Faktoring.

De vraag is o.a. ten aanzien van welke kredietinstelling de twee consumenten de rechtsgevolgen kunnen invoeren van de ongeldigheid van een oneerlijk beding.

Hof: Artikel 2, onder c), artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG verzetten zich niet tegen een nationale regeling op basis waarvan de consument die met een kredietinstelling een overeenkomst heeft gesloten die vervolgens aan een andere kredietinstelling is overgedragen, zijn uit deze richtlijn voortvloeiende rechten enkel kan doen gelden ten aanzien van de cessionaris van de overeenkomst, mits deze overdracht het voor die consument niet buitengewoon moeilijk of in de praktijk onmogelijk maakt om de uit deze richtlijn voortvloeiende rechten uit te oefenen.

HvJ – ARREST – C-246/25 (Hańczynek) – 30 april 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:362 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 93/13/EEG – Addendum bij hypothecaire leningsovereenkomst – Gevolgen nietigheid van addendum voor geldigheid van overeenkomst – Beginselen van doeltreffendheid en evenredigheid – Afschrikkende werking – Voorwaarden voor voortbestaan van overeenkomst – Verplichtingen nationale rechter

AS heeft in 2007 met de rechtsvoorganger van BNP Paribas een hypothecaire leningsovereenkomst gesloten voor ongeveer 97 000 EUR. In 2008 hebben partijen bij die overeenkomst een eerste addendum ondertekend, op grond waarvan het bedrag van de terug te betalen lening werd verhoogd en vervolgens een tweede addendum waarbij het bedrag van de lening werd omgezet in Zwitserse frank (CHF). Volgens het derde addendum is aan AS het recht toegekend om de maandelijkse aflossingen rechtstreeks in Zwitserse frank te betalen.

Na terugbetaling van in totaal ongeveer 171 800 EUR heeft AS in 2022 bij de verwijzende rechter, beroep ingesteld dat primair strekte tot nietigverklaring van de in addendum nr. 2 opgenomen indexeringsbedingen en subsidiair tot nietigverklaring van de hypothecaire leningsovereenkomst in haar geheel.

De verwijzende rechter is van oordeel dat de bedingen in paragraaf 1 en 3 van addendum nr. 2 oneerlijk zijn in de zin van artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13, voor zover zij het wisselkoersrisico volledig bij de kredietnemer leggen. Voor het overige wijst hij erop dat addendum nr. 2 zonder die bedingen niet kan voortbestaan. De vragen gaan over nationale rechtspraak volgens welke de vaststelling van de nietigheid van een addendum wegens de aanwezigheid van oneerlijke bedingen, tot gevolg heeft dat de oorspronkelijke bedingen van die overeenkomst die door dat addendum werden vervangen, worden hersteld.

Hof: Artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG, en de beginselen van doeltreffendheid en evenredigheid, verzetten zich niet tegen nationale rechtspraak volgens welke de vaststelling van de nietigheid van een addendum bij een tussen een verkoper en een consument gesloten hypothecaire leningsovereenkomst wegens de aanwezigheid van oneerlijke bedingen, tot gevolg heeft dat de oorspronkelijke bedingen van die overeenkomst, die dat addendum had vervangen door deze oneerlijke bedingen, worden hersteld, mits naar behoren rekening wordt gehouden met de negatieve gevolgen voor de consument en de voordelen voor de verkoper die uit een dergelijk herstel van die oorspronkelijke bedingen voortvloeien, zodat dit herstel gegarandeerd een reëel evenwicht tussen de rechten en verplichtingen van de contractpartijen tot stand brengt en aldus de daadwerkelijke bescherming van de consument waarborgt, zonder afbreuk te doen aan de verwezenlijking van de met deze richtlijn nagestreefde doelstelling van afschrikking.

HvJ – ARREST – C-301/25 (Lidl Italia) – 30 april 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:357 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2005/29/EG – Verordening (EU) nr. 1169/2011 – Consumentenbescherming – Oneerlijke handelspraktijken betreffende voedselinformatie – Samenloop van regels

In 2019 heeft de Italiaanse mededingingsautoriteit (AGCM) aan Lidl Italia een administratieve geldboete van 1 miljoen EUR opgelegd omdat de vennootschap pasta van durumtarwegries in de handel zou hebben gebracht in verpakkingen waarop de Italiaanse oorsprong werd benadrukt en werd aangegeven dat de tarwe in Italië was gemalen, terwijl de tarwe die werd gebruikt voor de vervaardiging bestond uit tarwemengsels met een aanzienlijk percentage tarwe dat niet in Italië werd geproduceerd.

De AGCM was van mening dat de onvolledigheid van de door Lidl Italia verstrekte informatie neerkwam op een oneerlijke handelspraktijk in de zin van het consumentenwetboek, aangezien deze praktijk de consument kon misleiden over een wezenlijk kenmerk van het betrokken product en in het bijzonder over de oorsprong van de gebruikte durumtarwe. Bij de vaststelling van de hoogte van de sanctie heeft de AGCM rekening gehouden met het grote aantal betrokken consumenten. Lidl voert voor de rechter aan dat alleen verordening nr. 1169/2011 van toepassing is op praktijken die binnen de werkingssfeer van deze verordening vallen, zodat een sanctie voor dergelijke praktijken krachtens richtlijn 2005/29 en het consumentenwetboek niet kan worden aanvaard.

Volgens de verwijzende rechter kunnen deze twee regelingen als complementair worden beschouwd, maar leidt dit tot een probleem van samenloop van regels. In dit verband is de conflictregel van artikel 3, lid 4, van richtlijn 2005/29 ten gunste van andere Unieregels betreffende specifieke aspecten van oneerlijke handelspraktijken niet van toepassing, aangezien beide regelingen de consument beschermen tegen praktijken die hem kunnen misleiden op het gebied van levensmiddelen. In dit verband wijst de verwijzende rechter erop dat de sanctie waarin wetsbesluit nr. 231/2017 voorziet in geval van schending van artikel 7 van verordening nr. 1169/2011, veel minder streng is dan die als bedoeld in het consumentenwetboek waarbij richtlijn 2005/29 is omgezet.

Hof: Artikel 3, lid 4, van richtlijn 2005/29/EG verzet zich er niet tegen dat, op het gebied van levensmiddelen, de gedraging van een handelaar die een misleidende handelspraktijk in de zin van artikel 6, lid 1, van richtlijn 2005/29 vormt, kan worden bestraft op grond van de nationale omzettingsregeling van die richtlijn, in een geval waarin dit gedrag ook valt onder het verbod van artikel 7 van verordening (EU) nr. 1169/2011, en de nationale regeling ter uitvoering van verordening nr. 1169/2011.

HvJ – CONCLUSIE – C-23/25 (Sutuska) – 16 april 2026 – A-G Capeta – Polen – ECLI:EU:C:2026:314 – conclusie

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten – Gevolgen vaststelling van oneerlijke karakter van beding – Nietige overeenkomst – Verzekeringsovereenkomsten (opstal en overlijdensrisico) die gesloten zijn bij afsluiting van kredietovereenkomst – Recht van consument op terugbetaling van verzekeringspremies – Evenredigheid

De verwijzende rechter heeft een hypothecaire kredietovereenkomst tussen een consument en een bank nietig verklaard omdat deze overeenkomst oneerlijke bedingen bevatte. Bij nietigheid van een overeenkomst dienen de contractpartijen op grond van het nationale recht alle door hen uit hoofde van die overeenkomst ontvangen voordelen te restitueren. Naast terugbetaling van de krediettermijnen vordert de consument ook terugbetaling van betaalde verzekeringspremies. In geschil is de vraag of verzoekster als kredietnemer de premies kan terugvorderen die betaald zijn voor de verzekeringen ter dekking van haar eigen risico's, namelijk de opstalverzekering en de overlijdensrisicoverzekering.

Zoals de verwijzende rechter uiteenzet, is de heersende opvatting in de nationale rechtspraak dat de bank niet verplicht is om de kredietnemer verzekeringspremies terug te betalen omdat de betreffende verzekeringsovereenkomsten niet onlosmakelijk verbonden zijn met de kredietovereenkomst, zelfs indien de rechten uit hoofde van de verzekeringen aan de bank zijn overgedragen. Volgens de verwijzende rechter blijven de kredietnemer (opstalverzekering) en zijn erfgenamen (overlijdensrisicoverzekering) de daadwerkelijke begunstigden van die verzekeringen. Indien het verzekerde bedrag hoger is dan de schuld aan de bank, dient het surplus uit de opstalverzekering rechtstreeks aan de kredietnemer te worden betaald en dat uit de overlijdensrisicoverzekering aan de andere begunstigden.

De verwijzende rechter merkt op dat een oneerlijk contractueel beding overeenkomstig de rechtspraak van het Hof in beginsel moet worden geacht nooit te hebben bestaan, zodat het geen gevolgen heeft ten aanzien van de consument.

Derhalve vraagt de verwijzende rechter zich af of de nietigheid van de kredietovereenkomst per definitie ook leidt tot terugbetaling van de met die overeenkomst verbonden verzekeringspremies. Hij twijfelt aan de evenredigheid van een dergelijke oplossing.

A-G geeft het Hof in overweging: In een geval waarin een consumentenovereenkomst volledig nietig wordt verklaard moeten artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG aldus worden uitgelegd dat deze niet in de weg staan aan een in de rechtspraak ontwikkelde uitlegging van het nationale recht op grond waarvan:

- *de bank verplicht is om de consument het equivalent terug te betalen van de door de consument gedragen kosten van verzekeringen tegen risico's voor de bank, zoals een verzekering tegen risico's van een lage eigen inbreng of een overbruggingsverzekering, die als zekerheid voor de terugbetaling van het krediet fungeerden;*
- *de bank niet verplicht is om de consument het equivalent terug te betalen van de door de consument gedragen kosten van verzekeringen tegen risico's voor de consument, zoals een opstal- of overlijdensrisicoverzekering, die als zekerheid voor de terugbetaling van het krediet fungeerden.*

NOOT – HvJ 22 november 2024, [C-76/22 \(Santander Bank Polska\)](#)

Early repayment and reduction in the total cost of mortgage loans C-76/22 ([ECLB](#))

NOOT – HvJ 27 februari 2026, [C-85/24 \(BAWAG\)](#)

General information and a representative example in (mortgage) loan contracts C-85/24 ([ECLB](#))

NOOT – HvJ 12 februari 2026, [C-471/24](#)

Fairness of indexing benchmarks in variable rate loans C -471/24 ([ECLB](#))

NOOT – HvJ 30 mei 2024, [C-176/23 \(Raffeissen bank\)](#)

Legislation based contract amendments and the review of unfairness C-176/23 ([ECLB](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-136/26 (Banka DSK e.a.), verwijzing uit **Bulgarije** over 267 VWEU, **oneerlijke bedingen** en de vraag of het Unierecht zich verzet tegen nationale regels die toestaan dat een partij een procedure **intrekt nadat een prejudiciële vraag** is gesteld, wanneer dit mogelijk neerkomt op **misbruik van recht (forum shopping)** en de uniforme uitlegging van het Unierecht kan ondermijnen.

RECHTSPRAAK NL – VOORNEMEN PREJUDICIËLE VRAGEN HvJ – Rechtbank Amsterdam – 28 april 2026 – [ECLI:NL:RBAMS:2026:4166](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijk beding – Huurprijswijzigingsbeding

Huurders huren ieder een zelfstandige woonruimte in een wooncomplex dat bestaat uit 34 woningen. Het complex heeft een 55+ label. Dit betekent dat de woningen alleen worden toegewezen aan huurders die de leeftijd van tenminste 55 jaar hebben bereikt. Het gaat hier om geliberaliseerde huur. Dit betekent dat het gaat om woningen in de vrije sector, waarbij de huurprijs niet wordt gereguleerd door het woningwaarderingstelsel.

Huurders stellen dat het huurprijswijzigingsbeding in de huurovereenkomsten oneerlijk is en in strijd met het Unierecht. De opslag van maximaal 7% kan leiden tot een onredelijk hoge huurverhoging. De indexering en de opslag kunnen gezamenlijk tot een huurstijging van meer dan 10% per jaar leiden. De economische gevolgen van de huurstijging waren voor de huurders niet te overzien en het beding zou niet zijn aanvaard als zij zich dit hadden gerealiseerd. Volgens de huurders hebben zij daarom recht op terugbetaling van teveel betaalde huur. Naar aanleiding van de eerdere beantwoording van prejudiciële vragen van de Hoge Raad ([ECLI:NL:HR:2024:1780](#)) hebben de huurders de kantonrechter verzocht om prejudiciële vragen te stellen aan het HvJ. De kantonrechter heeft besloten om het verzoek van huurders te honoreren. De vragen gaan onder meer over de splitsing van het huurprijswijzigingsbeding en de vraag of het beding oneerlijk is. Partijen kunnen nog reageren op de voorgenomen vragen.

Voorgenomen vragen:

- 1) Verzet het Unierecht zich tegen splitsing van een bepaling in twee bedingen, wanneer die bepaling zowel een beding van prijsindexering, als een tweede methode omvat om de (huur)prijs te verhogen en moeten deze bedingen, wanneer splitsing mogelijk is, dan ook afzonderlijk worden beoordeeld op eerlijkheid, in die zin dat bij oneerlijk bevinden van het ene beding het andere beding, te weten het indexatiebeding, in stand kan blijven?
- 2) Als een dergelijke splitsing mogelijk is, moet dan het cumulatief effect van beide bedingen worden onderzocht en moeten dan beide bedingen buiten toepassing blijven, in geval het cumulatief effect zodanig is dat geoordeeld wordt dat het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk is verstoord (HvJ EU 21 april 2016, [ECLI:EU:C:2016:283](#) (Radlinger) en HvJ EU 10 september 2020, [ECLI:EU:C:2020:687](#))?
- 3) Is het oordeel van de Hoge Raad om een huurprijswijzigingsbeding niet oneerlijk te achten in lijn met het Unierecht:
 - a. als in het beding zelf weliswaar niet de redenen zijn genoemd op grond waarvan de prijs kan worden gewijzigd, maar de handelaar na het sluiten van de overeenkomst alsnog redenen voor verhoging van de prijs aanvoert? Maakt het daarbij uit of de aangevoerde redenen plausibel zijn? Is een maximaal opslagpercentage, dat wordt vastgesteld aan de hand van de waarde van het gehuurde, waarmee de huurprijs kan worden verhoogd, een voldoende duidelijke wijze van aanpassing van de prijs en is het stijgen van de waarde van een woning een voldoende geldige reden voor wijziging van de huurprijs?
 - b. als het beding slechts kan leiden tot huurverhoging en niet tot huurverlaging?

c. als opzegging van de huurovereenkomst juridisch mogelijk is, maar daadwerkelijke opzegging, als gevolg van de situatie op de woningmarkt, voor de huurder geen optie is?

- 4) Maakt het voor de eerlijkheid van het huurprijswijzigingsbeding uit dat in de bepaling is vermeld dat de gewijzigde huurprijs ook geldt indien van de wijziging aan de huurder geen afzonderlijke mededeling is gedaan, zoals in het onderhavige huurprijswijzigingsbeding is bepaald?
- 5) In hoeverre moet bij de beoordeling van de eerlijkheid van een opslagbeding rekening worden gehouden met de op het moment van aangaan van de overeenkomst te voorziene maximaal mogelijke huurprijsstijging in verhouding met de dan voorzienbare mogelijke stijging of daling van het inkomen van de betreffende individuele huurder en diens mogelijkheden om de verhoogde huur te kunnen blijven betalen (dus in hoeverre moet bij die beoordeling rekening worden gehouden met individuele omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer een huurder een uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet (AOW) ontvangt en slechts achteruitgang van het reële inkomen valt te verwachten)?
- 6) Verzet de uitzondering als genoemd onder sub d) van punt 2 van de bijlage bij de Richtlijn zich ertegen dat in een (verder wettig) beding van prijsindexering slechts wordt verwezen naar een bepaald percentage dat jaarlijks wordt gepubliceerd door een onafhankelijke nationale instantie, zonder dat de wijze waarop de prijs wordt aangepast expliciet in het beding is omschreven, als de consument daarmee wel globaal bekend is?

RECHTSPRAAK – VOORNEMEN PREJUDICIËLE VRAGEN HvJ – Rechtbank Amsterdam – 1 mei 2026 – [ECLI:NL:RBAMS:2026:4196](#)

Richtlijn 93/13 EG – Oneerlijke bedingen – Variabele kredietvergoeding

Eisers hebben met de rechtsvoorganger van IB Krediet een doorlopende kredietovereenkomst gesloten. De kredietovereenkomst is met bemiddeling van een tussenpersoon tot stand gekomen. De kredietovereenkomst bevat een beding dat de kredietverstrekker het recht geeft de variabele kredietvergoeding op ieder moment eenzijdig te wijzigen.

1. Staat artikel 4 lid 2, gelezen in samenhang met artikel 3 lid 1 van Richtlijn 93/13 EG in de weg aan het oordeel van een nationale rechterlijke instantie dat een beding over een variabele kredietvergoeding, dat de kredietverstrekker het recht geeft de kredietvergoeding op ieder moment eenzijdig te wijzigen, zonder dat hiervoor een (geldige) reden en/of mechanisme voor de wijziging is genoemd, niet oneerlijk is als in het beding is bepaald dat het wettelijke maximum in acht wordt genomen?

2. Is het antwoord op de vorige vraag anders als het beding niet het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst zou betreffen?

:

COVID-19

HvJ – ARREST – [C-457/23 P \(Deutsche Lufthansa\)](#) – 23 april 2026 – [ECLI:EU:C:2026:331](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#) (Engelse versie)

Staatssteun – COVID-19 – Duitse luchtvervoersmarkt – Steun verleend aan luchtvaartmaatschappij – Tijdelijk kader voor staatssteunmaatregelen – Herkapitalisatie van Deutsche Lufthansa AG – Besluit van Europese Commissie om geen bezwaar te maken

Samenvatting onder: [Staatssteun](#)

HvJ – ARREST – C-133/24 (CD Tondela e.a.) – 30 april 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:361 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 101, lid 1, VWEU – Professioneel voetbal – Spelers die arbeidsovereenkomst eenzijdig hebben opgezegd vanwege COVID-19-pandemie – Niet-wervingsovereenkomst tussen nationale sportbond en aantal clubs – Mededingingsbeperking

Samenvatting onder: [mededinging](#)

WIKI

- [Coronavirus – Europees recht](#)

EHRM factsheets

- [COVID-19 health crisis](#)

Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek

EHRM – ARREST – [Y.F.C. e.a. t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [21325/19](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002132519 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikelen, 3 en 5, lid 4 EVRM – Detentie Venezolaanse immigranten in Curaçao – Schending

Samenvatting onder: [asiel en migratie](#)

EHRM – ARREST – [Benladghem t. België](#) – 30 april 2026 – [5414/22](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0430JUD000541422 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 2 EVRM – Dodelijk politieoptreden bij arrestatie – Gewelddadig verzet – Wapendreiging – Gevaarlijkheid van verdachte – Gebruikte geweld absoluut noodzakelijk en proportioneel in de concrete omstandigheden – Geen schending

Samenvatting onder: [recht op leven](#)

OVERIG

Prison conditions and Article 3 of the European Convention on Human Rights: What kinds of inhuman and degrading treatment are we now willing to accept? ([Strasbourg observers](#))

EHRM factsheets en guides

- [Hunger strikes in detention](#)
- [Migrants in detention](#)
- [Prisoners' right to vote](#)
- [Prisoners' health-related rights](#)
- [Detention and mental health](#)
- [Detention conditions and treatment of prisoners](#)
- [Use of force in the policing of demonstrations](#)
- [Police arrest and assistance of a lawyer](#)
- [Secret detention sites](#)
- [Guide on Article 5 of the European Convention on Human Rights Right to liberty and security](#)
- [ECHR-KS – Article 5 The notion of deprivation of liberty](#)
- [ECHR-KS – Prisoners' rights Health care in prison](#)
- [ECHR-KS – Article 5 Judicial review of short-term detentions](#)
- [ECHR-KS – Article 14 Prisoners and discrimination](#)
- [Thematic factsheet: Conditions of detention](#)
- [Thematic factsheet: Effective investigations into death or ill-treatment caused by security forces](#)

Diensten, elektronische communicatiediensten

HvJ – ARREST – [C-440/23 \(European Lotto and Betting\)](#) – 16 april 2026 – Malta – [ECLI:EU:C:2026:299](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 56 VWEU – Online kansspelen – Kansspeleexploitanten met vergunning in lidstaat A, die online kansspelen aanbieden in lidstaat B

Samenvatting onder: [kansspelen](#)

NOOT – HvJ 12 maart 2026, [C-514/24 \(Magyar Telekom Nyrt.\)](#)

Kosteloos opzegrecht bij contractwijzigingen na zero-ratingrechtspraak ([IT&recht](#))

Digitalisering, social media en AI

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

Algemene thema's zijn niet auteursrechtelijk beschermd, óók niet als AI het nabootst, aldus het Duitse Hof ([IE-forum](#))

OVERIG

- [Guest post] Oh my influencer! Italian rules on influencer marketing ([IPKat](#))
- Meta found in breach of EU's Digital Services Act ([persbericht EU](#))
- New report looks at how algorithms fuel polarisation and affect democracy ([Persbericht EU](#))

- Is the Right to Data Protection Only as Strong as the GDPR? The Constitutional Impact of the Digital Omnibus Reform ([European law blog](#))
- BNC Fiche: Mededeling Internationale Digitale Strategie, [Kamerstuk 22112, nr. 4312](#)
- (A)I made it, and you should know! ([Leiden law blog](#))
- Invisible by Design ([Verfassungsblog](#))
The EU AI Act will fail to adequately protect trans asylum seekers because it regulates system outputs while the harm lies in the binary assumptions that make their exclusion appear technically compliant. When the Act's high-risk regime becomes fully applicable on August 2nd, 2026, AI systems for automated decision-making in migration and asylum processes will need to meet stricter compliance requirements.

EHRM – factsheet en guides

- [New technologies](#)

Discriminatie en gelijke behandeling

HvJ – ARREST – [C-769/22 \(Commissie/Hongarije\)](#) – 21 april 2026 – **Voltallige zitting** – [ECLI:EU:C:2026:326](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2000/31/EG – Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) 2016/679 – Artikelen 1, 2, 7, 11 en 21 Handvest EU – Niet nakoming – Hongaarse maatregelen tegen ‚pedofiele seksuele delinquenten‘ en tot wijziging van bepaalde wetten ter bescherming van kinderen – Discriminatie – Toegang tot LHBTI-content – Waarden van EU – Afdwingbaarheid in rechte – Criterium voor vaststelling van inbreuk op artikel 2 VEU

Samenvatting onder: [LHBTI](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-131/25 \(Dris\)](#) – 16 april 2026 – A-G De La Tour – **België** – [ECLI:EU:C:2026:319](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Artikelen 18 en 21 VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Unieburgerschap – Discriminatieverbod – Toegang tot hoger onderwijs – Luxemburgse student die middelbaar onderwijs in België heeft genoten en opleiding in België wil volgen – Contingentering van inschrijvingen van niet-ingezetenen

Samenvatting onder: [Onderwijs en studenten](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-132/26 (Camille), verwijzing uit **België** over **Verordening 883/2004** en de vraag of een nationale regeling waarin het **recht op gezinsbijslag** is gekoppeld aan het bezit van een **verblijfstitel**, in strijd is met het Unierecht (m.n. het beginsel van **gelijke behandeling**), wanneer een Unieburger feitelijk verblijft en **economische activiteiten** verricht in (in casu) België.
- C-183/26 (Subdirección General de Gestión de Clases Pasivas), verwijzing uit **Spanje** over **ouderdomspensioen**, discriminatie op grond van leeftijd, **onderscheid tussen gedwongen en vrijwillige vervroegde pensionering** en de vraag of dit verenigbaar is met het Unierecht

EHRM - facstsheets en guides

- Gender Identity
- Homosexuality: criminal aspects
- Racial profiling
- Roma and Travellers
- Thematic factsheet: Roma and Travellers
- Guide on Article 14 ECHR and on article 1 of Protocol No. 12 to the Convention - prohibition of discrimination

Douane, tariefindeling, handel en antidumping

GERECHT – ARREST – T-190/25 (Tabako lapai) – 15 april 2026 – Litouwen – ECLI:EU:T:2026:261 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2011/64/EU – Verordening (EEG) nr. 2658/87 /87 – Artikel 49 Handvest EU – Accijns op tabaksfabricaten – Begrip ‚rooktabak‘ – Inaanmerkingneming van bepalingen van GN en toelichtingen – Geldigheid – Rechtszekerheid – Legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen

Samenvatting onder: Belastingen, accijns

GERECHT – ARREST – T-589/24 (A-GmbH) – 15 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:T:2026:254 – conclusie – arrest

Verordeningen (EEG) nr. 2913/92 en (EU) nr. 952/2013 – Douanewetboek – Regeling passieve veredeling ruwe grondnotenolie – Gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten – Plaatsing voor uitvoer bij een douanekantoor dat niet in de vergunning is vermeld en dat gelegen is in een andere lidstaat dan de lidstaat die de vergunning heeft afgegeven – Onjuiste code in aangifte – Naheffing

Hoofddouanekantoor C heeft aan verzoekster (A-GmbH) een vergunning passieve veredeling¹ verleend voor het produceren van verwerkte grondnotenolie in Zwitserland. Tussen 2015 en 2017 heeft verzoekster grondnotenolie gekocht in Nederland en deze uitgevoerd naar Zwitserland om daar te laten veredelen (bewerken). Verzoekster heeft de grondnotenolie uitgevoerd onder code 1000, d.w.z. zonder vermelding van de regeling passieve veredeling. Na de bewerking is het veredelingsproduct in het vrije

¹ Met passieve veredeling kunnen goederen worden uitgevoerd naar een land buiten de EU waar deze bewerkt worden. De invoerrechten worden alleen betaald over de toegevoegde waarde als gevolg van de bewerking in het derde land

verkeer van EU gebracht met code 4000 (eveneens zonder gebruikmaking van de regeling passieve veredeling). Voor de douanewaarde heeft verzoekster uitsluitend de kosten opgegeven van de veredeling, niet de waarde van de ingevoerde producten. In maart 2018 werd het Nederlandse douanekantoor toegevoegd als plaats van aangifte. In juli heeft het hoofddouanekantoor C alsnog een naheffing opgelegd omdat de regeling passieve veredeling niet correct was toegepast. Het Duitse Finanzgericht heeft geoordeeld dat verzoekster geen recht had op gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten omdat zij niet correct gebruik had gemaakt van de vergunning. De verwijzende rechter betwijfelt echter of de formele fouten de toepassing van de regeling mogen verhinderen, zeker omdat er geen kwaadwilligheid was, en vraagt zich af of verzuimen die de regeling niet wezenlijk schaden, kunnen worden hersteld.

Gerecht: Artikel 85 van verordening (EEG) nr. 2913/92, gelezen in samenhang met artikel 84, lid 1, onder b), vijfde streepje, van deze verordening, moet aldus worden uitgelegd dat in een situatie waarin een persoon aan wie een lidstaat een vergunning passieve veredeling heeft afgegeven, voor veredeling in een derde land bestemde Uniegoederen onder de regeling uitvoer plaatst bij een douanekantoor dat is gelegen in een andere lidstaat die niet vooraf heeft ingestemd met deze vergunning, en dat niet als douanekantoor van plaatsing in deze vergunning is vermeld, deze bepaling zich verzet tegen de in artikel 145, lid 1, van die verordening bedoelde gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten in het kader van passieve veredeling.

Artikel 211, lid 1, onder a), van verordening (EU) nr. 952/2013 moet aldus worden uitgelegd dat in een situatie waarin voor veredeling in een derde land bestemde Uniegoederen onder de regeling uitvoer worden geplaatst bij een douanekantoor dat niet als douanekantoor van plaatsing in de vergunning passieve veredeling is vermeld, deze bepaling zich verzet tegen de in artikel 259, lid 1, van die verordening bedoelde gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten in het kader van passieve veredeling.

Artikel 86, lid 6, van verordening nr. 952/2013 is niet van overeenkomstige toepassing wanneer de douaneschuld overeenkomstig artikel 77, lid 1, onder a), van deze verordening is ontstaan door het in het vrije verkeer brengen van veredelingsproducten.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-221/26 (Technopanel), verwijzing uit **Bulgarije** over **douanewetboek, bewijskracht** en de vraag of bij de toepassing van vrijwaringsmaatregelen de **niet-preferentiële oorsprong van goederen** kan worden vastgesteld in afwijking van een **EUR.1-certificaat** en hoe de verhouding tussen preferentiële en niet-preferentiële oorsprongsregels daarbij moet worden beoordeeld.

OVERIG

Politiek akkoord nieuw Douanewetboek van de Unie (bijzonder strafrecht)

Eigendomsrecht

EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Vendrame e.a. t. Italië – 47565/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0317DEC004756522 – 17 maart 2026 – persbericht 9.4.26 – beslissing

Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Aanwijzing als beschermd natuurgebied – Beperkingen op gebruik van grond – Compensatie – Klacht niet ontvankelijk

Samenvatting onder: Milieu

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 1 of Protocol No. 1 to the ECHR - protection of property](#)
- [Thematic factsheet: Protection de la propriété](#)

Energiemarkt

HvJ – CONCLUSIE – C-36/25 (Energia Group e.a.) – 16 april 2026 – A-G Kokott – Ierland – ECLI:EU:C:2026:316 – conclusie

Verordening (EU) 2019/943 – Producent van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen – Niet-marktgebaseerde neerwaartse redispatching – Recht op financiële vergoeding – Berekenningsmethoden – Redelijke vergoeding – Rechtstreekse werking – Voorwaarden

De zaak draait om een besluit van het gezamenlijke toezichtscomité voor de Ierse elektriciteitsmarkt (SEMC), waarin regels zijn vastgesteld voor financiële compensatie wanneer producenten van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen hun productie moeten aanpassen buiten de markt om. In dit geval gaat het om neerwaartse redispatching, wat betekent dat producenten tijdelijk worden belet om elektriciteit terug te leveren. Het besluit beperkt hun recht op financiële vergoeding, met name bij een neerwaartse redispatching.

Partijen zijn het oneens over de vraag of op grond van artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 in het geval van een niet-marktgebaseerde – in casu neerwaartse – redispatching aan producenten van hernieuwbare energie een recht op „volledige” financiële vergoeding ten opzichte van de systeembeheerder moet worden verleend.

De vraag is ook of artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 rechtstreeks toepasselijk is en dus door een nationale rechter in een procedure als de onderhavige moet worden toegepast, in voorkomend geval door het daarmee strijdige nationale recht buiten toepassing te laten.

A-G geeft het Hof in overweging:

1) a) *Artikel 13, lid 7, van verordening (EU) 2019/943 verleent toegangsgerechtigde producenten met leveringsgarantie die onderworpen zijn aan niet-marktgebaseerde neerwaartse redispatching, het recht op een financiële vergoeding die zo veel mogelijk overeenkomt met het inkomensverlies (met inbegrip van het verlies aan financiële steun) dat zou zijn geleden in het geval van levering van de betrokken hoeveelheid elektriciteit tegen marktvoorwaarden, maar die dit verlies in economisch opzicht niet noodzakelijkerwijs volledig neutraliseert. Met de formulering ‚ongerechtvaardigd lage of [...] ongerechtvaardigd hoge vergoeding’ in artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 wordt beoogd een redelijke financiële vergoeding toe te kennen aan de producent die onderworpen is aan een dergelijke redispatching. In dit verband beschikt de systeembeheerder over een beoordelingsmarge.*

b) *Aan het recht op financiële vergoeding op grond van artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 mag voor de aan niet-marktgebaseerde neerwaartse redispatching onderworpen producent niet het vereiste zijn verbonden dat hij al dan niet profiteert van prioritaire dispatching en de nakoming van dat recht mag evenmin afhankelijk worden gesteld van een dergelijk onderscheid in nationale uitvoeringsmaatregelen.*

2) *Artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 voldoet, ondanks de daarin aan de systeembeheerder toegekende beoordelingsmarge, aan de voorwaarden van rechtstreekse werking, zonder de vaststelling van nationale omzettingsmaatregelen of uitvoeringsmaatregelen voor de uitoefening van deze beoordelingsmarge te verbieden. Deze maatregelen mogen echter geen afbreuk*

doen aan de daarin vastgestelde criteria en berekeningsmethoden en moeten binnen de grenzen van die beoordelingsmarge blijven, hetgeen de nationale rechter dient na te gaan.

3) a) Het recht op financiële vergoeding krachtens de rechtstreeks toepasselijke bepalingen van artikel 13 van verordening 2019/943 moet overeenkomstig artikel 71, lid 2, ervan, met ingang van 1 januari 2020 worden geëerbiedigd, zonder dat dit door nationale uitvoeringsmaatregelen kan worden opgeschort.

b) Artikel 13, lid 7, van verordening 2019/943 staat niet toe dat nationale uitvoeringsmaatregelen worden vastgesteld die

– in het geval van (niet-marktgebaseerde neerwaartse) redispatching het recht op financiële vergoeding beperken tot producenten die deelnemen aan de ex-antemarkt (day-aheadmarkt), of zogenoemde de-minimisproducenten hiervan uitsluiten;

– het recht op financiële vergoeding in het geval van (niet-marktgebaseerde neerwaartse) redispatching uitbreiden tot een tussenpersoon die niet voldoet aan de voorwaarden van de eerste volzin van die bepaling. Dit sluit niet uit dat een dergelijke tussenpersoon kan optreden als betaalorgaan, mits dit de eerbiediging van het recht van de producent op vergoeding niet in gevaar brengt en er geen sprake is van een oneerlijke verschuiving van het insolventierisico, hetgeen de verwijzende rechter dient na te gaan.

c) Het begrip „financiële ondersteuning” in artikel 13, lid 7, onder b), van verordening 2019/943 omvat in beginsel betalingen die hoger zijn dan de marktprijs, aan een producent van hernieuwbare energie op basis van stroomafnameovereenkomsten (Corporate Power Purchase Agreements) in de zin van artikel 19 bis van verordening 2019/943.”

HvJ – CONCLUSIE – C-14/24 P (Commissie/Bulgarian Energy Holding e.a.) – 23 april 2026 – A-G Medina – ECLI:EU:C:2026:347 – conclusie (Engelse versie)

Artikel 102 VWEU – Misbruik van dominante positie – Interne markt voor aardgas – Besluit tot vaststelling van een inbreuk – Weigering van toegang – Bronner-jurisprudentie – Potentiële concurrent – Enkele en voortdurende inbreuk – Rechten van de verdediging

Samenvatting onder: [mededinging](#)

CONSULTATIE

Hernieuwbare energie — rechtskader na 2030, Verzoek om input Feedback mogelijk van 19 maart 2026 - 16 april 2026 ([EC](#))

OVERIG

- New actions to protect Europeans from the fossil fuel crisis ([persbericht EU](#))
- Aanbeveling (EU) 2026/839 van de Commissie van 11 maart 2026 tot vaststelling van richtsnoeren voor het ontwerpen van kosten-batenmethoden voor de toepassing van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel, overeenkomstig artikel 3, lid 6, van Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad, [PB L, 2026/839, 16.4.2026](#)

Europees OM

HvJ – ARREST – C-328/24 P (Mincu Pătrașcu Brâncuși/EOM) – 16 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:302 – [persbericht](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Verordening (EU) 2017/1939 – Artikel 47 Handvest – Artikel 86, leden 2 en 3, VWEU – Niet-toegestane afwijking van artikel 263 VWEU – EOM – Exclusieve bevoegdheid HvJ om wettigheid van handelingen van Unie te toetsen – Rechtsvordering voor nationale rechterlijke instanties – Recht op effectieve rechterlijke bescherming – Onbevoegdheid Gerecht

Het EOM heeft bevolen om een onderzoek te openen naar Brâncuși die op 25 mei 2022 als verdachte is aangemerkt wegens verdenking van het oprichten van een criminele organisatie en fraude met EU middelen. Bij besluit van het EOM is gelast om de verdachte te verwijzen naar de Roemeense rechter voor de procedure in eerste aanleg. Brâncuși heeft bij het Gerecht verzocht om het besluit van het EOM en de latere handelingen nietig te verklaren, en voorts om de bepalingen van het reglement van orde van het EOM die in strijd zijn met verordening 2017/1939 niet-toepasselijk te verklaren op grond van artikel 277 VWEU. Het Gerecht heeft het beroep verworpen omdat het niet bevoegd was om er kennis van te nemen. Brâncuși vordert vernietiging van de beschikking van het Gerecht in zaak T-385/23.

Het Hof oordeelt dat uit de rechtspraak volgt dat, wanneer bij het Gerecht een exceptie van onwettigheid van een bepaling van afgeleid recht wordt aangevoerd waardoor het bestreden besluit van een orgaan van de Unie aan elke rechterlijke toetsing wordt onttrokken omdat die bepaling niet verenigbaar is met artikel 263 VWEU, het Gerecht dient te onderzoeken of die exceptie van onwettigheid gegrond is en zich in voorkomend geval bevoegd dient te verklaren om de wettigheid van dat besluit te toetsen op grond van artikel 263 VWEU teneinde een doeltreffende rechterlijke toetsing van dat besluit te verzekeren.

Het Gerecht heeft daarom blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door vast te stellen dat het onbevoegd was om kennis te nemen van het beroep tegen een procedurele handeling van het EOM in de zin van artikel 42, lid 1, van verordening 2017/1939, zonder te onderzoeken of het primaire Unierecht zich tegen een dergelijke vaststelling verzette.

Het is evenwel vaste rechtspraak dat wanneer de motivering van een arrest of beschikking van het Gerecht blijk geeft van schending van het Unierecht, maar het dictum ervan op andere rechtsgronden gerechtvaardigd voorkomt, de hogere voorziening moet worden afgewezen. Dat is in casu het geval. Het Hof merkt op dat artikel 42, lid 1, van verordening 2017/1939 volledig in overeenstemming is met het door het VWEU ingevoerde volledige stelsel van rechtsmiddelen en procedures ter waarborging van het toezicht op de wettigheid van de handelingen van de Unie, aangezien het met name in samenhang wordt beschouwd met het bepaalde in lid 2 van dat artikel, volgens hetwelk het mechanisme van de prejudiciële beslissing van toepassing is op de rechterlijke toetsing van de procedurele handelingen van het EOM, waardoor wordt gewaarborgd dat alle vragen omtrent de uitlegging of de geldigheid van het Unierecht, daaronder begrepen de procedurele handelingen van het EOM die worden betwist bij de bevoegde nationale rechterlijke instantie alsook deze verordening, door het Hof kunnen worden onderzocht in overeenstemming met de exclusieve bevoegdheid die bij artikel 267 VWEU aan deze instelling is verleend. Uit het voorgaande volgt dat het Gerecht onbevoegd is om kennis te nemen van het beroep tegen het litigieuze besluit.

Hof: De hogere voorziening wordt afgewezen.

- 📌 European Public Prosecutor's Office (EPPO): the Court of Justice dismisses the appeal of a Romanian citizen against an order of the General Court of the European Union ([persbericht Curia](#))
- 📌 EU-Hof: nationale rechter heeft bevoegdheid tot toetsing van procedurele handelingen van het Europees Openbaar Ministerie die gevolgen hebben voor derden ([ECER](#))

REGELGEVING

Verordening tot oprichting van het Europees Openbaar Ministerie (herziening), Verzoek om input Feedback mogelijk van 23 april 2026 - 21 mei 2026 ([EC](#))

Europese subsidies

OVERIG

- Doorzoekingen in Polen: EPPO onderzoekt mogelijke ambtelijke nalatigheid bij EU-gefinancierd klimaatprogramma ([bijzonder strafrecht](#))
- Zes verdachten gedagvaard voor Landgericht Berlijn in EPPO-onderzoek naar btw-fraude met designerbrandstoffen ([bijzonder strafrecht](#))

Het Europees Openbaar Ministerie (European Public Prosecutor's Office, [EPPO](#)) heeft op 27 maart 2026 vanuit het kantoor in Berlijn een tenlastelegging ingediend tegen zes verdachten bij het Landgericht Berlijn.

Familieleven en familierecht

EHRM – ARREST – [Novák t. Tsjechië](#) – 9 april 2026 – [6656/24](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0409JUD000665624](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 8 EVRM – Belang kinderen onvoldoende gewogen bij procedure om ouderlijk gezag – Kinderontvoering – Onrechtmatige verhuizing – Schending

Klager is een man die met zijn ex-vrouw twee kinderen heeft. Voor de scheiding woonden zij in Brno (Tsjechië). De vrouw is zonder toestemming van de man met de kinderen naar Praag verhuisd. In de Tsjechische familierechtelijke procedures (over het gezag) heeft de nationale rechter de verhuizing uiteindelijk goed gevonden omdat er een urgente beslissing nodig was en de kinderen niet in gevaar verkeerden. Daarbij zijn echter – volgens het hof ten onrechte – de belangen van de kinderen onvoldoende onderzocht. Ook is ten onrechte geen rekening gehouden met het belang van de vader om een relatie met zijn kinderen te onderhouden én met het feit dat de moeder onrechtmatig de kinderen heeft verhuisd. Het hof komt om die reden tot de conclusie dat artikel 8 EVRM is geschonden.

HvJ – CONCLUSIE – [C-190/25 \(Zelabrich\)](#) – 30 april 2026 – A-G De La Tour – Duitsland – [ECLI:EU:C:2026:369](#) – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 2201/2003 – Verdrag van Lateranen (tussen Italië en de Heilige Stoel) – Bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken – Overeenkomstig het canonieke recht gesloten huwelijk – Echtscheidingsprocedure bij civiele rechter van een lidstaat waar de zaak het eerst is aangebracht – Nietigverklaring van huwelijk door kerkelijke rechter in Italië – Procedure voor de erkenning van de civielrechtelijke gevolgen van de beslissing over de nietigheid bij een Italiaanse overheidsrechter waar de zaak het laatst is aangebracht

Samenvatting onder: [IPR](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-129/26 \(Rakoś\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen een nationale praktijk waarin **(transgender) personen** die de **geslachtsvermelding** in hun **geboorteakte** willen wijzigen dit moeten doen via een **contentieuze procedure tegen hun ouders**, en of nationale rechters een beslissing van de hoogste rechter buiten toepassing moeten laten wanneer de **onafhankelijkheid** van dat gerecht ter discussie staat.

RECHTSPRAAK (LID)STATEN

Rethinking fatherhood and parental responsibility: Re J, Re M and Re P (Parental Responsibility) [2026] EWCA Civ 344 ([UK human rights blog](#))

The Court of Appeal in Re J, Re M and Re P (Parental Responsibility) [2026] EWCA Civ 344 has provided authoritative guidance on a fundamental question in family law: whether a person who is not a child's biological father can acquire parental responsibility by being named on the birth certificate. The court firmly answered that question in the negative, clarifying the meaning of "father" under the Children Act 1989 and resolving a line of inconsistent first instance decisions.

NOOT – EHRM 17 maart 2026, [D.A. en R.A. t. het VK](#)

DA and RA v the United Kingdom: (a return to?) maximum deference in socio-economic matters ([Strasbourg observers](#))

EHRM factsheets en case-law guide

- [Children's rights](#)
- [Gestational surrogacy](#)
- [International child abductions](#)
- [Parental rights](#)
- [Protection of minors](#)
- [Reproductive rights](#)
- [Guide on Article 8 ECHR - right to respect for private and family life, home and correspondence](#)
- [Guide on Article 12 ECHR - right to marry](#)
- [ECHR-KS – Rights of the child Contact rights](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Filiation](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Right of the child to be heard in domestic proceedings on family matters](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Surrogacy](#)
- [Thematic factsheet: Reproductive rights](#)
- [Thematic factsheet: Children's rights](#)

Financiële markt en diensten, EMU, Bankenunie

HvJ – ARREST – [C-549/23 \(American Express\)](#) – 16 april 2026 – Nederland – [CBb](#) – [ECLI:EU:C:2026:295](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) 2015/751 – Afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties – Mededinging – Driepartijenbetaalkaartschema – Maximumbedrag afwikkelingsvergoedingen – Door co-brandingpartner ontvangen vergoedingen uit betaalkaartschema – Aftrek van handelarenvergoeding – Aftrek van waarde van door de co-brandingpartner verrichte prestaties

Amex is in 2010 een samenwerking aangegaan met KLM voor het tijdvak van 1 juni 2011 tot 1 juni 2019. Eén van de onderdelen van de samenwerking betreft de toegang tot het loyaliteitsprogramma van KLM, genaamd Flying Blue, waarbij klanten Miles verdienen wanneer zij onder meer uitgaven doen met de Amex kredietkaart. In 2018 hebben Amex en KLM nieuwe overeenkomsten gesloten. Op grond daarvan heeft Amex in 2018 een „signing bonus” aan KLM betaald en dient zij KLM de bedragen te betalen die overeenstemmen met de jaarlijkse bedragen voor het gebruik van de handelsmerken van KLM en voor de toegang tot het Flying Blue-programma en de vergoedingen voor de inkoop van Miles. De ACM heeft vastgesteld dat Amex een te hoge vergoeding betaalt aan KLM voor de samenwerking (op grond van EU-regelgeving). De vragen gaan over de vaststelling van het maximumbedrag dat Amex mag betalen aan KLM.

Hof: Artikel 2, punt 11, van verordening (EU) 2015/751 moet aldus worden uitgelegd dat het netto totaalbedrag aan betalingen, kortingen of stimulansen die een co-brandingpartner van een driepartijenbetaalkaartschema heeft ontvangen, kan worden beschouwd als een „nettocompensatie” in de zin van die bepaling, ook al is die partner zelf geen „uitgever” in de zin van artikel 2, punt 2, van die verordening, voor zover de vergoedingen waaruit dit bedrag bestaat een oogmerk of effect hebben dat gelijkwaardig is aan de afwikkelingsvergoeding.

De artikelen 4 en 5 van verordening 2015/751, gelezen in samenhang met artikel 2, punten 10 en 11, ervan, moeten aldus worden uitgelegd dat de nettocompensatie binnen de werkingssfeer van het omzeilingsverbod als bedoeld in artikel 5 van deze verordening valt.

Artikel 5 van verordening 2015/751 moet aldus worden uitgelegd dat de voorwaarde dat de overeengekomen vergoeding, met inbegrip van de nettocompensatie, „een oogmerk of een effect [heeft dat] gelijkwaardig is aan de afwikkelingsvergoeding”, vereist dat wordt nagegaan of een vergoeding die is overeengekomen tussen een co-brandingpartner – die geen uitgever is – en een driepartijenbetaalkaartschema, met betrekking tot betalingstransacties of activiteiten die gerelateerd zijn aan die kaarten, een stimulerend oogmerk of effect heeft dat gelijkwaardig is aan een dergelijke afwikkelingsvergoeding, wat impliceert dat rekening wordt gehouden met het oogmerk of het effect van die vergoeding op de stimulans voor de consument om die kaarten te gebruiken.

Artikel 2, punt 11, van verordening 2015/751 moet aldus worden uitgelegd dat een door een co-brandingpartner aan een driepartijenbetaalkaartschema betaalde „handelarenvergoeding” niet in mindering mag worden gebracht op betalingen, kortingen of stimulansen die de co-brandingpartner van dat betaalkaartschema in verband met op kaarten gebaseerde betalingstransacties of daaraan gerelateerde activiteiten heeft ontvangen.

Artikel 2, punt 11, van verordening 2015/751 moet aldus worden uitgelegd dat bij de berekening van de nettocompensatie niet alleen de door een co-brandingpartner van een driepartijenbetaalkaartschema betaalde monetaire vergoedingen in mindering mogen worden gebracht op het totaalbedrag dat deze partner van het schema ontvangt, maar ook de niet-monetaire prestaties die deze partner aan het betaalkaartschema levert, waarbij deze moeten worden gewaardeerd rekening houdend met de werkelijke economische waarde ervan.

HvJ – CONCLUSIE – C-274/25 (Alternative Payments) – 30 april 2026 – A-G Campos Sanchez-Bordona – Litouwen – ECLI:EU:C:2026:365 – [conclusie](#)

Richtlijn (EU) 2015/2366 – Verordening (EU) nr. 260/2012 – Soorten betalingsdiensten – Automatische afschrijving – Betrokkenheid betalingsdienstaanbieders van de betaler en van de begunstigde bij de automatische afschrijving – Dienst voor acceptatie van betalingstransacties – Betalingsinitiatiedienst

Alternative Payments had een vergunning om twee soorten betalingsdiensten aan te bieden, te weten diensten voor de acceptatie van betalingstransacties en geldtransfers. Alternative Payments heeft zich aangesloten bij het SEPA systeem voor automatische afschrijvingen. In 2022 heeft de bank van Litouwen de vergunning van Alternative Payments ingetrokken o.a. omdat Alternative Payments automatischeafschrijvingsdiensten heeft verricht zonder de daartoe vereiste vergunning.

Alternative Payments heeft beroep ingesteld en verzocht om nietigverklaring van het besluit.

De vraag is o.a. of een betalingsdienstaanbieder een automatischeafschrijvingsdienst aanbiedt waarvoor hij in beginsel geen vergunning van de toezichthoudende autoriteit heeft, dan wel of hij daarentegen een „dienst voor de acceptatie van betalingstransacties” of een „betalingsinitiatiedienst” verricht.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 4, punt 23, van richtlijn (EU) 2015/2366, en punt 3, onder a), en punt 4, onder a), van bijlage I bij die richtlijn, en artikel 2, punt 2, van verordening (EU) nr. 260/2012 moeten aldus worden uitgelegd dat:

- *zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde betrokken is bij de uitvoering van een automatischeafschrijvingsdienst;*
- *de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, die instructies voor automatische afschrijving verstrekt zonder zelf rechtstreeks automatischeafschrijvingstransacties te verrichten, en geldmiddelen int op basis van de voorafgaand door de betalers aan klanten (begunstigden) verleende instemming en deze op rekeningen met beperkte functionaliteit stort, een automatischeafschrijvingsdienst aanbiedt.*

Artikel 4, punt 44, van richtlijn 2015/2366 en punt 5 van bijlage I bij die richtlijn moeten aldus worden uitgelegd dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, die instructies voor automatische afschrijving verstrekt zonder zelf rechtstreeks automatischeafschrijvingstransacties te verrichten, en geldmiddelen int op basis van de voorafgaand door de betalers aan klanten (begunstigden) verleende instemming en deze op rekeningen met beperkte functionaliteit stort, geen dienst voor de acceptatie van betalingstransacties aanbiedt.

Artikel 4, punt 15, van richtlijn 2015/2366 en punt 7 van bijlage I bij die richtlijn moeten aldus worden uitgelegd dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, die instructies voor automatische afschrijving verstrekt zonder zelf rechtstreeks automatischeafschrijvingstransacties te verrichten, en geldmiddelen int op basis van de voorafgaand door de betalers aan klanten (begunstigden) verleende instemming en deze op rekeningen met beperkte functionaliteit stort, geen betalingsinitiatiedienst aanbiedt.”

NOOT – HvJ conclusie 26 maart 2026, [C-611/24 \(Upravitelnen savet na Balgarska narodna banka\)](#)

Federalizing the Fireable Offence – The AG’s Autonomous Concepts Move in the Bulgarian Central Bank Case ([European law blog](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-131/26 (Alsadán), verwijzing uit **Spanje** over **richtlijn 2021/2167** (kredietsservice's en kredietkopers) en de vraag of de **mededeling aan een schuldenaar** van de **overdracht van het krediet** een **dwingend vereiste** is voor de kredietkoper om een **inleidend verzoekschrift** in een **betalingsbevelprocedure** te kunnen indienen.

OVERIG

Aanbeveling van de Raad van 21 april 2026 over het economisch beleid van de eurozone, PB C, C/2026/2434, 28.4.2026

Gezondheid, geneesmiddelen en etikettering

HvJ – ARREST – C-118/24 (Laboratoires Eurogenerics en Theramex France) – 23 april 2026 – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:330 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2001/83/EG – Gedecentraliseerde procedure voor verlening van VHB – Generiek geneesmiddel — Biologisch geneesmiddel dat referentiegeneesmiddel is voor chemisch geneesmiddel – Bevoegdheid van rechterlijke instanties van betrokken lidstaten om te toetsen of er een mogelijk ernstig risico voor volksgezondheid is – Bevoegdheid van die rechterlijke instanties om te toetsen of is voldaan aan voorwaarden voor verlenen van vergunning voor het in de handel brengen van generiek geneesmiddel

De Commissie heeft aan Eurogenerics en Theramex een vergunning verleend voor het in de handel brengen (VHB) voor het biologische geneesmiddel Forsteo (tegen osteoporose).

Via een gedecentraliseerde EU-procedure is door het Franse nationaal agentschap voor de veiligheid van geneesmiddelen vergunning verleend aan Biogaran voor het in de handel brengen van Tériparatide Biogaran. Dit middel bevat dezelfde werkzame stof, maar wordt anders geproduceerd (chemische synthese in plaats van biologische productie). Het agentschap heeft een generieke groep gecreëerd met Forsteo als referentiegeneesmiddel en Tériparatide Biogaran als generiek geneesmiddel.

Eurogenerics en Theramex vechten deze vergunning aan bij de Franse rechter. De Franse rechter vraagt zich af of een nationale rechter die betrokken is bij een gedecentraliseerde vergunningprocedure voor geneesmiddelen, maar niet de referentielidstaat is, bevoegd is om te beoordelen of die procedure correct volgens het Unierecht is verlopen en of het geneesmiddel geen ernstig risico voor de volksgezondheid oplevert. Daarnaast wordt gevraagd of een chemisch geproduceerd geneesmiddel als generiek mag worden toegelaten wanneer het referentiegeneesmiddel een biologisch geneesmiddel is.

Nederland, Frankrijk en Estland hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Richtlijn 2001/83/EG moet aldus worden uitgelegd dat het de lidstaten vrijstaat om te bepalen dat, in het kader van een beroep dat door een houder van een vergunning voor het in de handel brengen voor een biologisch gelijkwaardige versie van een biologisch geneesmiddel wordt ingesteld tegen een besluit waarbij na het doorlopen van de gedecentraliseerde procedure een vergunning voor het in de handel brengen voor een generieke versie van dat biologisch geneesmiddel wordt verleend, een rechterlijke instantie van een betrokken lidstaat bevoegd is om na te gaan of het geneesmiddel dat bij dit besluit een vergunning heeft verkregen kan worden aangemerkt als een „generiek geneesmiddel” in de zin van artikel 10, lid 2, onder b), van die richtlijn.

Artikel 10 van richtlijn 2001/83 moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet ertegen verzet dat na de in artikel 10, lid 1, van deze richtlijn bedoelde verkorte procedure een vergunning voor het in de handel brengen wordt verleend voor een door chemische synthese verkregen geneesmiddel dat een biologisch geneesmiddel als referentiegeneesmiddel heeft, op voorwaarde dat voldaan is aan de voorwaarden die in artikel 10, lid 2, onder b), ervan worden genoemd.

HvJ – CONCLUSIE – C-456/24 (Halozym) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Tsjechië – ECLI:EU:C:2026:348 – [conclusie](#) (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 469/2009 (ABC) – Richtlijn 2001/83/EG – Geneesmiddelen voor menselijk gebruik – Aanvullend beschermingscertificaat – Werkzame stof – Vergunning voor het in de handel brengen – Hulpstof

Halozyme (verzoeker) is de houder van Europees octrooi. Dat octrooi betreft een uitvinding die betrekking heeft op bepaalde enzymen die de verspreiding en absorptie van gelijktijdig toegediende geneesmiddelen vergemakkelijken. PH20 (rHuPH20) is een dergelijk gemanipuleerd enzym. Het wordt gebruikt voor de behandeling van borstkanker. Halozyme heeft in verschillende lidstaten bescherming aangevraagd voor de subcutane formulering en meer specifiek voor de combinatie van trastuzumab en rHuPH20. Het Bureau voor Industriële Eigendom heeft de aanvraag van Halozyme afgewezen omdat niet voldaan zou zijn aan de voorwaarden uit de ABC verordening. De verwijzende rechter heeft twijfels over de uitleg van artikel 1, onder b) en artikel 3, onder (a) van de ABC-verordening.

De vraag is of een bepaalde stof een autonoom therapeutisch effect heeft en dus kwalificeert als een werkzame stof in de zin van de ABC-verordening. Moeten de bevoegde autoriteiten zich beperken tot de classificatie die in de vergunning voor het in de handel brengen van het geneesmiddel is vastgesteld (eerste vraag), of zijn zij verplicht een autonome en inhoudelijke beoordeling uit te voeren, onafhankelijk van die classificatie; en zo ja, op basis van welke criteria (tweede tot en met vierde vraag)?

De A-G vindt dat artikel 1, onder b) van Verordening (EG) nr. 469/2009 aldus moet worden uitgelegd dat de kwalificatie van een stof als ‘werkzame stof’ in de zin van die bepaling wordt bepaald aan de hand van de classificatie van stoffen zoals opgenomen in de vergunning voor het in de handel brengen waarop de aanvraag voor een aanvullend beschermingscertificaat is gebaseerd. Bijgevolg kan een stof die in die vergunning voor het in de handel brengen uitdrukkelijk als ‘hulpstof’ is aangewezen, niet worden beschouwd als een ‘werkzame stof’ in de zin van die verordening.

HvJ – CONCLUSIE – C-121/25 P (Evonik Operations/Commissie) – 30 april 2026 – A-G Szpunar – ECLI:EU:C:2026:368 – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 1272/2008 – Gedelegeerde verordening (EU) 2022/692 – Geharmoniseerde indeling en etikettering van de stof silaanamine, 1,1,1-trimethyl-N-(trimethylsilyl)-, hydrolyseproducten met silica; pyrogeen, synthetisch amorf, nano siliciumdioxide met behandeld oppervlak – Procedure voor harmonisatie van indeling en etikettering van deze stof

Rekwirante, een Duitse vennootschap, vervaardigt silaanamine. Deze stof wordt gebruikt in verschillende producten, zoals geneesmiddelen en farmaceutische producten, levensmiddelen en cosmetica, alsmede in een aantal industriële toepassingen, zoals in versterkende en verdikkende middelen in verschillende systemen, zoals elastomeren, harsen en inkt. Silaanamine is tevens een „werkzame stof” in de zin van verordening (EU) nr. 528/2012.

Op voorstel van het Frans agentschap ANSES en na advies van het RAC en een openbare raadpleging heeft de Commissie, de verordening vastgesteld, waarbij silaanamine is ingevoegd in deel 3, tabel 3,

van bijlage VI bij verordening nr. 1272/2008, met een geharmoniseerde indeling en etikettering in de gevarenklasse STOT RE van categorie 2, gevarenaanduiding „H373” (longen, inademing) en pictogram „GHS 08Wng”.

Rekwirante heeft bij het Gerecht beroep ingesteld tot nietigverklaring van deze verordening voor zover deze de geharmoniseerde indeling en etikettering van silaanamine betreft. Het Gerecht heeft het beroep in zijn geheel verworpen. Rekwirante heeft een hogere voorziening ingesteld tegen het bestreden arrest.

A-G geeft het Hof in overweging: de grieven af te wijzen.

CONSULTATIE

Europese ruimte voor gezondheidsgegevens – vereisten voor grensoverschrijdende uitwisseling van persoonlijke gezondheidsgegevens (MyHealth@EU), Ontwerphandeling Feedback mogelijk van 9 april 2026 - 7 mei 2026 ([EC](#))

REGELGEVING

Uitvoeringsverordening (EU) 2026/771 van de Commissie van 7 april 2026 tot vaststelling van de nodige maatregelen voor de oprichting en werking van de Raad voor de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens, [PB L, 2026/771, 8.4.2026](#),

OVERIG

Council of Europe calls for wider accession to the Medicrime Convention ([COE](#))

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 2 Medical negligence](#)
- [Cannabis-based medication](#)

Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa

OVERIG

- Commissie Meijers brief over de Nederlandse inzet voor de politieke verklaring van het Comité van Ministers (Chişinău, 14-15 mei 2026) over het EVRM en migratie ([Commissie Meijers](#))
- European Convention on Human Rights: Living Instrument or Dead Duck? Part One – Julian Petley ([Informs](#))
- European Convention on Human Rights: Changing the Rules, Part 2 – Julian Petley ([Informs](#))
- Positieve verplichtingen onder artikel 8 EVRM en de rol van de nationale rechter ([bijzonder strafrecht](#))

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 13 ECHR – Right to an effective remedy](#)
- [Guide on Article 1 ECHR - Obligation to respect human rights – Concepts of “jurisdiction” and imputability](#)
- [Guide on Article 46 ECHR - Binding force and execution of judgments](#)

WIKI

- [Handvest grondrechten EU](#)
- [Europees Hof voor de rechten van de mens \(EHRM\)](#)

Handel en antidumping

HvJ – ARREST – C-115/25 (Stappert Magyarország) – 30 april 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:363 – geen conclusie – arrest

Gemeenschappelijke handelspolitiek – Antidumpingrechten – Invoering van definitieve vrijwaringsmaatregelen ten aanzien van de invoer van bepaalde staalproducten – Invoer van producten van roestvrij staal van oorsprong uit Taiwan – Twee geldige volgnummers – Uitputting van een van de twee tariefcontingenten – Cumulatieve heffing van antidumpingrechten en aanvullende rechten

Deze zaak betreft een geding tussen Stappert Magyarország, een vennootschap die zich bezighoudt met groothandel in metalen en mineralen, en de Hongaarse belasting- en douanediens over de cumulatieve toepassing van een antidumpingrecht en een aanvullend vrijwaringsrecht op staalproducten van oorsprong uit Taiwan en over de voorwaarden voor de schorsing van dit antidumpingrecht.

Hof: Artikel 1, lid 6, van uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 moet aldus worden uitgelegd dat de uitdrukking “indien het relevante tariefcontingent is opgebruikt”, waarvan de toepassing van het in die bepaling bedoelde aanvullend recht van 25 % afhangt, enkel betrekking heeft op het specifieke contingentvolgnummer dat in de aangifte voor het vrije verkeer wordt vermeld.

Artikel 2, lid 1, van uitvoeringsverordening (EU) 2021/1483 moet aldus worden uitgelegd dat de uitdrukking “wanneer het [...] douanerecht bij contingentoverschrijding van toepassing wordt” in de zin van dit artikel 2, lid 1, betrekking heeft op elke situatie waarin het aanvullend recht van 25 % krachtens artikel 1, lid 6, van uitvoeringsverordening 2019/159, toepasselijk wordt, ook wanneer de invoer niet voor het relevante tariefcontingent in aanmerking komt omdat er geen verzoek om toepassing van dit tariefcontingent is ingediend.

Artikel 2, lid 2, van uitvoeringsverordening 2021/1483 moet aldus worden uitgelegd dat de in deze bepaling bedoelde schorsing van de definitieve antidumpingrechten van toepassing is in alle gevallen waarin het aanvullend recht hoger is dan de antidumpingrechten en om welke reden dan ook toepasselijk wordt, met name wanneer de invoer niet in aanmerking komt voor het relevante tariefcontingent omdat er geen verzoek om toepassing van dit tariefcontingent is ingediend.

Artikel 1, lid 6, van uitvoeringsverordening 2019/159 en artikel 2, leden 1 en 2, van uitvoeringsverordening 2021/1483, gelezen in het licht van de overwegingen 286 en 287 van laatstgenoemde uitvoeringsverordening, moeten aldus worden uitgelegd dat het antidumpingrecht en het aanvullend recht niet tegelijkertijd kunnen worden geheven wanneer voor de betrokken invoer is voldaan aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden voor toepassing van de schorsing, ook niet indien op de dag waarop een tariefcontingent met een bepaald volgnummer is uitgeput, een nieuw tariefcontingent

voor producten met dezelfde GN-code onder een ander volgnummer wordt geopend en de importeur enkel voor het uitgeputte tariefcontingent om toepassing van de preferentiële douaneregeling heeft verzocht.

HvJ – CONCLUSIE – C-157/25 (Jas Forwarding Worldwide (Belgium) – 30 april 2026 – A-G Biondi – België – ECLI:EU:C:2026:366 – conclusie

Uitvoeringsverordeningen (EU) 2016/184, (EU) 2016/185, (EU) 2017/366 en (EU) 2017/367 – Antidumping- en compenserende rechten – Invoer van zonnepanelen geassembleerd in Zuid-Korea of Vietnam met in Maleisië of Taiwan geproduceerde fotonvoltaïsche cellen – Begrip ‚verzonden uit Maleisië of Taiwan’ – Douaneaangiften – Land van verzending – Aanduiding goederencode – Indirecte verzending – Bewijs van vrijstelling

De vragen zijn gesteld in een strafprocedure die is ingeleid tegen acht vennootschappen met betrekking tot de ontwijking van douanerechten in verband met de invoer van fotonvoltaïsche modules uit Maleisië en Taiwan.

De vraag is o.a. op welke wijze anti-ontwijkingsmaatregelen op het gebied van antidumping- en compenserende rechten met betrekking tot fotonvoltaïsche modules kunnen worden toegepast indien die modules niet rechtstreeks worden verzonden uit de landen waarop de anti-ontwijkingsmaatregelen van toepassing zijn (indirecte verzending). De A-G merkt op dat de onderhavige zaak het Hof de gelegenheid biedt om de verhouding tussen de regeling inzake douanerechten en de regeling inzake antidumping- en antisubsidierechten te verduidelijken. Deze regelingen overlappen elkaar vaak, aangezien zowel de douanerechten als de antidumping- en antisubsidierechten in de meeste gevallen gelijktijdig worden geïnd door dezelfde autoriteiten.

A-G geeft het Hof in overweging: De woorden ‚verzonden uit Maleisië en Taiwan’ in de uitvoeringsverordeningen 2016/184, 2016/185, 2017/366 en 2017/367, moeten aldus worden uitgelegd dat zij verwijzen naar de herkomst van de betrokken fotonvoltaïsche modules. De modules of panelen van kristallijn silicium die zijn geassembleerd in Zuid-Korea of Vietnam met fotonvoltaïsche cellen die zijn geproduceerd in Maleisië of Taiwan en vervolgens zijn ingevoerd in de Unie vanuit Zuid-Korea of Vietnam, moeten bijgevolg worden beschouwd als zijnde ‚verzonden uit Maleisië en Taiwan’ in de zin van die uitvoeringsverordeningen. Die fotonvoltaïsche modules of panelen moeten worden aangegeven met Zuid-Korea of Vietnam als „land van verzending” in de zin van vak 15 in bijlage 9, aanhangsel C1 onder titel II C, bij gedelegeerde verordening 2016/341 en moeten worden aangeduid met de desbetreffende goederencodes voor fotonvoltaïsche modules of panelen die zijn ‚ingevoerd uit Maleisië of Taiwan’.

Artikel 1, lid 2, van de uitvoeringsverordeningen 2016/184 en 2016/185 en artikel 4, lid 2, van uitvoeringsverordeningen 2017/366 en 2017/367 moeten aldus worden uitgelegd dat de daarin genoemde verklaringen alle elementen en gegevens moeten bevatten die volgens die bepalingen moeten worden vermeld, met uitzondering van elementen of gegevens die feitelijk niet kunnen worden verstrekt omdat zij niet bestaan. In dat geval kunnen de bevoegde autoriteiten, waar nodig en passend, eventueel op grond van andere relevante elementen nagaan of is voldaan aan de vereisten van die uitvoeringsverordeningen om voor vrijstelling in aanmerking te komen.

- e Invoer fotonvoltaïsche modules; ruime uitleg begrip ‚verzonden uit Maleisië of Taiwan’ (NL fiscaal)

OVERIG

EU-Mercosur trade agreement starts to provisionally apply (persbericht EU)

Huurrecht

RECHTSPRAAK NL – VOORNEMEN PREJUDICIËLE VRAGEN HvJ – Rechtbank Amsterdam – 28 april 2026 – [ECLI:NL:RBAMS:2026:4166](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijk beding – Huurprijswijzigingsbeding

Samenvatting onder: [consumenten](#)

HvJ – procesrecht

HvJ – CONCLUSIE – [C-555/24 P \(Medel e.a./Raad\)](#) – 16 april 2026 – **Grote Kamer – A-G Capeta – [ECLI:EU:C:2026:304](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#)**

Verordening (EU) 2021/241 (herstel- en veerkrachtfaciliteit voor Polen) – Artikel 263, lid 4 VWEU – Mijlpalen – Rechtsstaat – Onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – Vereniging van rechters – Rechtsbevoegdheid – Rechtstreeks belang – Individueel belang – Vereniging die namens haar leden optreedt – Vereniging die in eigen naam optreedt – Effectieve rechtsbescherming

Vier verenigingen van rechters hebben bij het Gerecht een verzoek tot nietigverklaring ingediend tegen het besluit van de Raad tot goedkeuring van het herstel- en veerkracht faciliteit of -plan voor Polen, dat mijlpalen bevat die bepaalde veranderingen in het rechtssysteem van die lidstaat vereisen.

Bij beschikking van 4 juni 2024, T-530/22 tot T-533/22 (Medel e.a./Raad) heeft het Gerecht, zittend als Grote Kamer in een versnelde procedure, de vorderingen niet-ontvankelijk verklaard en geoordeeld dat de vier verenigingen geen recht hadden om de vorderingen in te stellen op grond van artikel 263, lid 4 VWEU.

De vraag die hier centraal staat is wanneer een vereniging die collectieve belangen vertegenwoordigt rechtstreeks een vordering kan instellen bij het EU-gerecht?

De A-G is van mening dat de rechtersverenigingen een direct en individueel belang hebben bij het instellen van een procedure om mijlpaal F1G aan te vechten op grond van het feit dat deze onvoldoende is om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen te herstellen.

A-G geeft het hof in overweging:

- *de eerste en derde beroepsgronden gegrond te achten;*
- *de beschikking van 4 juni 2024 te vernietigen;*
- *de onderhavige vorderingen tot nietigverklaring ontvankelijk te verklaren;*
- *de zaak terug te verwijzen naar het Gerecht voor een beslissing ten gronde;*

- B** Advocaat-generaal Capeta: verenigingen die rechters vertegenwoordigen zijn bevoegd om beroep in te stellen tot nietigverklaring van het besluit waarbij de Raad zijn goedkeuring heeft gehecht aan de mijlpalen voor het justitiële stelsel met betrekking tot Polen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit van de Unie ([persbericht Curia](#))
- B** An Off-Ramp for the Plaumann Paradox ([Verfassungsblog](#))

IE - Intellectuele eigendom

HvJ – ARREST – [C-590/23 \(Pelham\)](#) – 14 april 2026 – **Grote Kamer** – Duitsland – [ECLI:EU:C:2026:290](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2001/29/EG – Artikel 13 Handvest EU (vrijheid van kunsten) – Auteursrecht en naburige rechten – Reproductierecht – Begrip “pastiche” – Gebruik „voor” pastiches – Sampling – Gebruik voor pastiche (openlijke stilistische imitatie)

In 1977 publiceerde de band Kraftwerk een fonogram met het muziekstuk ‘Metall auf Metall’. SD en UP hebben in 1997 het muziekwerk “Nur mir” uitgebracht dat is opgenomen door Pelham.

De leden van Kraftwerk betogen dat SD en UP zonder hun toestemming een fragment (van ongeveer twee seconden) uit het fonogram van “Metall auf Metall”, hebben gekopieerd (‘gesampled’) en dat fragment als een doorlopende lus in “Nur mir” hebben gebruikt. Hiermee zouden zij o.a. inbreuk maken op het aan het auteursrecht gerelateerde reproductierecht van Kraftwerk. Verweerders zouden ook de regels inzake oneerlijke mededinging hebben geschonden.

In 2019, in Pelham I, heeft het HvJ al geoordeeld dat een dergelijk „sample” valt onder het uitsluitende reproductierecht dat aan de producenten van deze fonogrammen is verleend. Gebruik door een derde is dus niet mogelijk zonder toestemming van de betrokken producent.

Op 7 juni 2021 is een nieuwe versie van de Duitse wet, waarbij richtlijn is omgezet, in werking getreden. Daarbij is een bepaling ingevoerd die de reproductie van auteursrechtelijk beschermd materiaal met het oog op onder meer “pastiches” vrij toestaat.

De verwijzende rechter in deze zaak wil weten of „sampling” niettemin kan worden beschouwd als vrij toegestaan om nieuwe kunstwerken (zoals nieuwe muziekwerken) te creëren, in het licht van de vrijheid van kunsten waarin artikel 13 Handvest EU voorziet.

Hof (Grote Kamer) : Artikel 5, lid 3, onder k), van richtlijn 2001/29/EG moet aldus worden uitgelegd dat de uitzondering voor pastiches in de zin van deze bepaling geen vangnetclausule vormt, maar betrekking heeft op creaties die een of meerdere bestaande werken oproepen doch met die werken merkbare verschillen vertonen, en die bepaalde auteursrechtelijk beschermde kenmerkende elementen van die werken gebruiken, ook via „sampling”, met als doel om met deze werken een artistieke of creatieve dialoog aan te gaan die als zodanig herkenbaar is en verschillende vormen kan aannemen, met name een openlijke stijlimitatie van die werken, een eerbetoon eraan of een humoristische of kritische confrontatie ermee.

Artikel 5, lid 3, onder k), van richtlijn 2001/29 moet aldus worden uitgelegd dat, om als een gebruik „voor” pastiches in de zin van deze bepaling te kunnen worden aangemerkt, het volstaat dat de aard als pastiche herkenbaar is voor een persoon die bekend is met het bestaande werk waaraan elementen zijn ontleend.

- 📌 Het Hof van Justitie verduidelijkt de draagwijdte van de uitzondering voor pastiches in de context van sampling ([persbericht Curia](#))
- 📌 CJEU delivers pastiche-style judgment on ... pastiche ([IPKat](#))
- 📌 HvJ EU: Uitzondering voor pastiches is geen vangnetclausule ([Boek9](#))
- 📌 HvJ EU: pastiche-exceptie is geen restcategorie; sampling kan eronder vallen bij een herkenbare artistieke of creatieve dialoog ([IE forum](#))

HvJ – ARREST – [C-496/24 \(Stichting de Thuiskopie\)](#) – Nederland – [Hoge Raad](#)
[ECLI:EU:C:2026:296](#) – 16 april 2026 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2001/29/EG – Reproductie voor privégebruik – Thuiskopievergoeding – Betaalde offline streamingdiensten

Het auteursrecht van de Unie voorziet in een uitzondering krachtens welke het natuurlijke personen is toegestaan om werken zonder toestemming te reproduceren voor privégebruik. Teneinde auteurs te compenseren voor de verliezen die zij lijden als gevolg van die uitzondering voorziet het Unierecht in de betaling van een vergoeding. In de praktijk wordt deze compensatie in de lidstaten gewoonlijk gefinancierd met de zogeheten thuiskopievergoeding, die wordt geheven van fabrikanten of importeurs van geheugendragers en apparaten die door natuurlijke personen kunnen worden gebruikt voor de reproductie van beschermde werken. Deze heffing wordt vervolgens afgewenteld op de kopers van die dragers en apparaten, zodat de uiteindelijke financiële last van de compensatie in beginsel wordt gedragen door de begunstigen van de uitzondering. Het Hof heeft geoordeeld dat dit stelsel verenigbaar is met het Unierecht.

De thuiskopievergoeding, die wordt geïnd en uitgekeerd door de in de lidstaten aangewezen instellingen, is voor de auteurs een substantiële en stabiele bron van inkomsten. In Nederland is de vraag gerezen of de thuiskopievergoeding ook kan worden geïnd voor „offline streaming copies”.

Frankrijk heeft schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 5, lid 2, onder b), van richtlijn 2001/29/EG moet aldus worden uitgelegd dat wanneer de aanbieder van een streamingdienst een beschermd werk door middel van een offline streaming copy beschikbaar stelt op het apparaat van de eindgebruiker die erom verzoekt, zonder dat deze gebruiker technisch in staat is om buiten die dienst om over die kopie te beschikken en waarbij wordt gewaarborgd dat de houder van het auteursrecht op dat werk er controle over behoudt, zodat hij eventueel de toegang tot die kopie kan blokkeren, deze beschikbaarstelling niet onder de in die bepaling neergelegde uitzondering voor kopieën voor privégebruik valt.

Artikel 5, lid 2, onder b), van richtlijn 2001/29 moet aldus worden uitgelegd dat het voor de toepassing van de in die bepaling neergelegde uitzondering van geen belang is dat voor het maken van een offline streaming copy van het betrokken werk of voor het gebruik ervan een vergoeding is betaald aan de houder van het auteursrecht op dat werk uit hoofde van een licentie die deze kopie toestaat, voor zover de houder van het auteursrecht op het betrokken werk geen technische voorzieningen heeft getroffen en die houder dus geen toestemming voor die handeling heeft kunnen geven.

- 📌 HvJ EU: Een offline streaming copy valt niet onder privékopie ([Boek9](#))
- 📌 Offline streaming copy valt niet onder de thuiskopie-exceptie ([IE-forum](#))

HvJ – ARREST – [C-132/25 \(M.M. Ristorazione\)](#) – 23 april 2026 – Italië – [ECLI:EU:C:2026:340](#)
 – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2004/48/EG – Handhaving intellectuele-eigendomsrechten – Voorlopige maatregelen – Geen procedure ingesteld die leidt tot beslissing ten principale – Nationale regeling waarbij gevolgen worden gehandhaafd van voorlopige maatregelen die vooruitlopen op gevolgen van beslissing ten principale

Villa Ramazzini is houder van het beeldmerk Mò Mò. M.M. Ristorazione gebruikte het onderscheidende teken „Mò Mò Pizza, Sapori e Salute”. De rechter heeft bij voorlopig bevel aan M.M. Ristorazione het verbod opgelegd om het onderscheidende teken „Mò Mò Pizza, Sapori e Salute” en elk ander onderscheidend teken met het merk Mò Mò te gebruiken. M.M. Ristorazione verzoekt om te verklaren dat het voorlopig bevel heeft opgehouden gevolg te hebben. Zij betoogt dat dit bevel zijn werking zou

hebben verloren aangezien Villa Ramazzini geen bodemprocedure had ingeleid. De nationale rechters hebben dit verzoek afgewezen omdat de in de nationale regeling opgenomen sanctie van verval van de voorlopige maatregel wegens niet-tijdige inleiding van de bodemprocedure niet van toepassing is op spoedmaatregelen en andere voorlopige maatregelen die vooruitlopen op de gevolgen van de beslissing ten principale (anticiperende maatregelen).

De verwijzende rechter twijfelt of dit verenigbaar is met Richtlijn 2004/48/EG. Die richtlijn bepaalt namelijk dat voorlopige maatregelen kunnen worden opgeheven als de eiser niet binnen een redelijke termijn een bodemprocedure start. Daarom wordt aan het Hof gevraagd of het Unierecht zich verzet tegen een nationale regeling die anticiperende voorlopige maatregelen uitsluit van de regel dat zij vervallen bij het uitblijven van een bodemprocedure.

Nederland en Italië hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 9, lid 5, van richtlijn 2004/48/EG verzet zich tegen de toepassing van een nationale bepaling op grond waarvan bepaalde voorlopige maatregelen, zoals voorlopige maatregelen die vooruitlopen op de gevolgen van een beslissing ten principale, kunnen worden gehandhaafd, terwijl de eiser niet binnen de in artikel 9, lid 5, gestelde termijn een procedure heeft ingesteld die tot een dergelijke beslissing leidt en de verweerder verzoekt dat die voorlopige maatregelen worden herroepen of anderszins ophouden gevolg te hebben.

- E HvJEU: Streep door anticiperende maatregelen die blijven gelden zonder (tijdig gestarte) bodemprocedure ([Boek9](#))

HvJ – ARREST – C-127/24 (VHC 2 Seniorenresidenz) – 30 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:355 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2001/29/EG – Mededeling aan het publiek – Doorgifte van een signaal met behulp van een eigen kabelnetwerk van een bejaardenhuis – Specifieke technische werkwijze – Nieuw publiek

Het is vaste rechtspraak dat een gebruiker een mededeling aan het publiek verricht in de zin van het auteursrecht van de Unie, als hij weloverwogen toegang verleent tot beschermde werken die het voorwerp van radio- of televisie-uitzendingen zijn geweest aan leden van het publiek die zonder de tussenkomst van deze gebruiker geen toegang tot die uitzendingen hadden kunnen hebben. Het gaat dan met name om exploitanten van hotels, cafés en restaurants, kuuroorden, revalidatiecentra en appartementen voor kortstondige verhuur.

Al deze inrichtingen hebben gemeen dat zij een publiek ontvangen dat er, min of meer vrijwillig, voor een relatief korte periode verblijft, zodat kan worden aangenomen dat dit publiek zich voor het betrokken verblijf niet kan voorzien van materiaal waarmee het toegang kan krijgen tot met name televisie-uitzendingen. Dit publiek is voor toegang tot die uitzendingen dus afhankelijk van de dienstverlening van de exploitant van de inrichting.

In de onderhavige zaak wordt het Hof verzocht te antwoorden op de vraag of deze redenering ook geldt voor een inrichting waar de betrokken ontvangers permanent wonen (een bejaardenhuis).

Hof: Artikel 3, lid 1, van richtlijn 2001/29/EG moet aldus worden uitgelegd dat het in deze bepaling bedoelde begrip „mededeling aan het publiek” geen betrekking heeft op de gelijktijdige, volledige en ongewijzigde wederdoorgifte door de exploitant van een bejaardenhuis van omroepprogramma’s die worden ontvangen via een satellietontvangstinstallatie die door middel van het binnen het tehuis aangelegde kabelnetwerk verbonden is met de radio- en televisieaansluitingen in de kamers van de bewoners.

- e The retransmission of television and radio broadcasts received by a satellite dish to the rooms of a retirement home, via a cable system, does not constitute a communication to the public within the meaning of EU law ([persbericht](#))
- e HvJEU: doorgifte radioprogramma's via intern kabelnetwerk verzorgingstehuis geen 'mededeling aan het publiek' ex art. 3 lid 1 Richtlijn 2001/29 ([IE forum](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-176/25 (Steizer) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:349 – conclusie (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) – Verordening (EG) nr. 864/2007 (Rome II) – Auteursrecht – Exclusieve gebruiksrechten van foto's verleend via mondelinge overeenkomst – Een derde die de foto's gebruikt – Vordering wegens inbreuk op auteursrecht – Toepasselijk recht

Samenvatting onder: [IPR](#)

HvJ en Gerecht – overig

- [T-62/24](#) EU General Court rejects opposition to Irish Grass Fed Beef PGI ([IPKat](#))
Substantiële wijziging productdossier met uitbreiding geografische gebied Irish Grass Fed Bee ([Boek9](#))
Gerecht EU: registratie van "Irish Grass Fed Beef" als BGA blijft in stand ondanks discussie over nationale oppositieprocedure ([IE forum](#))
- [T-52/25](#) Het Gerecht oordeelt dat tussen CAMALEON EL NATURALISTA en EI Naturalista geen verwarringsgevaar bestaat ([IE forum](#))
- [T-410/25](#) Het Gerecht oordeelt dat tussen Ibumax-Lysin en ibum verwarringsgevaar bestaat in de zin van artikel 8 lid 1 onder b UMVo ([IE forum](#))
- [T-476/25](#) Het Gerecht oordeelt dat tussen Serosan en CLENOSAN geen verwarringsgevaar bestaat ([IE forum](#))
- [T-461/25](#) Het Gerecht oordeelt dat tussen LEONHART en EL LEON voor het Spaanse publiek geen verwarringsgevaar bestaat in de zin van artikel 8 lid 1 onder b UMVo ([IE forum](#))
- [T-333/24](#) Gerecht vernietigt EUIPO-beslissing over het merk déjà vu wegens gebrek aan beoordeling van de gebruiksduur ([IE forum](#))
- [T-494/24](#) Gerecht EU: Er was een duidelijke, specifieke en onvoorwaardelijke volmacht voor merkregistratie ([Boek9](#))
Gerecht bevestigt afwijzing nietigheidsvordering tegen gezamenlijk ingeschreven EU-merk wegens aantoonbare toestemming ([IE forum](#))
- [T-56/25](#) Gerecht EU: ROSE is een kleurbenaming en kan beschrijvend zijn ([Boek9](#))
Gerecht bevestigt weigering van het Uniewoordmerk ROSE voor klasse 25 wegens beschrijvend karakter ([IE forum](#))
- [T-228/25](#) Gerecht EU: Globale indruk Crocs verschilt niet van Holey Soles ([Boek9](#))

- Gerecht bevestigt nietigverklaring van het Crocs-model wegens ontbreken van eigen karakter ([IE forum](#))
- [T-579/25](#) Gerecht EU: promotiebrochure kan bewijs leveren van openbaarmaking ouder model ([IE forum](#))
- [T-122/25](#) Wazdan Innovations tegen EUIPO: "1 Coin" mist onderscheidend vermogen voor gaming- en gokdiensten ([IE forum](#))
- [T-124/25](#) Gerecht EU: woordmerk '5 Coins' mist onderscheidend vermogen voor spel- en gokgerelateerde producten en diensten ([IE forum](#))
- [T-123/25](#) "3 Coins" mist onderscheidend vermogen volgens het Gerecht EU ([IE forum](#))
- [T-580/25](#) Gerecht EU: Wayback Machine-screenshot kan bewijs leveren van openbaarmaking ouder model ([IE forum](#))
- [T-403/25](#) Gerecht EU: verwarringsgevaar tussen ALFAVET en alfavet voor diergerelateerde waren en diensten ([IE forum](#))
- [T-465/25](#) en
- [T-466/25](#) Gerecht EU: "FI" is beschrijvend voor financiële en beleggingsdiensten ([IE forum](#))
- [T-349/25](#) Gerecht bevestigt afwijzing nietigheidsvordering tegen Uniemerkt G MOTION: geen verwarringsgevaar en geen aangetoonde reputatie van het oudere merk ([IE forum](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-196/26 \(Dreame International\)](#), verwijzing uit **Luxemburg** over **Brussel I bis verordening, IE rechten** en de vraag of het **Eengemaakt Octrooigerecht** (gevestigd in Luxemburg) en onder welke voorwaarden het **bevoegd** is om **grensoverschrijdende voorlopige maatregelen** te treffen tegen een **buiten de EU gevestigde vennootschap**, die **vermeend inbreuk maakt op een octrooi**, en haar EU-gemachtigde als 'tussenpersoon'

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

Algemene thema's zijn niet auteursrechtelijk beschermd, óók niet als AI het nabootst, aldus het Duitse Hof ([IE-forum](#))

OVERIG

- [Guest post] Oh my influencer! Italian rules on influencer marketing ([IPKat](#))
- Mirror, mirror on the wall — Who is the most distinctive of them all? [over prejudiciële verwijzing case C-3/26 ([Dr. Cziráj-Nagy Ügyvédi Iroda](#))] ([IPKat](#))

Insolventie

REGELGEVING

Richtlijn (EU) 2026/799 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2026 tot harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht, [PB L, 2026/799, 1.4.2026](#)

Institutioneel en bescherming financiële belangen EU

HvJ – ARREST – [C-328/24 P \(Mincu Pătrascu Brâncusi/EOM\)](#) – 16 april 2026 – [ECLI:EU:C:2026:302](#) – [persbericht](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Verordening (EU) 2017/1939 – Artikel 47 Handvest – Artikel 86, leden 2 en 3, VWEU – Niet-toegestane afwijking van artikel 263 VWEU – EOM – Exclusieve bevoegdheid HvJ om wettigheid van handelingen van Unie te toetsen – Rechtsvordering voor nationale rechterlijke instanties – Recht op effectieve rechterlijke bescherming – Onbevoegdheid Gerecht

Samenvatting onder: [EOM](#)

HvJ – ARREST – [C-30/25 \(EESC e.a.\)](#) – 30 april 2026 – **België** – [ECLI:EU:C:2026:359](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie – Artikel 343 VWEU – Functionele immuniteit – Lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) – Opheffing immuniteit – Lid wiens immuniteit is opgeheven in het kader van een gerechtelijke procedure en dat opnieuw tot lid is benoemd in het kader van een nieuwe zittingsperiode – Noodzaak van een nieuwe opheffing van immuniteit – Nieuw onderzoek?

De zaak gaat over de immuniteit van FR, lid van het EESC, die in het kader van een strafrechtelijk onderzoek door een Belgische rechter de verdachte is in dit geding. De nationale autoriteit had voor dezelfde ten laste gelegde feiten al een eerste opheffing van de immuniteit van FR van het EESC verkregen, voordat hij tijdens de nieuwe zittingsperiode in zijn mandaat werd herbenoemd.

De vraag is o.a. of bij de betrokken Europese instelling een nieuw verzoek tot opheffing van de immuniteit moet worden ingediend wanneer de betrokkene na de eerste opheffing van de immuniteit en tijdens het onderzoek, maar vóór de aanvang van de gerechtelijke procedure, in het kader van een nieuwe zittingsperiode is benoemd voor een nieuwe ambtstermijn binnen dezelfde Europese instelling?

Hof: Artikel 10 van Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten, gelezen in samenhang met artikel 343 VWEU, moet aldus worden uitgelegd dat wanneer het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) de immuniteit van een van zijn leden heeft opgeheven wegens bepaalde strafbare feiten, op grond dat die opheffing niet strijdig was met het belang van de Europese Unie, het niet noodzakelijk is om dit raadgevend orgaan opnieuw om opheffing van de immuniteit te verzoeken wanneer de betrokkene in het kader van een nieuwe zittingsperiode is benoemd voor een nieuwe ambtstermijn binnen dat raadgevend orgaan, op voorwaarde dat het voorwerp van de strafrechtelijke procedure ondertussen niet is uitgebreid. Het staat aan de verwijzende rechter om na te gaan of het voorwerp van de strafprocedure in het hoofdgeding onder het besluit van het EESC tot opheffing van de immuniteit valt.

HvJ – CONCLUSIE – C-321/25 (Gidzhinov) – 23 april 2026 – A-G Campos Sanchez-Bordona – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:350 – [conclusie](#)

Kaderbesluit 2008/841/JBZ – Artikel 325, lid 1, VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Georganiseerde criminaliteit – Bescherming financiële belangen EU – Afschrikkende en doeltreffende maatregelen – Verplichting om te voorzien in strafrechtelijke sancties – Ernstige btw-fraude – Maximale straffen – Evenredigheidsbeginsel – Verjaringstermijn

Samenvatting onder: [Strafrecht](#)

NOOT – HvJ conclusie 26 maart 2026, C-611/24 (Upravitelen savet na Balgarska narodna banka)

Federalizing the Fireable Offence – The AG’s Autonomous Concepts Move in the Bulgarian Central Bank Case ([European law blog](#))

REGELGEVING

- Herziening van de verordening betreffende het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), Verzoek om input Feedback mogelijk van 23 april 2026 - 21 mei 2026 ([EC](#))
- Bescherming van de financiële belangen van de EU – herziening van de EU-regels, Verzoek om input Feedback mogelijk van 23 april 2026 - 21 mei 2026 ([EC](#))

IPR

HvJ – ARREST – C-672/23 (Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain e.a.) – Nederland – Gerechtshof Amsterdam ECLI:NL:GHAMS:2023:2571 en ECLI:NL:GHAMS:2023:2570 – ECLI:EU:C:2026:293 – 16 april 2026 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 1215/2012 – Artikel 101 VWEU – Rechterlijke bevoegdheid in burgerlijke en handelszaken – Bijzondere bevoegdheden – Internationale en relatieve bevoegdheid – Meerdere verweerders – Nauwe band – Begrip ‘onderneming’ – Hoofdelijke aansprakelijkheid – Unierechtelijk recht op schadevergoeding wegens overtreding van het kartelverbod – Causaal verband – Buiten de EER ingetreden schade

De vragen zijn gesteld in twee kartelschadezaken waarin de rechtbank Amsterdam zich telkens geconfronteerd zag met meerdere verweerders (hierna gezamenlijk: „verweerders”) die op uiteenlopende plaatsen en deels in verschillende landen zijn gevestigd.

Van deze verweerders, waarvan er bij elk van beide procedures slechts één in Amsterdam is gevestigd, hebben enkelen deelgenomen aan inbreuken op het Unierechtelijke kartelverbod. Volgens verzoekende partijen horen de overige verweerders kartelrechtelijk gezien steeds tot dezelfde ondernemingen als deze inbreukmakende verweerders en kunnen zij daarom voor hun inbreuken hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld.

In hoger beroep stelt het gerechtshof Amsterdam vragen over de internationale en relatieve bevoegdheid om kennis te nemen van alle vorderingen. Net als in de zaak Athenian Brewery en Heineken is het daarvoor van essentieel belang of er tussen de vorderingen een nauwe band bestaat in de zin van artikel 8, punt 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 zodat alle procedures voor de rechter

van de woonplaats van één der verweerders, de zogenoemde „ankergedaagde”, kunnen worden gevoerd.

Hof: Artikel 8, punt 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat er een „zo nauwe band” in de zin van deze bepaling kan bestaan tussen, enerzijds, een vordering tegen een verweerder die fungeert als ankergedaagde om de bevoegdheid van de aangezochte rechter vast te stellen en die niet aansprakelijk is gesteld voor een door de Europese Commissie of een nationale mededingingsautoriteit vastgestelde inbreuk op artikel 101 VWEU en artikel 53 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van 2 mei 1992 en, anderzijds, vorderingen tegen vennootschappen ten aanzien waarvan er ernstige aanwijzingen bestaan dat zij toebehoren aan ondernemingen in de zin van het mededingingsrecht van de Unie waaraan deze inbreuk is toegerekend.

Artikel 8, punt 1, van verordening nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat bij de beoordeling of er een „zo nauwe band” in de zin van deze bepaling tussen vorderingen tegen meerdere verweerders bestaat, de voorzienbaarheid voor de medeverweerder om voor het gerecht van de verweerder te worden opgeroepen, die fungeert als ankergedaagde om de bevoegdheid van de aangezochte rechter vast te stellen, geen zelfstandig criterium is, maar als algemeen beginsel in aanmerking moet worden genomen bij de toepassing van de bijzondere bevoegdheidsregel van die bepaling.

Artikel 8, punt 1, van verordening nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat bij de beoordeling of er een „zo nauwe band” in de zin van deze bepaling tussen vorderingen tegen meerdere verweerders bestaat, geen rekening hoeft te worden gehouden met de toewijsbaarheid van de vordering jegens de verweerder die fungeert als ankergedaagde om de bevoegdheid van de aangezochte rechter vast te stellen. Er kan niettemin rekening mee worden gehouden als aanwijzing dat de verzoeker de voorwaarden voor de toepassing van deze bepaling niet kunstmatig heeft gecreëerd. Het feit dat de schade die in het kader van een kartelschadevordering voor een rechter van een lidstaat wordt aangevoerd, buiten de Europese Economische Ruimte is ingetreden, impliceert op zich niet dat de vordering in het kader van de toetsing van de internationale bevoegdheid van die rechter kennelijk ongegrond moet worden geacht.

Artikel 8, punt 1, van verordening nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat het zowel de internationale als de relatieve bevoegdheid bepaalt van het gerecht van een lidstaat in het rechtsgebied waarvan de verweerder, die fungeert als ankergedaagde om de bevoegdheid van de aangezochte rechter vast te stellen, woonplaats heeft.

Artikel 8, punt 1, van verordening nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat een gerecht van een lidstaat dat aanvankelijk op grond van deze bepaling is aangezocht, maar zich relatief onbevoegd acht om kennis te nemen van de vordering tegen de verweerder die fungeert als ankergedaagde om de bevoegdheid van de aangezochte rechter vast te stellen, zich onbevoegd verklaart ten gunste van een ander gerecht van dezelfde lidstaat dat bevoegd is om daarvan kennis te nemen, wanneer deze onbevoegdverklaring in overeenstemming is met de nationale procedureregels en geen afbreuk doet aan het nuttig effect van deze verordening.

- Prysman (Electricity & Water Authority of Government of Bahrain ea v Prysman ea). CJEU holds against merits review viz anchor defendants in anti-trust follow-on claims, but allows it for abuse discipline. ([GAVCLAW](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-799/24 (Babcock Montajes) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:344 – [conclusie](#)

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Begrip ‘vonnis’ – Tussentijdse beslissing van rechter van lidstaat die internationale bevoegdheid uitoefent om de vordering te behandelen en te beslissen – Exclusieve forumkeuzeovereenkomst waarbij een andere rechter wordt aangewezen

Kanadevia, een Spaans bedrijf, heeft een overeenkomst gesloten met Babcock, een Spaans bedrijf voor de bouw van een afvalwaterzuiveringsinstallatie in Spanje. Er ontstaat een geschil. Hoewel het contract een forumkeuzebeding bevatte waarbij de Duitse rechter exclusief bevoegd werd verklaard, heeft Babcock de vordering bij de Spaanse rechter ingediend. Enkele dagen later heeft Kanadevia een vordering tegen Babcock ingesteld bij de Duitse rechter. De Spaanse rechter heeft als eerste uitspraak gedaan en heeft zich bij tussenvonnis bevoegd verklaard, zonder inhoudelijk uitspraak te doen. De Duitse rechter in eerste aanleg heeft zich onbevoegd verklaard, maar de rechter in hoger beroep heeft zich wel bevoegd verklaard, vanwege het forumkeuzebeding. De uitspraak van de Spaanse rechter wordt door de Duitse rechter slechts gezien als een tussenvonnis.

Het begrip ‘vonnis’ is een van de kernbegrippen waarop Brussel I bis is gebaseerd. Immers, alleen beslissingen die als ‘vonnissen’ kunnen worden beschouwd, kunnen onderworpen zijn aan de regels inzake erkenning en tenuitvoerlegging die in de bovengenoemde verordening zijn vastgelegd.

De vraag is of het tussenvonnis van de Spaanse rechter moet worden aangemerkt als “vonnis” in de zin van Verordening nr. 1215/2012 en of die uitspraak derhalve door de Duitse rechter moet worden erkend.

De A-G geeft het Hof het volgende in overweging. De artikelen 2, onder a), en 36, lid 1, van Verordening nr. 1215/2012 moeten aldus worden uitgelegd dat het begrip “vonnis” in de zin van die bepalingen ook een beslissing omvat waarbij een gerecht van een lidstaat dat als eerste is aangezocht, zich in strijd met artikel 31 lid 2 van die verordening bevoegd verklaart (zonder de zaak ten gronde te hebben onderzocht).

Hoewel de verplichting tot erkenning van een dergelijke beslissing ontstaat ongeacht of deze beslissing al dan niet definitief is, ontstaat de verplichting van de rechter die is aangewezen in een niet-nageleefde forumkeuzeovereenkomst die als tweede wordt aangezocht om zich onbevoegd te verklaren op grond van artikel 29, lid 3, van Verordening nr. 1215/2012, pas wanneer de bevoegdheid van de (niet-aangewezen) rechter, waarbij de zaak als eerste aanhangig is gemaakt, is vastgesteld in de zin van artikel 29, lid 3, van Verordening nr. 1215/2012, dat wil zeggen wanneer die bevoegdheid in de lopende procedure niet langer kan worden betwist.

- e Advocate General Emiliou’s Opinion on Case C-799/24: Res Judicata Effect Applies Despite Breach of Art 31(2) Brussels Ia ([conflict of laws](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-176/25 (Steizer) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:349 – [conclusie](#) (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) – Verordening (EG) nr. 864/2007 (Rome II) – Auteursrecht – Exclusieve gebruiksrechten van foto’s verleend via mondelinge overeenkomst – Een derde die de foto’s gebruikt – Vordering wegens inbreuk op auteursrecht – Toepasselijk recht

BT verkoopt vanuit Duitsland accessoires voor motorvoertuigen via onlineplatforms zoals eBay. Zij heeft een Poolse fotograaf foto’s van vloermatten laten maken. Zij zijn mondeling overeengekomen dat BT de foto’s zou gebruiken voor haar verkoopactiviteiten. Er bestond geen schriftelijke overeenkomst over het gebruik van de foto’s. Een andere handelaar, IU, heeft de foto’s gebruikt voor zijn eigen

verkoopaanbiedingen op eBay, zonder toestemming van BT. Volgens BT wordt het auteursrecht geschonden. BT vordert daarom bij de rechter een verbod op het gebruik van de foto's door IU. De rechter is van mening dat de fotograaf het exclusieve gebruiksrecht heeft overgedragen aan BT. Volgens IU heeft BT geen procesbevoegdheid omdat de mondelinge overeenkomst tussen BT en de fotograaf volgens Poolse wetgeving niet rechtsgeldig is. BT voert aan dat Duits recht van toepassing is en dat schriftelijkheid geen vereiste is voor de overdracht van auteursrechten.

De verwijzende rechter stelt het Hof de vraag of het recht van de staat waar bescherming wordt gevraagd (Duitsland) ook geldt voor de geldigheid van de overdracht van exclusieve gebruiksrechten, of dat het Poolse recht van toepassing is.

Volgens de A-G volgt uit artikel 1, lid 1, artikel 10, artikel 11 en artikel 18, lid 2, van Verordening (EG) nr. 593/2008 dat de vraag aan welke eventuele vormvereisten een overdracht van auteursrechten moet voldoen om als geldig of bewezen te worden beschouwd, wordt beheerst door het materiële recht of de materiële rechten die zijn aangewezen door de in die verordening vastgestelde regels.

- 📌 Conclusie AG: Materiële recht dat is aangewezen in Rome I is van toepassing inzake overdracht exclusiviteit gebruiksrecht foto's ([Boek9](#))
- 📌 Steizer]. Emiliou AG on proprietary v contractual aspects of the transfer of intellectual property rights and the impact on formal validity under Rome I cq Rome II. ([GAVCLAW](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-683/24 (Spielerschutz Sigma) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:351 – [persbericht](#) – [conclusie](#) (Engelse versie)

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Artikel 267 VWEU – Ontvankelijkheid prejudiciële verwijzing – Uitspraken in de zaken Foglia I en Foglia II – Werkelijk geschil – Noodzaak van een antwoord op de gestelde vragen

Samenvatting onder: [prejudiciële procedure](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-190/25 (Zelabrich) – 30 april 2026 – A-G De La Tour – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:369 – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 2201/2003 – Verdrag van Lateranen (tussen Italië en de Heilige Stoel) – Bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken – Overeenkomstig het canonieke recht gesloten huwelijk – Echtscheidingsprocedure bij civiele rechter van een lidstaat waar de zaak het eerst is aangebracht – Nietigverklaring van huwelijk door kerkelijke rechter in Italië – Procedure voor de erkenning van de civielrechtelijke gevolgen van de beslissing over de nietigheid bij een Italiaanse overheidsrechter waar de zaak het laatst is aangebracht

GT heeft de Duitse en Italiaanse nationaliteit, LS de Russische. Zij hebben hun gewone verblijfplaats in Duitsland. In 2017 hebben zij in Italië een concordaathuwelijk gesloten, dat op dezelfde dag door de burgerlijke stand van die stad is geregistreerd.

In 2022 heeft GT bij de Duitse rechter een echtscheidingsprocedure ingesteld. Deze rechter moet ook ambtshalve uitspraak doen over de verevening van pensioenrechten en, op verzoek van LS, de partneralimentatie.

GT heeft ook de Italiaanse kerkelijke rechter verzocht om nietigverklaring van het concordaathuwelijk. Het huwelijk is in 2024, door de hoogste rechter van de apostolische signatuur definitief nietig verklaard. De gewone Italiaanse rechter heeft nog geen uitspraak gedaan.

De Duitse rechter heeft de behandeling van het echtscheidingsverzoek aangehouden, met inbegrip van de economische gevolgen ervan, omdat de echtscheidingsprocedure zonder voorwerp zou raken indien de Italiaanse rechter het kerkelijke vonnis zou erkennen.

LS heeft tegen deze beschikking hoger beroep ingesteld bij de Duitse rechter omdat krachtens de Brussel II bis-verordening niet de Duitse, maar de Italiaanse rechter verplicht is de zaak aan te houden.

De verwijzende rechter wil de bevestiging verkrijgen van zijn analyse dat, gelet op de bewoordingen van artikel 63, lid 2, en lid 3, onder a), van de Brussel II bis-verordening, de bij de Italiaanse rechter aanhangige procedure tot erkenning van de gevolgen van het kerkelijke vonnis „deel uitmaakt van een procedure tot nietigverklaring van het huwelijk” in de zin van artikel 19, lid 1, van deze verordening.

Met zijn tweede vraag wil verwijzende rechter weten wat de gevolgen zijn van de vaststelling van een situatie van aanhangigheid die ertoe zou moeten leiden dat de Italiaanse rechter bij wie de zaak het laatst is aangebracht zijn uitspraak aanhoudt overeenkomstig artikel 19, lid 1, van deze verordening.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 19, lid 1, van verordening (EG) nr. 2201/2003 moet aldus worden uitgelegd dat de Italiaanse procedure tot erkenning van een door een kerkelijke rechter vastgestelde beslissing inzake de nietigheid van het huwelijk bij een Corte di appello (rechter in tweede aanleg, Italië), die bevoegd is krachtens artikel 8, lid 2, van het Verdrag van Lateranen (...), geen procedure tot nietigverklaring van het huwelijk vormt in de zin van artikel 19, lid 1, van verordening nr. 2201/2003.

RECHTSPRAAK NL – Rechtbank Midden-Nederland – 31 maart 2026 (publ. 13.4.26) – [ECLI:NL:RBMNE:2026:1482](#)

A boiler room fraud leads to an interesting judgment viz (not) using CJEU Brussels Ia authority for application of residual private international law. ([GAVCLAW](#))

I fear this post is fairly anorak, meant for the die hard conflicts nerd. In X v Y [ECLI:NL:RBMNE:2026:1482](#) (the usual anonymisation nonsense), essentially a claim by a Dutch consumer against a set of BVI companies, the Rechtbank Midden-Nederland, in interlocutory proceedings, ordered the BVI companies to surrender relevant data on the holder of a wallet in their crypto exchange. The wallet allegedly holds ia the crypto currencies financed by X, following a ‘boiler room’ fraud.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-196/26 \(Dreame International\)](#), verwijzing uit **Luxemburg** over **Brussel I bis verordening, IE rechten** en de vraag of het **Eengemaakt Octrooigerecht** (gevestigd in Luxemburg) en onder welke voorwaarden het **bevoegd** is om **grensoverschrijdende voorlopige maatregelen** te treffen tegen een **buiten de EU gevestigde vennootschap**, die **vermeend inbreuk maakt op een octrooi**, en haar EU-gemachtigde als ‘tussenpersoon’

OVERIG

Handbook European Civil Procedure ([conflict of laws](#))

Kansspelen

HvJ – ARREST – C-440/23 (European Lotto and Betting) – 16 april 2026 – Malta – ECLI:EU:C:2026:299 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 56 VWEU – Online kansspelen – Kansspeexploitanten met vergunning in lidstaat A, die online kansspelen aanbieden in lidstaat B

Twee in Malta gevestigde ondernemingen, die houder zijn van een vergunning afgegeven door de Maltese kansspelautoriteit, bieden via internet virtuele gokautomaten aan, evenals weddenschappen op de uitslagen van loterijtrekkingen. Hun diensten waren met name toegankelijk in Duitsland. Tussen juni 2019 en juli 2021 heeft een speler in Duitsland gebruik gemaakt van deze diensten en meerdere inzetten verloren.

Ten tijde van de feiten verbood het Duitse recht online kansspelen. Alleen bepaalde beperkte activiteiten waren toegestaan, zoals sport- en paardenweddenschappen en bepaalde loterijen. Virtuele gokautomaten en weddenschappen op de resultaten van loterijtrekkingen vielen onder het verbod. Een speler heeft een vordering ingesteld tot teruggave van de verloren bedragen. Zijn rechten zijn overgedragen aan een vennootschap, die deze vordering voor een Maltese rechterlijke instantie heeft voortgezet.

Volgens de verwerende vennootschappen moeten de Duitse kansspelregels buiten toepassing worden gelaten omdat zij in strijd zijn met de in artikel 56 VWEU neergelegde vrijheid van dienstverrichting. Bovendien zou een dergelijke vordering misbruik van Unierecht opleveren.

De vragen stellen aan de orde of het vrij verrichten van diensten zich verzet tegen een dergelijke nationale regeling wanneer de exploitant over een vergunning in een andere lidstaat beschikt en wat wat de gevolgen zijn van een latere wijziging in het Duitse recht, waarbij het algemene verbod is vervangen door een systeem van voorafgaande vergunning, en of de ongeldigheid van de overeenkomst kan worden erkend en de teruggave van de verloren inzetten kan worden gelast.

België en vier andere lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 56 VWEU verzet zich niet tegen een nationale regeling waarbij een verbod wordt opgelegd op het organiseren van onlinecasinospelen, met name speelautomaten en weddenschappen, zoals onlineweddenschappen op de trekkingen van loterijen, wanneer die regeling tot doel heeft om de natuurlijke goklust van de bevolking in geordende en gecontroleerde banen te leiden en de ontwikkeling en verspreiding van illegale kansspelen op zwarte markten tegen te gaan, zelfs in een situatie waarin:

- *er een aanzienlijke vraag van spelers naar onlinespeelautomaten bestaat;*
- *de betrokken lidstaat tegelijkertijd het aanbieden van soortgelijke kansspelen – met inbegrip van loterijen – op fysieke locaties toestaat;*
- *die lidstaat toestaat dat vergunninghoudende exploitanten onlinesport- en paardenweddenschappen organiseren alsmede dat particuliere exploitanten als tussenpersoon van producten van staatsloterijen en andere vergunninghoudende loterijen verkopen, en*
- *de regeling van de lidstaat waarvan de exploitant die met name onlineweddenschappen op de trekkingen van loterijen wenst aan te bieden, over een vergunning beschikt, dezelfde doelstellingen nastreeft als die van de regeling waarbij een algemeen verbod op het aanbieden van dergelijke diensten wordt opgelegd.*

Artikel 56 VWEU verzet zich er niet tegen dat in het kader van een bepaald geding de rechtsgevolgen van een verbod op onlinecasinospelen worden erkend wanneer er – na de feiten die tot deze gevolgen kunnen leiden – een besluit is vastgesteld om dit verbod te vervangen door een stelsel van

voorafgaande toestemming en er een overgangperiode is ingevoerd waarin speelautomaten die aan de toekomstige regeling kunnen voldoen, worden aanvaard mits aan bepaalde vereisten is voldaan.

Artikel 56 VWEU verzet zich niet tegen de erkenning van de nietigheid van een overeenkomst tussen een in een lidstaat woonachtige consument en een exploitant die vanuit een andere lidstaat onlineweddenschappen op de trekkingen van loterijen aanbiedt, wanneer particuliere exploitanten volgens de regeling van die eerste lidstaat geen vergunning kunnen ontvangen voor de organisatie van dergelijke weddenschappen.

Artikel 56 VWEU en het beginsel van het verbod van misbruik van recht verzetten zich er niet tegen dat een consument die vanuit de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft, deelneemt aan kansspelen die op internet worden aangeboden door exploitanten die beschikken over een niet door die lidstaat maar door een andere lidstaat afgegeven vergunning, tegen deze exploitant een civielrechtelijke vordering tot terugbetaling van de door hem ingezette geldbedragen instelt wegens nietigheid van de betrokken kansspelovereenkomst op grond van het toepasselijke overeenkomstenrecht.

- 📌 Online games of chance: EU law does not preclude a Member State from prohibiting certain services provided online and authorised in other Member States, and from attaching civil-law consequences to that prohibition ([persbericht Curia](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-683/24 (Spielerschutz Sigma) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:351 – [persbericht](#) – [conclusie](#) (Engelse versie)

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Artikel 267 VWEU – Ontvankelijkheid prejudiciële verwijzing – Uitspraken in de zaken Foglia I en Foglia II – Werkelijk geschil – Noodzaak van een antwoord op de gestelde vragen

Samenvatting onder: [prejudiciële procedure](#)

Klokkenluiders

OVERIG

Europese Commissie evalueert Klokkenluidersrichtlijn: publieke consultatie richting Action Plan 2026 (bijzonder strafrecht)

Kwekersrecht

GERECHT – ARREST – T-573/24 (Romagnoli Fratelli/CPVO Melrose) – 29 april 2026 – ECLI:EU:T:2026:295 – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Verzoekster is houder van een communautair kwekersrecht voor het aardappelras Melrose. Bij beslissing. Het CPVO heeft een factuur gestuurd aan verzoekster voor de betaling van de jaarlijkse rechten voor het betrokken communautair kwekersrecht. Deze is niet binnen de gestelde termijn betaald. Na verschillende herinneringen heeft het CPVO het betrokken communautair kwekersrecht vervallen verklaard. Verzoekster heeft op grond van artikel 80 van verordening nr. 2100/94 een verzoek tot herstel in de vorige toestand ingediend met betrekking tot de termijn voor betaling van bovengenoemde jaarlijkse rechten. Op dezelfde dag heeft verzoekster de tot dan toe onbetaalde

jaarlijkse rechten betaald. Het verzoek is afgewezen. Verzoekster is daarover een procedure gestart die geleid heeft tot arrest in zaak T-2/23, en later in C-426/24 P.

Verzoekster vordert nietigverklaring van de beslissing van de kamer van beroep van het Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO) (zaak A001/2023).

Verzoekster verzoekt het Gerecht de bestreden beslissing nietig te verklaren en het verzoek tot herstel in de vorige toestand voor de kamer van beroep van het CPVO ontvankelijk te verklaren en het betrokken communautaire kwekersrecht te herstellen.

Gerecht: Het beroep wordt verworpen.

- 📌 Gerecht EU: geen herstel van kwekersrecht Melrose na te late betaling jaarlijkse taks ([IE forum](#))

Landbouw en visserij

HvJ – ARREST – C-811/24 (Pescheria II Granchio Blu) – 23 april 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:341 – geen conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 1407/2013 – Verordening (EU) nr. 1408/2013 – Verordening (EU) nr. 717/2014 – Verordening (EU) nr. 1379/2013 – De-minimissteun – Visserij- en aquacultuursector – Gemeenschappelijke ordening der markten – De-minimissteun voor ondernemingen in door aardbevingen getroffen gebieden

Samenvatting onder: [Staatssteun](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-237/24 P (VK/Commision) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – ECLI:EU:C:2026:343 – conclusie

Verordening (EU) nr. 1307/2013 – ELGF en Elfpo – Uitgaven uitgesloten van financiering door de EU – Uitgaven gedaan door het VK en Noord-Ierland – Begrip ‘actieve boer’

Artikel 9, lid 2, van Verordening nr. 1307/2013 gaat uit van een vermoeden dat een aanvrager van directe betaling (de 'steunaanvrager') die luchthavens, spoorwegdiensten, waterwerken, vastgoeddiensten of permanente sport- en recreatieterreinen exploiteert (de 'lijst van uitgesloten activiteiten') niet in aanmerking komt voor steun in het kader van het GLB. Hieruit volgt dat dergelijke steunaanvragers op grond van dit vermoeden niet worden beschouwd als actieve landbouwers in de zin van deze verordening. Zij kunnen dit vermoeden echter weerleggen door bewijs aan te leveren waaruit blijkt dat hun landbouwactiviteit in feite niet slechts marginaal is, ook al oefenen zij een van de activiteiten op de lijst van uitgesloten activiteiten uit.

In het bestreden arrest heeft het Gerecht geoordeeld dat, om te bepalen of een steunaanvrager een activiteit uitoefent die op de lijst van uitzonderingen staat en die het vermoeden zou activeren, rekening moet worden gehouden met de activiteiten van een 'verbonden onderneming' van de steunaanvrager, ook al vragen die 'verbonden ondernemingen' zelf geen directe betaling aan. Het Gerecht baseerde zijn uitleg op de verwijzing in het eerste lid van artikel 9, lid 2, van Verordening nr. 1307/2013 naar 'groepen natuurlijke of rechtspersonen', waaronder naar zijn oordeel naast de daadwerkelijke aanvrager van directe betaling ook 'verbonden ondernemingen' vallen.

Het VK betwist de interpretatie van het Gerecht en stelt dat, op grond van het eerste lid van artikel 9, lid 2, van Verordening nr. 1307/2013, alleen de activiteiten van de steunaanvrager zelf en niet die van een andere 'verbonden onderneming' moeten worden beoordeeld.

A-G geeft het Hof in overweging: Het arrest in zaak T-56/22 waarbij bepaalde uitgaven van het VK in het kader van het ELGF en Elfpo werden uitgesloten van financiering door de Europese Unie, met als reden een zwakke definitie van “actieve landbouwer” te vernietigen.

Levenslang

EHRM – ARREST – [Éberling e.a. t. Hongarije](#) – 14 april 2026 – [19002/20](#) en 6 anderen – [ECLI:CE:ECHR:2026:0414JUD001900220](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 3 EVRM – Hongaarse wetgeving levenslange gevangenisstraffen nog altijd in strijd met artikel 3 EVRM

Klagers zijn allen veroordeeld tot levenslange gevangenisstraffen zonder recht op voorwaardelijke invrijheidstelling. Na 40 jaar bestaat in Hongarije een verplichte gratieprocedure. Daarnaast is er de mogelijkheid de president in het geval van bijzondere omstandigheden om gratie te vragen. Het EHRM heeft eerder in tal van zaken tegen Hongarije (zie bijvoorbeeld T.P. en A.T. tegen Hongarije, appl. nrs. [37871/14](#) en [73986/14](#)) geoordeeld dat de Hongaarse wetgeving in strijd is met artikel 3 EVRM. Het Hof oordeelde dat geen reëel vooruitzicht op vrijlating werd geboden en de procedure van presidentiële gratie onvoldoende waarborgen bevatte. De Kuria (het Hooggerechtshof in Hongarije) oordeelde nadien in een aantal herzieningsprocedures dat de door het EHRM vastgestelde schending van art. 3 EVRM met betrekking tot de verplichte gratieprocedure betrekking had op de uitvoering van vonnissen en niet op de strafoplegging en liet de opgelegde vonnissen in stand. Klagers stellen dat hun zaak vergelijkbaar is met eerdere uitspraken en alleen een levenslange gevangenisstraf mag worden opgelegd als er een mechanisme bestaat dat voorziet in een herbeoordeling na 25 jaar. In de huidige zaken herhaalt het EHRM zijn jurisprudentie over de Hongaarse wetgeving en overweegt dat geen nieuwe omstandigheden aangevoerd zijn die daarin verandering zouden kunnen brengen. Het Hof concludeert dat het toetsingsmechanisme in Hongarije niet verenigbaar is met het Verdrag en de opgelegde levenslange gevangenisstraffen niet als ‘reducible’ in de zin van artikel 3 EVRM kunnen worden beschouwd. Schending.

EHRM – ARREST – [F.B. e.a. t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [28157/18 \(F.B.\)](#) – [55021/19 \(Soerel\)](#) – [55483/19 \(Remmers\)](#) – [56209/19 \(Rasnabe\)](#) – [59806/19 \(Admilson Richter\)](#) – [59814/19 \(Marcos Richter\)](#) – [15199/20 \(Henriquez\)](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002815718](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 3 EVRM – Levenslang – Nederlandse herbeoordelingsstelsel voor levenslanggestraften – Geen schending

Sinds 1 juni 2017 adviseert het Adviescollege levenslanggestraften (het ACL) de minister na 25 jaar detentie over de vraag of de levenslanggestrafte in aanmerking dient te komen voor re-integratieactiviteiten. De toetsingscriteria zijn het recidiverisico, de delictgevaarlijkheid, het gedrag en de ontwikkeling van de levenslanggestrafte tijdens detentie en de impact op het slachtoffer en de nabestaanden en in de sleutel daarvan de vergelding. Bezwaren tegen adviezen van het ACL of tegen (het uitblijven van) beslissingen van de minister kunnen aan de orde worden gesteld bij de burgerlijke rechter.

Het EHRM is van oordeel dat het in Nederland geldende tijdspad niet in strijd is met de eisen die 3 EVRM stelt. Ook de aard en omvang van het Nederlandse stelsel zijn in overeenstemming met het EVRM omdat sprake is van een beslissing door de uitvoerende macht die ter beoordeling kan worden voorgelegd aan de rechterlijke macht.

In eerdere zaken heeft het EHRM beoordeeld dat een levenslange gevangenisstraf *de jure* en *de facto* 'reducible' moet zijn. Die toets wordt ook in dit arrest aangelegd. In dat verband vindt het EHRM van belang dat uit de beschikbare gegevens volgt dat het niet zo is dat een levenslange gevangenisstraf nooit verkort wordt. Ook zijn de gehanteerde criteria om voor re-integratie in aanmerking te komen objectief en voldoende duidelijk en zijn deze toegankelijk voor de levenslanggestrafte. Verder heeft een levenslanggestrafte mogelijkheden om zichzelf in detentie te rehabiliteren.

Het EHRM komt unaniem tot het oordeel dat het Nederlandse systeem niet in strijd is met artikel 3 EVRM. (bron: [nieuwsbericht Intro](#))

- Europees Hof: levenslange gevangenisstraf in Nederland niet in strijd met Europees Verdrag ([Anker & Anker, LinkedIn.com](#))
- Herbeoordeling levenslang: belangrijke uitspraak ([Desiree de Jonge, LinkedIn.com](#))
- EHRM: levenslang in Nederland niet strijdig met Europese mensenrechten ([Mr-online.nl](#))
- EHRM over F.B. en Anderen t. Nederland: Nederlands herbeoordelingsstelsel voor levenslanggestraften voldoet aan artikel 3 EVRM ([bijzonder strafrecht](#))

EHRM – ARREST – Antonov t. Estland – 28 april 2026 – [48721/22](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0428JUD004872122](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 3 EVRM – Levenslang – Nieuwe straf tijdens levenslange gevangenisstraf – Opschuiven startdatum – Schending

Klager is vanaf 1994 gedetineerd en is in 1996 veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. In 2021, tijdens zijn detentie, wordt hij veroordeeld tot een gevangenisstraf van één jaar en drie maanden voor het toebrengen van lichamelijk letsel aan een medegedetineerde. In de Estse wet staat dat een nieuwe straf die wordt opgelegd aan iemand die een eerdere straf uitzit, wordt opgeteld bij het nog openstaande deel van de oude straf. In de onderhavige zaak resulteert dit in (opnieuw) een levenslange gevangenisstraf. De startdatum van de detentie wordt echter verzet naar de datum van de nieuwe veroordeling in 2021 en de minimale periode van 25 jaar gevangenisstraf die een levenslang gestrafte moet uitzitten vóór een eventuele voorwaardelijke invrijheidsstelling wordt hiermee verschoven naar en vangt aan in 2021. Klager stelt dat de oorspronkelijke startdatum in stand moet blijven, maar dat wordt door de nationale rechter afgewezen.

Het EHRM oordeelt dat artikel 3 EVRM is geschonden. Door de nieuwe startdatum is de eerste mogelijkheid voor een herziening van de levenslange gevangenisstraf in dit geval 50 jaar na oplegging van de straf en 52 jaar na het begin van de detentie, significant langer dan de maximale aangeraden periode. Het nationale systeem – waarin de startdatum opnieuw ingaat na de nieuwe veroordeling – houdt geen rekening met de periode die een gedetineerde al tijdens zijn levenslange gevangenisstraf heeft uitgezeten en evenmin met de aard en ernst van de nieuwe strafbare feiten gepleegd tijdens de detentie. Deze rigide, automatische en niet-geïndividualiseerde benadering van deze regel maakt dat het EHRM niet overtuigd is dat de levenslange gevangenisstraf van klager *de facto* op enige manier te verminderen is zoals artikel 3 EVRM vereist.

EHRM factsheets en guides

- [Thematic factsheet: Détention à perpétuité](#)

LHBTI-rechten

HvJ – ARREST – C-769/22 (Commissie/Hongarije) – 21 april 2026 – Voltallige zitting – ECLI:EU:C:2026:326 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2000/31/EG – Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) 2016/679 – Artikelen 1, 2, 7, 11 en 21 Handvest EU – Niet nakoming – Hongaarse maatregelen tegen ‚pedofiele seksuele delinquenten‘ en tot wijziging van bepaalde wetten ter bescherming van kinderen – Discriminatie – Toegang tot LHBTI-content – Waarden van EU – Afdwingbaarheid in rechte – Criterium voor vaststelling van inbreuk op artikel 2 VEU

Bij „wet nr. LXXIX van 2021 tot invoering van strengere maatregelen tegen pedofiele delinquenten en tot wijziging van bepaalde wetten ter bescherming van kinderen heeft Hongarije verschillende nationale wetten gewijzigd om minderjarigen te beschermen. Deze wijzigingen verbieden of beperken in essentie de toegang tot inhoud, in het bijzonder op audiovisueel gebied en in de reclame, waarin afwijkingen van de met het geboortegeslacht overeenkomende persoonlijke identiteit, of geslachtsverandering of homoseksualiteit worden afgebeeld dan wel gepromoot. In een beroep wegens niet-nakoming dat door de Europese Commissie is ingesteld, komt het Hof van Justitie tot het oordeel dat Hongarije het Unierecht op verschillende, afzonderlijke punten heeft geschonden: het primaire en het afgeleide recht betreffende diensten in de interne markt, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 2 VEU en de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). (bron: persbericht)

Veel lidstaten, waaronder Nederland, hebben in deze zaak schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof (Voltallige zitting): Door de invoering van wet nr. XXXI is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 3, lid 2, van richtlijn 2000/31/EG, de artikelen 16 en 19 van richtlijn 2006/123/EG, en de artikelen 1, 7, 11 en 21 Handvest EU.

Door de invoering van wet nr. XLVIII is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 9, lid 1, onder c), ii), van richtlijn 2010/13/EU, artikel 3, lid 2, van richtlijn 2000/31, de artikelen 16 en 19 van richtlijn 2006/123 en de artikelen 1, 7, 11 en 21 Handvest EU.

Door de invoering van wet nr. CLXXXV is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 6 bis, lid 1, van richtlijn 2010/13 en de artikelen 1, 7, 11 en 21 van het Handvest van de grondrechten.

Door de wijziging van § 179, lid 2, van wet nr. CLXXXV is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 2 en artikel 3, lid 1, van richtlijn 2010/13.

Door de wijziging van § 9, lid 12, van wet nr. CXC is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens de artikelen 16 en 19 van richtlijn 2006/123 en de artikelen 1, 7, 11 en 21 Handvest EU.

Door het aannemen van de wet nr. LXXIX, waarbij de wetswijzigingen als bedoeld in de punten 1 tot en met 5 van dit dictum zijn doorgevoerd, is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 2 VEU.

Door de wijziging van § 67, lid 1, onder a) tot en met d), van wet nr. XLVII is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 10 van verordening (EU) 2016/679, en artikel 8, lid 2, van het Handvest van de grondrechten.

- E** Waarden van de Unie: Hongarije heeft het Unierecht geschonden door een wet aan te nemen die LGBTI+-ers stigmatiseert en marginaliseert ([persbericht Curia](#))
- E** EU values, LGBTQI+ rights and the future of democracy in Hungary and beyond: On the wider significance of case C-769/22 ([EU law analysis](#))
- E** La CJUE et les "valeurs européennes" ([libertés chéries](#))
- E** The Red Lines of European Society ([Verfassungsblog](#))

- 📧 [Heavy Artillery, Light Reasoning \(Verfassungsblog\)](#)
- 📧 [A Constitutional Court without a Constitutional Compass \(Verfassungsblog\)](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-129/26 \(Rakoś\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen een nationale praktijk waarin **(transgender) personen** die de **geslachtsvermelding** in hun **geboorteakte** willen wijzigen dit moeten doen via een **contentieuze procedure tegen hun ouders**, en of nationale rechters een beslissing van de hoogste rechter buiten toepassing moeten laten wanneer de **onafhankelijkheid** van dat gerecht ter discussie staat.

OVERIG

Position paper over dubbele geslachtsnamen en de neveneffecten voor vrouwen ([College voor de rechten van de mens](#))

EHRM factsheets en guides

- [Homosexuality: criminal aspects](#)
- [Sexual orientation issues](#)
- [Thematic factsheet: LGBTI persons' rights](#)

Luchtvaart

HvJ – ARREST – [C-457/23 P \(Deutsche Lufthansa\)](#) – 23 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:331 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#) (Engelse versie)

Staatssteun – COVID-19 – Duitse luchtvervoersmarkt – Steun verleend aan luchtvaartmaatschappij – Tijdelijk kader voor staatssteunmaatregelen – Herkapitalisatie van Deutsche Lufthansa AG — Besluit van Europese Commissie om geen bezwaar te maken

Samenvatting onder: [Staatssteun](#)

OVERIG

Luchtvaartstrategie van de EU, **Verzoek om input** Feedback mogelijk van 23 april 2026 - 21 mei 2026 ([EC](#))

WIKI

- [Wiki luchtvaartclaims](#)

Marktmisbruik en oneerlijke handelspraktijken

HvJ – ARREST – [C-229/24 \(Brännelius\)](#) – 16 april 2026 – Zweden – ECLI:EU:C:2026:298 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 596/2014 – Marktmisbruik – Begrip ‚voorwetenschap‘ – Niet openbaar gemaakt informatie – Besluit aanbestedende dienst om overheidsopdracht niet te gunnen – Mededeling aan inschrijvers per e-mail – Voortijdige verkoop van aandelen van een inschrijvende onderneming

Twee personen zijn veroordeeld wegens de verkoop op de Zweedse beurs van aandelen waarover zij, volgens de beschuldigingen, voorwetenschap hadden.

Deze voorwetenschap had betrekking op het besluit van een gemeentelijke aanbestedende dienst om een overheidsopdracht niet te gunnen aan een beursgenoteerde vennootschap. Kort voordat deze vennootschap hierover een perscommuniqué uitbracht, zijn de twee bovengenoemde personen hiervan op de hoogte geraakt via een e-mail van de aanbestedende dienst en hebben zij hun aandelen verkocht om een verlies op de beurs te vermijden. Het hoofdgeding heeft betrekking op de vraag of de informatie die deze twee personen in hun voordeel hebben gebruikt, kan worden aangemerkt als voorwetenschap.

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 7, lid 1, onder a), van verordening (EU) nr. 596/2014 moet aldus worden uitgelegd dat informatie slechts kan worden geacht openbaar te zijn gemaakt en dus niet langer „voorwetenschap” in de zin van die bepaling vormt indien zij openbaar is gemaakt volgens de voorschriften en met inachtneming van de vereisten als bedoeld in artikel 17 van deze verordening en artikel 2, lid 1, van uitvoeringsverordening (EU) 2016/1055.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-53/26 \(Wolverhampton City Council\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of een holdingmaatschappij, in het licht van **richtlijn 2003/6** (handel met voorwetenschap), verplicht is **koersgevoelige informatie** van haar **dochteronderneming** openbaar te maken, en onder welke **voorwaarden kennis** van die informatie aan de holding kan worden **toegerekend**.
- [C-41/26 \(BlackX e.a.\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over **Verordening (EU) 596/2014 (marktmisbruik)** en de vraag of een **holdingmaatschappij** verplicht is **koersgevoelige informatie van haar dochteronderneming** openbaar te maken, en onder welke voorwaarden kennis van die informatie aan de holding kan worden toegerekend.

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

Trust is not enough: German Supreme Court tightens liability for Google Ads ([IPkat](#))

Mededinging

HvJ – ARREST – C-672/23 (Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain e.a.) – Nederland – Gerechtshof Amsterdam ECLI:NL:GHAMS:2023:2571 en ECLI:NL:GHAMS:2023:2570 – ECLI:EU:C:2026:293 – 16 april 2026 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 1215/2012 – Artikel 101 VWEU – Rechterlijke bevoegdheid in burgerlijke en handelszaken – Bijzondere bevoegdheden – Internationale en relatieve bevoegdheid – Meerdere verweerders – Nauwe band – Begrip ‘onderneming’ – Hoofdelijke aansprakelijkheid – Unierechtelijk recht op schadevergoeding wegens overtreding van het kartelverbod – Causaal verband – Buiten de EER ingetreden schade

Samenvatting onder: [IPR](#)

HvJ – ARREST – C-133/24 (CD Tondela e.a.) – 30 april 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:361 – persbericht – conclusie – arrest

Artikel 101, lid 1, VWEU – Professioneel voetbal – Spelers die arbeidsovereenkomst eenzijdig hebben opgezegd vanwege COVID-19-pandemie – Niet-wervingsovereenkomst tussen nationale sportbond en aantal clubs – Mededingingsbeperking

Voetbalclubs uit de eerste en tweede divisie van Portugal hebben tijdens de COVID-19-pandemie een overeenkomst gesloten met de nationale voetbalbond waarbij zij hebben afgesproken om geen spelers aan te trekken die hun contract eenzijdig hadden opgezegd vanwege pandemiegerelateerde problemen. Een en ander kan volgens de Portugese rechter in strijd zijn met de EU-mededingingsregels.

Drie lidstaten en veel voetbalclubs hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 101, lid 1, VWEU moet aldus worden uitgelegd dat een overeenkomst waarbij de clubs die deelnemen aan de profvoetbalcompetities van een lidstaat zich in overleg met de betrokken nationale sportbond ertoe hebben verbonden om geen spelers van elkaar aan te werven indien die spelers hun arbeidsovereenkomst eenzijdig zouden hebben opgezegd vanwege de moeilijkheden die zijn veroorzaakt door de COVID-19-pandemie of naar aanleiding daarvan genomen buitengewone besluiten, inzonderheid de verlenging van het sportseizoen, moet worden aangemerkt als een overeenkomst die ertoe strekt de mededinging te beperken, tenzij uit het concrete onderzoek van de inhoud van deze overeenkomst, de objectieve doelstellingen ervan ten aanzien van de mededinging en de specifieke economische en juridische context waarin deze tot stand is gekomen, de precieze redenen blijken waarom de bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie van oordeel is dat de overeenkomst niet als zodanig kan worden aangemerkt.

Artikel 101, lid 1, VWEU moet aldus worden uitgelegd dat het daarin neergelegde verbod niet van toepassing is op een overeenkomst waarbij de clubs die deelnemen aan de profvoetbalcompetities van een lidstaat zich in overleg met de betrokken nationale sportbond ertoe hebben verbonden om geen spelers van elkaar aan te werven indien deze spelers hun arbeidsovereenkomst eenzijdig zouden hebben beëindigd vanwege de moeilijkheden die zijn veroorzaakt door de COVID-19-pandemie of naar aanleiding daarvan genomen buitengewone besluiten, inzonderheid de verlenging van het sportseizoen, indien deze overeenkomst niet kan worden aangemerkt als een overeenkomst die ertoe strekt de mededinging te beperken, en bovendien is aangetoond dat die overeenkomst wordt gerechtvaardigd door de nastreving van een legitiem doel van algemeen belang in het licht waarvan zij passend, noodzakelijk en evenredig in strikte zin lijkt te zijn.

- Competition: the no-poach of players agreement concluded by Portuguese football clubs during the Covid-19 pandemic can potentially be compatible with EU law ([persbericht](#))

HvJ – ARREST – C-191/25 (Wenzel Logistics) – 30 april 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:360 – geen conclusie – arrest

Artikel 101 VWEU – Richtlijn 2014/104/EU – Mededingingsregelingen – Recht op volledige vergoeding van door een mededingingsregeling veroorzaakte schade – Toepassing in de tijd van nationale omzettingbepalingen – Bepaling datum vanaf welke rente is verschuldigd – Tijdstip waarop schade is ontstaan in geval van tegen te hoge prijs aangekochte goederen

De vragen zijn gesteld in een follow-on kartelschadezaak tussen Wenzel Logistics en Mercedes-Benz Group en gaan over de rente over kartelschade.

Hof: Artikel 3, lid 2, en artikel 22, lid 2, van richtlijn 2014/104/EU, gelezen in samenhang met artikel 101, lid 1, VWEU, moeten aldus worden uitgelegd dat een nationale bepaling ter omzetting van het recht op volledige vergoeding van de schade door een inbreuk op het mededingingsrecht, die voorschrijft dat de rente over deze volledige vergoeding berekend moet worden aan de hand van het – in voorkomend geval vóór de inwerkingtreding van deze richtlijn liggende – tijdstip waarop de schade is ontstaan, onmiddellijk van toepassing is op alle rechtsvorderingen waarbij een dergelijke vergoeding wordt geëist en die zijn ingediend na de inwerkingtreding van deze nationale bepaling of, indien deze inwerkingtreding heeft plaatsgevonden na het verstrijken van de omzettingstermijn van die richtlijn, op alle dergelijke schadevorderingen die na het verstrijken van deze termijn zijn ingediend.

Artikel 3, lid 2, van richtlijn 2014/104, gelezen in samenhang met artikel 101, lid 1, VWEU, moet aldus worden uitgelegd dat voor de volledige vergoeding van schade die is veroorzaakt door een mededingingsregeling die bestond in heimelijke afspraken leidend tot de verkoop van goederen tegen te hoge prijzen, de datum waarop die schade is ontstaan en vanaf welke de rente verschuldigd is, de datum is waarop de omstandigheid zich heeft voorgedaan die het meest bepalend is voor het tijdstip waarop de benadeelde daadwerkelijke schade of winstderving begon te lijden als gevolg van die mededingingsregeling.

HvJ – CONCLUSIE – C-14/24 P (Commissie/Bulgarian Energy Holding e.a.) – 23 april 2026 – A-G Medina – ECLI:EU:C:2026:347 – conclusie (Engelse versie)

Artikel 102 VWEU – Misbruik van dominante positie – Interne markt voor aardgas – Besluit tot vaststelling van een inbreuk – Weigering van toegang – Bronner-jurisprudentie – Potentiële concurrent – Enkele en voortdurende inbreuk – Rechten van verdediging

Overgas Inc., een bedrijf dat actief is op de gasmarkt in Bulgarije, heeft een informele klacht ingediend bij de Commissie tegen de BEH Group wegens schending van artikel 102 VWEU. Na onderzoek heeft de Commissie in het bestreden besluit vastgesteld dat de BEH-groep misbruik heeft gemaakt van haar dominante positie door de toegang van derden tot het transmissienetwerk, de opslagfaciliteit in Chiren en de Roemeense pijpleiding 1 te belemmeren, te beperken en te vertragen, waardoor zij de Bulgaarse gasmarkt afsloot.

De vastgestelde, enkele en voortdurende inbreuk op artikel 102 VWEU werd gekenmerkt door een patroon van gedragingen, met betrekking tot elke infrastructuur, dat deel uitmaakte van een concurrentieverstorende strategie, bepaald door BEH en uitgevoerd door de BEH-groep. De Commissie heeft de BEH-groep een boete van EUR 77.068.000 opgelegd. De BEH-groep heeft bij het Gerecht de nietigverklaring van het bestreden besluit gevorderd en, subsidiair, de nietigverklaring van de in dat besluit opgelegde boete, of een verlaging daarvan. In het bestreden arrest heeft het Gerecht het bestreden besluit in zijn geheel vernietigd en de Commissie gelast de door de BEH-groep gemaakte kosten te betalen, overeenkomstig het door hen gevraagde rechtsmiddel. De Commissie, gesteund door Overgas, vordert bij het HvJ dat het arrest van het Gerecht wordt vernietigd.

A-G geeft het Hof in overweging: dat het HvJ het beroep gedeeltelijk toewijst door de eerste, tweede, zevende en achtste beroepsgronden te handhaven, waarin rechtsdwalingen worden aangevoerd met betrekking tot het handelen van Bulgargaz ten aanzien van de toegang tot de Roemeense pijpleiding, het handelen van Bulgartransgaz ten aanzien van de toegang tot het transmissienetwerk en het handelen van Bulgartransgaz ten aanzien van de toegang tot de opslagfaciliteit in Chiren, en bijgevolg: het arrest van het Gerecht in zaak T-136/19 (Bulgarian Energy Holding e.a./Commissie te vernietigen.

GERECHT – ARREST – T-682/24 (Red Bull e.a./Commissie) – ECLI:EU:T:2026:276 – 22 april 2026 – persbericht – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 1/2003 – Misbruik van machtspositie – Energiedrankensector – Door de Commissie gelaste inspectie – Weigering van Commissie om deel van kosten van die inspectie te vergoeden – Begrip ‘aanvullende kosten die uitsluitend het gevolg zijn van de voortzetting van de inspectie in de kantoren van de Commissie’

Verzoeksters vorderen nietigverklaring van het besluit van de Europese Commissie van 23 oktober 2024 (zaak AT.40819), waarbij de Commissie gedeeltelijk heeft geweigerd de aanvullende kosten te vergoeden die zij stellen te hebben gemaakt als gevolg van de voortzetting van een op grond van artikel 20, lid 4, van verordening (EG) nr. 1/2003 gelaste inspectie in de kantoren van de Commissie te in Brussel. Het gerecht overweegt dat verzoeksters in de procedure die aan de vaststelling van het bestreden besluit is voorafgegaan, nooit hebben getracht aan te tonen dat slechts bepaalde advocatenhonoraria voor vergoeding in aanmerking kwamen en nooit om gedeeltelijke vergoeding van die honoraria hebben verzocht.

Gerecht: Het beroep wordt verworpen.

- e Antitrust investigations: only additional costs incurred exclusively by an inspection having been continued at the Commission’s premises can be reimbursed to undertakings ([persbericht Curia](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-187/26 \(Rīgas satiksme\)](#), verwijzing uit **Letland** over de vraag of er ondanks de toekenning van exclusieve rechten voor **openbaarvervoersdiensten** toch sprake kan zijn van ‘**mededinging**’ in de zin van artikel 101, lid 1 VWEU, en of de feitelijke uitvoering van het openbaredienstcontract bij deze beoordeling relevant is (zoals in casu de gedeeltelijke uitvoering door een **onderaanneming**).

EUROPESE COMMISSIE

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE — Richtsnoeren betreffende de toepassing van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op overeenkomsten inzake technologieoverdracht, [PB C, C/2026/2323, 21.4.2026](#)

MH 17

EHRM – ARREST – [Nederlandse omroep stichting, RTL en De Volkskrant t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [20066/18](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002006618 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 10 EVRM – Toegang tot informatie door mediabedrijven – MH17 ramp – Geen schending

Samenvatting onder: [vrijheid van meningsuiting en persvrijheid](#)

Milieu, natuur, duurzame energie

EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – [Vendrame e.a. t. Italië](#) – 47565/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0317DEC004756522 – 17 maart 2026 – [persbericht 9.4.26](#) – [beslissing](#)

Artikel 1 , Eerste Protocol bij het EVRM – Aanwijzing als beschermd natuurgebied – Beperkingen op gebruik van grond – Compensatie – Klacht is niet ontvankelijk

Klagers zijn eigenaar van grond in Italië, waarop hun landbouwbedrijf sinds 1994 populieren verbouwd. In 2007 heeft de regio het gebied aangewezen als beschermd natuurgebied (*biotopo*). Toen het bedrijf in 2011 toestemming vroeg om opnieuw populieren te mogen planten, is dit geweigerd vanwege de nieuwe bestemmingsplanregels. Klagers betogen dat de gebruiksbepalingen neerkomen op een vorm van onteigening. De nationale rechters hebben hun vorderingen afgewezen.

Het EHRM verklaart de klacht op grond van artikel 1 , Eerste Protocol bij het EVRM ongegrond. Het Hof stelt vast dat de inmenging rechtmatig is en een legitiem milieudoel dient. Bovendien hadden klagers als professionele exploitanten sinds 2007 op de hoogte kunnen en moeten zijn van de restricties, en hebben zij gedurende meer dan tien jaar aanspraak gemaakt op vergoedingen ter compensatie van gevolgen van deze restricties. De beperkingen komen volgens het Hof neer op een beperking van het gebruik van het land, maar niet op onteigening. Het ontbreken van volledige compensatie is bij gebruiksregulering een factor die meeweegt, maar vormt op zichzelf geen schending.

HvJ – ARREST – [C-58/24 \(Drumakilla\)](#) – 16 april 2026 – [Ierland](#) – ECLI:EU:C:2026:300 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) – Richtlijn 2011/92/EU (MEB-richtlijn) – Verdrag van Aarhus – Bescherming van bepaalde diersoorten – Toegestane afwijking vooruitlopend op een vergunningsaanvraag voor een project – Doeltreffendheidsbeginsel – Betwisting geldigheid afwijkingsbesluit en vergunningsbesluit – Termijnen

Een groep personen heeft een zaak aangespannen tegen het afwijkingsbesluit dat de Ierse autoriteiten krachtens artikel 16, lid 1, van de Habitatrichtlijn hebben genomen ter facilitering van de bouw van wooneenheden in een voormalig klooster. In dit klooster bevindt zich momenteel een grote kolonie microvleermuizen (*Microchiroptera*), een strikt beschermde soort die is opgenomen in bijlage IV bij de habitatrichtlijn.

Verzoekers hebben de geldigheid van het afwijkingsbesluit niet betwist binnen de termijn die volgens de verwijzende rechter in het Ierse recht is gesteld.

In het bijzonder moet het Hof in het licht van het in het Verdrag van Aarhus neergelegde beginsel van ruime toegang tot de rechter, vaststellen of een nationale procedureregeling die voor de betwisting van de geldigheid van een afwijkingsbesluit een andere termijn stelt dan voor de betwisting van de geldigheid van een binnen de werkingssfeer van de MEB-richtlijn vallend vergunningsbesluit, verenigbaar is met het Unierecht. Daartoe zal het Hof moeten nadenken over de procedurele gevolgen van zijn arrest in zaak C-463/20 waarin het in wezen heeft verklaard dat een krachtens de Habitatrichtlijn genomen afwijkingsbesluit onder bepaalde voorwaarden onder de door de MEB-richtlijn ingevoerde vergunningsprocedure valt. In de tweede plaats biedt deze zaak het Hof de gelegenheid om meer aanwijzingen te verstrekken over de materiële voorwaarden waaraan een bevoegde instantie van een lidstaat moet voldoen wanneer zij een opdrachtgever van een onder de MEB-richtlijn vallend project toestaat af te wijken van de verbodsbepalingen van de habitatrichtlijn.

Hof: Artikel 11 van richtlijn 2011/92/EU, gelezen in het licht van artikel 9, lid 2, van het Verdrag van Aarhus en van artikel 47 Handvest EU, verzet zich niet tegen een regel in het recht van een lidstaat volgens welke een beroep tot nietigverklaring van een krachtens artikel 16 van richtlijn 92/43/EEG verleende afwijkende vergunning die valt onder de vergunningsprocedure voor een project in de zin van artikel 1, lid 2, onder a), van richtlijn 2011/92, door het betrokken publiek moet worden ingesteld binnen drie maanden nadat dit publiek kennis heeft gekregen of redelijkerwijs had kunnen krijgen van een dergelijke afwijking, voor zover die regel niet minder gunstig is dan die welke betrekking hebben op soortgelijke interne rechtsmiddelen (gelijkwaardigheidsbeginsel) en de uitoefening van de door de rechtsorde van de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maakt (doeltreffendheidsbeginsel).

HvJ – CONCLUSIE – [Gevoegde zaken C-27/25 \(Knocknamona\) en C-356/25 \(Massey\)](#) – 16 april 2026 – A-G Kokott – Ierland – ECLI:EU:C:2026:315 – [conclusie](#)

Richtlijn 92/43/EEG(Habitatrichtlijn)– Richtlijn 2009/147/EG (Vogelrichtlijn) – Speciale beschermingszones – Beoordeling of plannen of projecten die significante gevolgen kunnen hebben voor beschermd gebied verenigbaar zijn met instandhoudingsdoelstellingen van gebied – Voortoets van noodzaak van passende beoordeling – Verzuim om gebied specifieke instandhoudingsdoelstellingen vast te leggen

In beide zaken is een vergunning verleend voor wijzigingen aan een reeds eerder goedgekeurd windmolenpark. Overeenkomstig artikel 6, lid 3, eerste volzin, van de Habitatrichtlijn dienen lidstaten ex ante te beoordelen of een plan of project een Natura 2000-gebied op significante wijze kan aantasten. Daarbij moet worden onderzocht of het plan of project gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De vraag is echter of een dergelijke beoordeling überhaupt mogelijk is wanneer de lidstaat geen specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor het betrokken gebied heeft vastgesteld. En zijn dergelijke gebied specifieke instandhoudingsdoelstellingen ook een voorwaarde voor de 'voortoets' (screening) ter beoordeling van de noodzaak van een dergelijke volledige passende beoordeling?

A-G geeft het Hof in overweging: Indien een lidstaat nog geen gebied specifieke instandhoudingsdoelstellingen heeft vastgelegd voor een Natura 2000-gebied dat door een plan of project wordt geraakt, moet de beoordeling overeenkomstig artikel 6, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, maar ook de 'voortoets' van de noodzaak van een dergelijke beoordeling, berusten op de veronderstelling dat de instandhoudingsdoelstellingen van een op grond van die richtlijn beschermd gebied alle daar voorkomende habitats van bijlage I omvatten, met inbegrip van de daarvoor kenmerkende soorten en alle daar voorkomende soorten van bijlage II, en dat de instandhoudingsdoelstellingen van een SBZ alle daar voorkomende soorten van bijlage I bij de vogelrichtlijn en alle niet in bijlage I genoemde en geregeld voorkomende trekvogelsoorten omvatten. Daarnaast kan het nodig zijn om in de aldus vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen de ontwikkelingsmogelijkheden van een gebied op te

nemen die – met het oog op de staat van instandhouding van de betrokken habitattypen en soorten binnen Natura 2000 als geheel, de kenmerken van het gebied alsmede de ontwikkelingsmogelijkheden en de desbetreffende instandhoudingsdoelstellingen van de andere Natura 2000-gebieden – noodzakelijk zijn om het herstel van habitats en populaties mogelijk te maken. Alleen in onbeduidende mate voorkomende habitattypen en soorten kunnen buiten beschouwing worden gelaten.

HvJ – CONCLUSIE – C-154/25 (Commissie/Frankrijk) – 16 april 2026 – A-G Kokott – ECLI:EU:C:2026:321 – conclusie

Richtlijn (EU) 2020/2184 – Niet-nakoming – Kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water – Overschrijding van de parameterwaarde voor nitraat – Herstelmaatregelen ter beëindiging van de overtreding – Wijziging van bepalingen tijdens de precontentieuze procedure

De Commissie verzoekt het Hof om vast te stellen dat Frankrijk bij in totaal 107 drinkwaterdistributie-eenheden de derde Drinkwaterrichtlijn niet is nagekomen vanwege te hoge nitraatgehaltes in het drinkwater.

Het staat vast dat de parameterwaarde is overschreden, maar partijen zijn het oneens over de vraag of Frankrijk in bepaalde gevallen tijdig heeft aangetoond dat de overtreding is beëindigd en of door de autoriteiten voldoende op de overtredingen is gereageerd.

Bovendien heeft de Commissie deze procedure nog tijdens de geldigheidsduur van de tweede drinkwaterrichtlijn ingeleid en daarom de aanmaningsbrief overeenkomstig artikel 258, eerste alinea, VWEU op deze oudere regeling gebaseerd. Dit roept de vraag op of het beroep, dat op de derde drinkwaterrichtlijn is gebaseerd, ontvankelijk is.

A-G geeft het Hof in overweging: Frankrijk heeft

a) door met betrekking tot de 107 drinkwaterdistributie-eenheden die in bijlage A.8 bij het verzoekschrift zijn vermeld, met uitzondering van de distributie-eenheden Chevregny, Arconcey, Charencey, Saint-Seine-l'Abbaye en Charmes, niet de nodige maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat voor menselijke consumptie bestemd water voldoet aan de minimeisen inzake de parameterwaarde van 50 mg/l voor nitraat, en dat Frankrijk de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten krachtens artikel 4, lid 1, van, in samenhang met bijlage I, deel B, bij richtlijn (EU) 2020/2184,

b) door met betrekking tot de 107 drinkwaterdistributie-eenheden die in bijlage A.8 bij het verzoekschrift zijn opgenomen, niet zo spoedig mogelijk herstelmaatregelen getroffen om de kwaliteit van het voor menselijke consumptie bestemde water weer op peil te brengen, en door geen voorrang te hebben gegeven aan de handhaving daarvan, daarbij onder meer lettend op de mate waarin de parameterwaarde in kwestie was overschreden en op het daaraan verbonden mogelijke gevaar voor de gezondheid van de mens, de verplichtingen die op haar rusten krachtens artikel 14, lid 2, van richtlijn 2020/2184 niet nagekomen, en

c) door met betrekking tot het potentiële gevaar voor de gezondheid van zwangere vrouwen en zuigelingen in de drinkwatervoorzieningsgebieden Cohons, Charmes en Fays, alsmede met betrekking tot het risico van kanker dat bestaat voor alle gebruikers in alle in bijlage A.8 bij het verzoekschrift opgenomen drinkwatervoorzieningsgebieden, niet de nodige waarschuwingen en adviezen gegeven en aldus de verplichtingen die op haar rusten krachtens artikel 14, lid 3, eerste alinea, van richtlijn 2020/2184 niet is nagekomen.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-116/26 \(McDonald e.a.\)](#), verwijzing uit **Ierland** over de vraag of bindende **planningsrichtsnoeren** voor nieuwbouwwoningen **zonder voorafgaande strategische milieubeoordeling (SMB)** kunnen worden aangemerkt als “**plannen of programma’s**” in de zin van artikel 3, lid 2, onder a) van **richtlijn 2001/42**.

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

Climate Litigation Before the German Federal Court of Justice – “Too Complex” for Private Law instruments? ([conflict of laws](#))

NOOT – EHRM 18 november 2025, [Fliegenschnee e.a. t. Oostenrijk](#)

Collective Action in Human Rights Climate Claims before the European Court of Human Rights after KlimaSeniorinnen: Fliegenschnee and Others v. Austria ([Strasbourg observers](#))

CONSULTATIE

Europese oceaanwet, Openbare raadpleging Raadplegingsperiode 23 april 2026 - 16 juli 2026 ([EC](#))

OVERIG

- Proefschrift: Klimaatstrafrecht ([bijzonder strafrecht](#))
- EU has cut its greenhouse gas emissions by 40% since 1990 ([persbericht EU](#))
- Van periodieke vernieuwing naar risicogestuurd herbeoordeling: strafrechtelijke gevolgen van het omnibuspakket gewasbescherming ([Bijzonder strafrecht](#))

Het tiende EU-omnibuspakket (december 2025) wijzigt Verordening 1107/2009 en vervangt de periodieke vernieuwing van werkzame stoffen door een risicogestuurd herbeoordelingssysteem, verlengt de respijtp periode van 18 naar 36 maanden en schrapt de Europese registerplicht voor professionele gebruikers. Omdat de Wgb via artikel 1a WED strafrechtelijk wordt gehandhaafd, werken deze wijzigingen rechtstreeks door in de reikwijdte van economische delicten en de bewijsvoering daarvan.

EHRM factsheets en guides

- [Environment](#)
- [Climate change](#)
- [Thematic factsheet: Environment](#)
- [Guide to the case-law of the European Court of human right : environment](#)

Onderwijs en studenten

HvJ – ARREST – C-769/22 (Commissie/Hongarije) – 21 april 2026 – Voltallige zitting – ECLI:EU:C:2026:326 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2000/31/EG – Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) 2016/679 – Artikelen 1, 2, 7, 11 en 21 Handvest EU – Niet nakoming – Hongaarse maatregelen tegen ‚pedofiele seksuele delinquenten‘ en tot wijziging van bepaalde wetten ter bescherming van kinderen – Discriminatie – Toegang tot LHBTI-content – Waarden van de Europese Unie – Afdwingbaarheid in rechte – Criterium voor de vaststelling van een inbreuk op artikel 2 VEU

Samenvatting onder: [LHBTI](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-131/25 (Dris) – 16 april 2026 – A-G De La Tour – België – ECLI:EU:C:2026:319 – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Artikelen 18 en 21 VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Unieburgerschap – Discriminatieverbod – Toegang tot hoger onderwijs – Luxemburgse student die middelbaar onderwijs in België heeft genoten en opleiding in België wil volgen – Contingentering van inschrijvingen van niet-ingezetenen – Gelijktelling aan ingezetenen

Een student met de Luxemburgse nationaliteit en woonachtig in Luxemburg, heeft middelbaar onderwijs genoten in België en wil zich inschrijven aan een universiteit in België om daar een studie geneeskunde te volgen. Zijn inschrijving is geweigerd vanwege de geldende contingenteringsregeling voor de inschrijving van niet-ingezetenen.

Deze Belgische regeling, is het voorwerp geweest van een beroep tot nietigverklaring. Het Grondwettelijk Hof heeft prejudiciële vragen gesteld aan het HvJ. Dit verzoek heeft geleid tot het arrest [C-73/08 \(Bressol e.a.\)](#), waarin een deel van artikel 8 van dit decreet nietig is verklaard.

De onderhavige prejudiciële verwijzing sluit dus aan bij dit arrest en verzoekt het Hof om, in het licht van de artikelen 18 en 21 VWEU, de gelijkenis te beoordelen tussen de situatie van studenten die in een grensgebied wonen en middelbaar onderwijs in de naburige lidstaat hebben gevolgd, en de situatie van studenten die in die laatste lidstaat wonen.

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 18 en 21 VWEU verzetten zich tegen een nationale regeling die studenten die hun middelbare onderwijs, afgesloten met het behalen van het middelbareschooldiploma, geheel of grotendeels in België hebben gevolgd, terwijl zij in een andere lidstaat woonachtig zijn, niet gelijkstelt met ingezetenen van België, teneinde het aantal niet-ingezetenen studenten te beperken dat zich voor het eerst kan inschrijven voor de studie geneeskunde aan instellingen voor hoger onderwijs.

- E Advocate General: J. Richard de la Tour, non-resident students who have completed most of their secondary education and obtained their diploma in Belgium must be treated as residents for the purposes of access to medical studies ([persbericht Curia](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-134/26 (Bildungsdirektion für Niederösterreich), verwijzing uit **Oostenrijk** over **leerplicht** en de vraag of een nationale regeling die **minderjarige Unieburgers verplicht hun schoolopleiding** in de lidstaat van herkomst te **onderbreken** en onderwijs te volgen in de lidstaat van ontvangst, vanwege een te late kennisgeving, een **ongerechtvaardigde en onevenredige beperking vormt van hun recht van vrij verkeer en verblijf**

EHRM factsheets en guides

- Guide on Article 2 of Protocol No. 1 to the ECHR – right to education

Overlevering en uitlevering

HvJ – ARREST – C-528/24 (Boothnesse) – 23 april 2026 – Ierland – ECLI:EU:C:2026:332 – conclusie – arrest

Artikelen 6, 47 en 49, lid 1 Handvest EU – Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen EU en de EG voor Atoomenergie, enerzijds, en het VK en Noord-Ierland (HSO) – Overlevering aan VK voor strafvervolging – Beginsel van legaliteit en voorzienbaarheid van straffen – Aanvullende garanties door de uitvaardigende staat – Specialiteitsbeginsel

Het betreft een procedure tot tenuitvoerlegging van drie aanhoudingsbevelen die op grond van de HSO zijn uitgevaardigd door een rechter in het VK. Deze aanhoudingsbevelen strekken tot overlevering van drie personen, aan het VK met het oog op vervolging wegens fraude. Deze personen verzetten zich tegen hun overlevering, waarbij zij aanvoeren dat de overlevering inbreuk zou maken op het specialiteitsbeginsel van artikel 625, lid 2, HSO, omdat zij gevangenisstraffen van zes maanden zouden moeten uitzitten wegens „civil contempt of court” (civielrechtelijke minachting van de rechter) en vanwege schending van een „restraint order” van de rechter in het VK (rechterlijk bevel waarbij alle activa en banktegoeden worden geblokkeerd van een persoon die ervan verdacht wordt zich op strafbare wijze te hebben verrijkt). Aangezien „civil contempt of court” in het VK geen strafbaar feit is, is dit niet opgenomen in de aanhoudingsbevelen met het oog op overlevering.

De vraag is o.a. hoe de bepalingen over het specialiteitsbeginsel moeten worden uitgelegd wanneer de gedraging die aanleiding geeft tot vrijheidsbeneming, volgens het recht van de uitvaardigende staat niet als strafbaar feit wordt gekwalificeerd. Moet het specialiteitsbeginsel worden beschouwd als een afdwingbaar recht van het individu, in plaats van als een intergouvernementeel voorschrift tussen staten?

Hof: Artikel 625 in de Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en de EG voor Atoomenergie, enerzijds, en het VK en Noord-Ierland, anderzijds, moet aldus worden uitgelegd dat de omstandigheid dat een persoon tegen wie op grond van die overeenkomst een aanhoudingsbevel is uitgevaardigd met het oog op vervolging wegens een strafbaar feit, in de uitvaardigende staat is veroordeeld tot een vrijheidsstraf van zes maanden voor een ander strafbaar feit dat in het recht van die staat als civielrechtelijk van aard wordt beschouwd en waarop dat aanhoudingsbevel dus geen betrekking heeft, op zichzelf de uitvoerende rechterlijke autoriteit niet toestaat de tenuitvoerlegging van dat aanhoudingsbevel te weigeren.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-98/26 (Miaccu), verwijzing uit **Italië** met de vraag of een uitvoerende lidstaat de tenuitvoerlegging van een **EAB** mag **weigeren** wanneer het bevel is uitgevaardigd tegen een persoon die volledig **procesonbekwaam** is

EHRM factsheets

- Extradition and life imprisonment

Prejudiciële procedure HvJ

HvJ – CONCLUSIE – C-683/24 (Spielerschutz Sigma) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:351 – persbericht – conclusie (Engelse versie)

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Artikel 267 VWEU – Ontvankelijkheid prejudiciële verwijzing – Uitspraken in de zaken Foglia I en Foglia II – Werkelijk geschil – Noodzaak van een antwoord op de gestelde vragen

In 2023 introduceerde Malta een nieuwe bepaling in de Maltese Kansspelwet. Op grond van die bepaling zullen Maltese rechtbanken weigeren om in Malta een buitenlands vonnis te erkennen en/of ten uitvoer te leggen die een vordering tegen een in Malta gevestigde kansspelaanbieder handhaaft vanwege de onwettigheid van de door die aanbieder in een lidstaat verleende diensten, terwijl die diensten rechtmatig waren onder het Maltese recht.

De Oostenrijkse rechter wil van het HvJ weten of een dergelijke bepaling verenigbaar is met Verordening (EU) nr. 1215/2012. De Oostenrijkse rechter wordt verzocht te oordelen over de aansprakelijkheid van een advocaat die, namens een bedrijf dat vorderingen van consumenten financiert die hun inzetten willen terugvorderen bij Maltese online kansspelaanbieders, een advies heeft opgesteld over precies die kwestie van verenigbaarheid. De A-G is van mening dat het verzoek om een prejudiciële verwijzing niet-ontvankelijk is, aangezien een antwoord op de gestelde vragen niet noodzakelijk lijkt voor de oplossing van het geschil dat voor de Oostenrijkse rechter aanhangig is. De kernvraag is immers niet of de nieuwe bepaling van de Maltese Kansspelwet daadwerkelijk verenigbaar is met het EU-recht, maar of de beoordeling van de juridisch adviseur op het moment van de uitvoering ervan zorgvuldig was.

A-G geeft het Hof in overweging: de prejudiciële verwijzing niet ontvankelijk te verklaren.

- **Gambling:** According to Advocate General Emiliou, the request from an Austrian Court for a preliminary ruling concerning a new provision in the Maltese Gaming Act is inadmissible (persbericht)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-136/26 (Banka DSK e.a.), verwijzing uit **Bulgarije** over 267 VWEU, oneerlijke bedingen en de vraag of het Unierecht zich verzet tegen nationale regels die toestaan dat een partij een procedure **intrekt nadat een prejudiciële vraag** is gesteld, wanneer dit mogelijk neerkomt op **misbruik van recht (forum shopping)** en de uniforme uitlegging van het Unierecht kan ondermijnen.

NOOT – HVJ 24 maart 2026, [C-767/23 \(Remling\)](#)

- Fairness or Uniformity: The Real Basis of the Duty to Give Reasons in Remling ([European law blog](#))
- Specifiek en concreet ([Peter Wattel, NJB](#))

Het HvJ was not impressed: hoogste nationale rechters moeten 'specifiek en concreet' uiteenzetten dat en waarom één van de drie uitzonderingen op hun verwijsplicht van toepassing is, en die motivering moet 'beantwoorden aan de feitelijke en juridische omstandigheden van het betreffende geding'.

Wiki

- Prejudiciële procedure HvJ

Privacy en persoonsgegevens

EHRM – ARREST – [Kanev en Bulgars Helsinki-comité t. Bulgarije](#) – 28 april 2026 – [45864/22](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0428JUD004586422](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 8 EVRM – Onterechte weigering inzage verwerkte persoonsgegevens door inlichtingendienst – Schending

De zaak gaat om de weigering van de Bulgaarse inlichtingendienst om informatie te verstrekken over de mogelijke verzameling van gegevens over klager en zijn organisatie. Het Hof stelt vast dat er een gebrek was aan effectieve waarborgen tegen misbruik. Rechters die de weigering toetsten, hebben de gegevens zelf niet ingezien en vertrouwden blindelings op de verklaringen van de inlichtingendienst. Daarnaast ontbrak onafhankelijk toezicht door de privacy-autoriteit of het parlement, waardoor de verwerking van persoonsgegevens ongecontroleerd bleef. Schending artikel 8 EVRM.

HvJ – ARREST – [C-769/22 \(Commissie/Hongarije\)](#) – 21 april 2026 – **Voltallige zitting – [ECLI:EU:C:2026:326](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)**

Richtlijn 2000/31/EG – Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) 2016/679 – Artikelen 1, 2, 7, 11 en 21 Handvest EU – Niet nakoming – Hongaarse maatregelen tegen ‚pedofiele seksuele delinquenten‘ en tot wijziging van bepaalde wetten ter bescherming van kinderen – Discriminatie – Toegang tot LHBTI-content – Waarden van de Europese Unie – Afdwingbaarheid in rechte – Criterium voor de vaststelling van een inbreuk op artikel 2 VEU

Samenvatting onder: [LHBTI](#)

CONSULTATIE

Europese ruimte voor gezondheidsgegevens – vereisten voor grensoverschrijdende uitwisseling van persoonlijke gezondheidsgegevens (MyHealth@EU), Ontwerphandeling Feedback mogelijk van 9 april 2026 - 7 mei 2026 ([EC](#))

OVERIG

- EDPB zet in op vereenvoudiging AVG en versterkte samenwerking in 2025 ([Nieuws Privacyrecht 2026/66](#))
- Guidelines 1/2026 on processing of personal data for scientific research purposes ([EDPB](#))
- Is the Right to Data Protection Only as Strong as the GDPR? The Constitutional Impact of the Digital Omnibus Reform ([European law blog](#))
- AP vraagt input over uitleg bij geautomatiseerde besluitvorming ([AP](#))
- Toezicht op AI wordt concreet: sleutelrol voor de AP en de RDI I ([AP](#))

Het kabinet heeft het wetsvoorstel bekendgemaakt over hoe Nederland het toezicht op de Europese AI-verordening kan gaan organiseren. Staatssecretaris Aerdt (Digitale Economie en Soevereiniteit) heeft de Tweede Kamer hierover geïnformeerd en de uitvoeringswet AI-verordening maandag 20 april 2026 in internetconsultatie gebracht.

Wiki

- [Wiki AVG](#)

EHRM factsheets en guides

- [Guide to the case-Law of the of the ECHR on dataprotection](#)
- [Personal data protection](#)
- [Right to the protection of one's image](#)
- [ECHR-KS – Terrorism Surveillance measures](#)
- [ECHR-KS – Article 8 The right to private life protecting or limiting the role of public watchdogs](#)
- [Thematic factsheet: Protection des données personnelles](#)

Procesrecht en recht op eerlijk proces

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-136/26 \(Banka DSK e.a.\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over 267 VWEU, oneerlijke bedingen en de vraag of het Unierecht zich verzet tegen nationale regels die toestaan dat een partij een procedure **intrekt nadat een prejudiciële vraag** is gesteld, wanneer dit mogelijk neerkomt op **misbruik van recht (forum shopping)** en de uniforme uitlegging van het Unierecht kan ondermijnen.

EHRM factsheets en guides

- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 \(criminal\) Hearings via video link](#)
- [Thematic factsheet: Formalisme excessif des tribunaux](#)

Procesrecht en recht op eerlijk proces – civiel recht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-131/26 (Alsadán), verwijzing uit **Spanje** over **richtlijn 2021/2167** (kredietserviciers en kredietkopers) en de vraag of de **mededeling aan een schuldenaar** van de **overdracht van het krediet** een **dwingend vereiste** is voor de kredietkoper om een **inleidend verzoekschrift** in een **betalingsbevelprocedure** te kunnen indienen.

EHRM factsheets en guides

- Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial (civil limb)

Procesrecht en recht op eerlijk proces – strafrecht

EHRM – ARREST – Mlinarević t. Kroatië – 30 april 2026 – 24406/21 –
ECLI:CE:ECHR:2026:0430JUD002440621 – persbericht – arrest en
ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Sanader t. Kroatië – 27577/21 –
ECLI:CE:ECHR:2026:0324DEC002757721 – beslissing

Artikel 6 EVRM – (On)partijdigheid rechter

Nadat R.M. rechter bij het Constitutionele Hof was geworden, heeft het advocatenkantoor dat de medeverdachte van Mlinarević vertegenwoordigde, het advocatenkantoor van R.M. overgenomen en daarmee ook de procesvertegenwoordiging in de meeste zaken waarin R.M. hoofdadvocaat was geweest. De zoon van R.M. was dat moment ook advocaat-stagiair bij dat kantoor.

EHRM: Mlinarević had gegronde redenen om te twijfelen aan de onpartijdigheid van de voorzittende rechter, R.M. Schending van artikel 6 EVRM.

De klacht van Sanader inzake partijdigheid was daarentegen gebaseerd op de rol van de voorzittende rechter als verdediger in een andere strafzaak tegen hem. Die twee zaken stonden echter los van elkaar en hebben vier jaar na elkaar plaatsgevonden. De vrees voor vooringenomenheid kan vanuit objectief oogpunt niet worden gerechtvaardigd. In de zaak van Sanader heeft het EHRM de klacht unaniem niet-ontvankelijk verklaard.

HvJ – ARREST – C-748/24 (Kotáňák) – 30 april 2026 – Slowakije – ECLI:EU:C:2026:358 –
conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2016/343 – Artikel 48 Handvest EU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging – Beslissing van rechter in eerste aanleg tot ontslag van rechtsvervolging wegens niet-strafbaarheid – Vernietiging door hogere rechter – Strafbaarheid van die feiten volgens de hogere rechter – Passende maatregelen om de schending van het vermoeden van onschuld te corrigeren

AC wordt aangeklaagd voor laster, omdat hij verschillende posts online had gezet met daarin een reeks onjuiste beweringen. De vervolging is beëindigd omdat het in de tenlastelegging bedoelde gedrag geen strafbaar feit zou vormen. De openbaar aanklager heeft tegen die beschikking hoger beroep ingesteld. De rechter in tweede aanleg heeft de beschikking van de rechter in eerste aanleg vernietigd en de zaak terugverwezen naar die rechter voor een nieuwe beoordeling van al het bewijsmateriaal. Dit proces

heeft zich herhaald: de tenlastelegging tegen AC is opnieuw geseponeerd en dit sepot is opnieuw vernietigd.

Volgens AC zijn de beoordelingen van de rechter in tweede aanleg in strijd met het vermoeden van onschuld. De verwijzende rechter wijst erop dat hij volgens de Slowaakse procedureregels gebonden is aan de beoordelingen van deze rechter in tweede aanleg. Hij is echter van oordeel dat die beoordelingen in strijd zijn met het vermoeden van onschuld van AC en dat de nationale regelgeving niet voorziet in passende maatregelen om de eerbiediging van dat vermoeden van onschuld te waarborgen.

Hof: Artikel 3, artikel 4, lid 1, en artikel 6, lid 1, van richtlijn (EU) 2016/343, gelezen in samenhang met artikel 48 Handvest EU verzetten zich er niet tegen dat een strafrechter die uitspraak doet op een hoger beroep tegen een beslissing tot beëindiging van de strafvervolgning omdat er geen sprake is van een strafbaar feit, een gedetailleerd standpunt inneemt over het belastend bewijsmateriaal door in feite en in rechte te beoordelen of de bestanddelen van het betrokken strafbare feit zijn vervuld, hoewel hij daartoe krachtens de nationale regelgeving niet verplicht is om tot een beslissing te komen, en deze beoordeling uitsluitend is gebaseerd op het bewijsmateriaal dat tijdens het vooronderzoek is verzameld, zonder dat de beklaagde daarover zijn standpunt heeft kunnen uiten, mits die beoordeling niet het gevoel weerspiegelt dat die persoon schuldig is aan dat strafbare feit.

Artikel 3 van richtlijn 2016/343, gelezen in samenhang met het beginsel van de voorrang van het Unierecht, moet aldus worden uitgelegd dat een rechter in eerste aanleg de beoordelingen van een rechter in tweede aanleg, die een beschikking tot beëindiging van de vervolging heeft vernietigd en de terugwijzing van de zaak naar die rechter in eerste aanleg heeft gelast, terzijde moet schuiven wanneer deze beoordelingen onverenigbaar zijn met het vermoeden van onschuld, zelfs indien de nationale regelgeving die rechter in eerste aanleg verplicht om zich aan die beoordelingen te houden. Artikel 3 staat er evenwel niet aan in de weg dat die rechter in eerste aanleg verplicht is gevolg te geven aan de procedurele maatregelen die door die rechter in tweede aanleg zijn gelast.

HvJ – CONCLUSIE – C-24/26 PPU (Casotta) – 16 april 2026 – A-G Kokott – Italië – ECLI:EU:C:2026:318 – [conclusie](#)

Richtlijn (EU) 2016/343 – Richtlijn 2012/29/EU – Recht om bij terechtzitting aanwezig te zijn – Veroordeling bij verstek – Gedrag van betrokkene – Herroepingsprocedure – Recht op nieuw proces – Minimumharmonisatie – Mogelijkheid voor lidstaten om hoger beschermingsniveau te bieden

CV is bij verstek veroordeeld tot een vrijheidsstraf voor gekwalificeerde mishandeling en gekwalificeerde diefstal met geweld. CV heeft verzocht om herroeping van het vonnis omdat hij niet wist dat tegen hem een procedure aanhangig was. Gedurende de procedure zijn meerdere pogingen gedaan om CV te bereiken. De rechter achtte bewezen dat CV daadwerkelijk kennis had van de procedure en dat zijn afwezigheid ter terechtzitting moest worden beschouwd als een vrijwillige en bewuste keuze. De verwijzende rechter wenst te vernemen of het Unierecht in de weg staat aan een nationale regeling die, overeenkomstig de uitlegging ervan in de relevante rechtspraak, uitsluit dat een rechter bij wie een verzoek om een nieuw proces wegens een veroordeling bij verstek aanhangig is gemaakt, uit het gedrag van de betrokkene en uit indirect bewijs kan afleiden dat hij zich vrijwillig aan de kennisneming van de oorspronkelijke procedure heeft onttrokken.

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 8 en 9 van richtlijn (EU) 2016/343, en de artikelen 6, 10 en 18 van richtlijn 2012/29/EU moeten aldus worden uitgelegd dat:

– *de nationale rechterlijke instanties over een beoordelingsmarge moeten beschikken om te bepalen of een beklaagde die niet bij zijn proces aanwezig was, gelet op alle relevante gegevens van het geval, recht moet hebben op een nieuw proces om zijn recht op een eerlijk proces te waarborgen;*

- *in het kader van deze beoordeling de nationale rechterlijke instanties moeten onderzoeken of genoegzaam is aangetoond dat de beklaagde op de hoogte was van de terechtzitting en van de gevolgen van een verstekvonnis en dat zijn afwezigheid het gevolg is van een bewuste keuze;*
- *het slachtoffer in kennis moet worden gesteld van een verzoek van de beklaagde om een nieuw proces en het recht moet hebben om te worden gehoord in het kader van de procedure waarin de bevoegde rechter dat verzoek behandelt.”*

HvJ – CONCLUSIE – C-321/25 (Gidzhinov) – 23 april 2026 – A-G Campos Sanchez-Bordona – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:350 – [conclusie](#)

Kaderbesluit 2008/841/JBZ – Artikel 325, lid 1, VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Georganiseerde criminaliteit – Bescherming financiële belangen EU – Afschrikkende en doeltreffende maatregelen – Verplichting om te voorzien in strafrechtelijke sancties – Ernstige btw-fraude – Maximale straffen – Evenredigheidsbeginsel – Verjaringstermijn

Samenvatting onder: [Strafrecht](#)

RECHTSPRAAK NL – Hoge Raad – 14 april 2026 – [ECLI:NL:HR:2026:650](#)

Richtlijn 2014/41/EU – EncroChat

Medeplegen voorbereidingshandelingen m.b.t. invoer van harddrugs (art. 10a.1.2 Opiumwet) en medeplegen gewoontewitwassen van geldbedragen (art. 420ter.1 jo. 420bis.1.b Sr).

1. Betekenis van EncroChat-uitspraak van HvJ EU voor toetsingskader dat is uiteengezet in HR:2023:913 over gebruik van resultaten van in buitenland verricht onderzoek voor bewijs.

De Hoge Raad besteedt aandacht aan (i) uitvaardiging van Europees onderzoeksbevel, (ii) art. 31.1 Richtlijn 2014/41/EU, (iii) beoordeling van rechtmatigheid van het door EOB verkregen bewijsmateriaal en toepassing van art. 359a Sv, en (iv) prejudiciële vraag van Cour de cassation.

2. Afwijzing van verzoeken tot voegen van stukken en horen van getuigen met het oog op toetsing van inzet van interceptietool door Frankrijk.

Richtlijn 2014/41/EU brengt met zich mee dat Franse autoriteiten interceptie van mede zich in Nederland bevindende EncroChat-toestellen vooraf hadden moeten melden aan Nederlandse autoriteiten en dat, nu dit is uitgebleven, de verdediging in de gelegenheid had moeten worden gesteld om onderzoek te (doen) verrichten naar de rechtmatigheid van die interceptie,

Gelet op artikel 3 Richtlijn 2014/41/EU wordt voor het verkrijgen van bewijs en uitwisseling en overdracht daarvan tussen 2 lidstaten die een gemeenschappelijk onderzoeksteam vormen, niet door Richtlijn 2014/41/EU beheerst. Genoemde uitspraak van HvJ EU leidt niet tot een ander resultaat, en ook anderszins heeft zich geen grond voorgedaan op grond waarvan moet worden geoordeeld dat bij werken met een gemeenschappelijk onderzoeksteam, de notificatieverplichting is geschonden i.v.m. interceptie van zich in Nederland bevindende (telefoon)toestellen.

De afwijzing door hof van verzoeken, waarin besloten ligt dat door verdediging verzocht onderzoek in redelijkheid niet van belang is voor enige in de strafzaak te nemen beslissing, getuigt niet van onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

CONSULTATIE

Mechanisme voor kruiscontroles in strafzaken, Verzoek om input Feedback mogelijk van 16 april 2026 - 14 mei 2026 ([EC](#))

Het voorstel voorziet in een IT-oplossing die een veilig en efficiënt mechanisme voor gegevensuitwisseling biedt aan de EU-lidstaten en mogelijk aan EU-agentschappen en -organen die betrokken zijn bij de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit.

Het mechanisme moet ervoor zorgen dat nationale vervolgingsinstanties en EU-organen en -agentschappen gemakkelijk kunnen nagaan of er tegen een verdachte of beklaagde een onderzoek loopt in andere lidstaten of bij andere EU-organen/-agentschappen.

OVERIG

- A.J.H. de Bruijn, Een nieuw instrument voor overdracht van de strafvervolgning binnen de Europese Unie, in: [ArsAequi, april 2026](#)

Op 7 januari 2025 trad Verordening (EU) 2024/3011 in werking. Voor het eerst kent de Europese Unie een uniforme regeling voor de overdracht van strafvervolgning. Anders dan klassieke instrumenten van wederzijdse erkenning berust deze verordening op een overlegmodel dat lidstaten een uitzonderlijk ruime beoordelingsvrijheid laat. De open norm van de 'goede rechtsbedeling', gekoppeld aan uiterst terughoudende rechterlijke toetsing, stelt het spanningsveld tussen beleidsvrijheid en rechtsbescherming centraal.

- P.A.M. Mevis, De modernisering van het Wetboek van Strafvordering in het licht van de Grondwet en de constitutie, in: [TvCR 2026/1](#)
- Joint Statement on AI-Generated Imagery and the Protection of Privacy by data protection authorities ([Ellen Timmer](#))
In the Joint Statement on AI-Generated Imagery and the Protection of Privacy the co-signatories respond to serious concerns about artificial intelligence (AI) systems that generate realistic images and videos depicting identifiable individuals without their knowledge and consent (deepfakes). The statement was signed by amongst others the data protection authorities of the Netherlands, Belgium, France, Germany and by EDPB and EDPS.
- Marking 10 years of the GDPR: the evolution of the European data protection landscape ([EDPB](#))
- Syntax error! Een verkenning van betrouwbaarheidsconcepten bij digitaal bewijs in strafzaken ([bijzonder strafrecht](#))
- Verslag Tweede Kamer over Uitvoeringswet elektronisch bewijsmateriaal: steun voor e-Evidence, maar stapel verduidelijkingsvragen ([bijzonder strafrecht](#))
Op 10 april 2026 heeft de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid het verslag vastgesteld bij de Uitvoeringswet elektronisch bewijsmateriaal, die uitvoering geeft aan Verordening (EU) 2023/1543 en Richtlijn (EU) 2023/1544.

EHRM factsheets en guides

- [Police arrest and assistance of a lawyer](#)
- [Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial \(criminal limb\)](#)
- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 \(criminal\) Absent witnesses and other restrictions on the right to examine witnesses](#)
- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 Access to a lawyer](#)
- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 \(criminal\) Administration of \(unlawfully obtained\) evidence](#)
- [ECHR-KS Key Theme - Mass Protests The right to a fair trial](#)

- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 \(criminal\) Presumption of innocence](#)
- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 Waiver of the guarantees of a fair trial](#)

Producteisen en productveiligheid

HvJ – ARREST – C-887/24 (Widl) – 23 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:342 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 98/37/EG – Normen en technische voorschriften – Fundamentele veiligheids- en gezondheidsvoorschriften – Blokkering van de noodstopinrichting – Passende handeling die de blokkering van de noodstopinrichting kan opheffen – Schadevergoedingsvordering

YH heeft een door Widl vervaardigde cirkelzaag voor houtbewerking gekocht. YH heeft een ongeval gehad met de zaag. Onopzettelijk heeft hij de remwerking onderbroken. Hij heeft de bescherming van het zaagblad naar voren geklapt zonder op te merken dat het zaagblad nog steeds geruisloos draaide. Zijn linker wijsvinger werd vervolgens door het blad geraakt en verwond.

Hij vordert schadevergoeding van Widl. De rechter in hoger beroep merkt op dat YH weliswaar in aanzienlijke mate heeft bijgedragen tot de door hem geleden schade, maar dat Widl ook aansprakelijk kan worden gesteld voor een deel van die schade ingeval de zaag niet voldoet aan de in richtlijn 98/37 gestelde veiligheidsvoorschriften.

Hof: Artikel 3 van richtlijn 98/37/EG, alsmede de punten 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.2.6, 1.2.7 en punt 2.3, onder c), van bijlage I bij deze richtlijn moeten aldus worden uitgelegd dat een normale en/of een noodstopinrichting van een cirkelzaag voor houtbewerking niet voldoen aan de in die bepalingen opgenomen veiligheids- en gezondheidseisen wanneer, nadat de stopinrichting van de machine is geactiveerd, de remwerking van deze zaag wordt onderbroken doordat de betrokken stopinrichting – bewust of onbewust – opnieuw in werking wordt gesteld, hetzij eenmaal voor langere tijd, hetzij meerdere malen achter elkaar, zodat het blad van de zaag niet tot stilstand komt, maar geruisloos blijft draaien en pas na meerdere minuten geleidelijk tot stilstand komt.

Psychiatrie

EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Ahmad t. Denemarken en Makki t. Denemarken – 29 april 2026 – persbericht verwijzing

Artikelen 3, 5 en 8 EVRM – Volledige afzondering in psychiatrische instelling

Denemarken heeft één psychiatrische afdeling met hoge beveiliging, waar buitengewoon gevaarlijke patiënten worden behandeld op grond van de Wet op de Geestelijke Gezondheidszorg. Afzondering van een psychiatrisch zieke patiënt is alleen op deze afdeling toegestaan. Klager Ahmad lijdt aan paranoïde schizofrenie. Hij is veroordeeld voor geweldsdelicten, Hoewel er een bevel was uitgevaardigd dat hij in deze psychiatrische afdeling met hoge beveiliging zou worden geplaatst, was er geen plaats beschikbaar. Hij is daarom opgenomen op de afdeling Forensische Psychiatrie. Daar is hij acht maanden lang in zijn kamer opgesloten. Pas nadat er een plaats vrijkwam op de afdeling voor psychiatrische zorg met hoge beveiliging is hij overgeplaatst.

Klager Makki lijdt aan schizofrenie en heeft een lichte verstandelijke beperking. Nadat hij een psychiatrisch verpleegkundige heeft aangevallen is hij opgenomen op de afdeling voor psychiatrische zorg met hoge beveiliging. Hij is daar drie jaar en zeven maanden, in afzondering, op zijn kamer geplaatst.

Klagers starten een nationale procedure over hun afzondering. Het Hoogerechtshof heeft geoordeeld dat de afzonderingsmaatregel in het geval van klager Ahmad weliswaar niet was toegestaan op grond van de Wet op de Geestelijke Gezondheidszorg, maar dat de afzondering niet in strijd was met het Verdrag. Ten aanzien van klager Makki heeft het Hoogerechtshof geoordeeld dat de afzondering rechtmatig is geweest, met uitzondering van de periode tussen 2 en 25 september 2020, waarvoor hem een schadevergoeding werd toegekend. Een verzoek om hoger beroep bij het Hoogerechtshof werd afgewezen.

Klagers klagen over schending van artikelen, 3, 5 en 8 EVRM doordat zij in volledige afzondering zijn geplaatst in de psychiatrische instellingen.

De kamer aan wie de zaken waren toebedeeld heeft deze doorverwezen naar de Grote Kamer.

EHRM factsheets en guides

- [Thematic factsheet: Rights of persons with mental health issues or physical disabilities](#)

Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter

HvJ – ARREST – [C-328/24 P \(Mincu Pătrașcu Brâncuși/EOM\)](#) – 16 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:302 – [persbericht](#) – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) 2017/1939 – Artikel 47 Handvest – Artikel 86, leden 2 en 3, VWEU – Niet-toegestane afwijking van artikel 263 VWEU – EOM – Exclusieve bevoegdheid HvJ om wettigheid van handelingen van Unie te toetsen – Rechtsvordering voor nationale rechterlijke instanties – Recht op effectieve rechterlijke bescherming – Onbevoegdheid Gerecht

Samenvatting onder: [EOM](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-254/25 \(Wojewoda Śląski\)](#) – 16 april 2026 – A-G Spielmann – Polen – ECLI:EU:C:2026:320 – [conclusie](#)

Richtlijn (EU) 2016/801 – Artikel 47 Handvest EU – Voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op studie – Procedurele waarborgen – Opschorting termijnen – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Gelijkwaardigheidsbeginsel

Samenvatting onder: [Asiel en migratie](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-164/25 \(Telekom Slovenije\)](#) – 23 april 2026 – A-G Szpunar – Slovenië – ECLI:EU:C:2026:353 – [conclusie](#)

Richtlijn 2014/61/EU – Artikel 47 Handvest EU – Toegang tot bestaande fysieke infrastructuur – Nationale instantie voor geschillenbeslechting – Vereiste om de procedure voor de nationale instantie voor geschillenbeslechting te beëindigen indien een vordering wordt ingesteld bij een rechter – Doeltreffendheidsbeginsel

Deze zaak gaat over een conflict tussen twee telecombedrijven over toegang tot fysieke telecominfrastructuur. Telekom Slovenije (hierna: Telekom) heeft toegang verzocht tot de infrastructuur van T-2, maar T-2 heeft dat geweigerd. Daarop heeft Telekom een nationale instantie voor geschillenbeslechting verzocht T-2 te bevelen om toegang tot haar infrastructuur te verlenen. Tegelijk heeft T-2 een procedure bij de civiele rechter gestart om vast te laten stellen dat Telekom géén recht op toegang had.

De nationale instantie voor geschillenbeslechting heeft besloten op grond van het nationale recht de procedure te beëindigen omdat de zaak inhoudelijk identiek was aan het beroep dat T-2 bij de civiele rechter had ingediend.

Ten eerste vraagt de verwijzende rechter of richtlijn 2014/61 de verplichting inhoudt om de kwestie eerst aan de nationale instantie voor geschillenbeslechting voor te leggen (een „sequentieel systeem”), dan wel of de partijen kunnen kiezen tussen een geschillenbeslechtigingsprocedure en een gerechtelijke procedure (een „parallel systeem”). Indien een parallelle regeling in overeenstemming is met deze richtlijn vraagt de verwijzende rechter zich ten tweede af hoe het doeltreffendheidsbeginsel en artikel 47 Handvest moeten worden uitgelegd in het licht van een nationale procedureregeling die voorschrijft dat een buitengerechtelijke procedure wordt beëindigd indien dezelfde kwestie vervolgens bij een rechterlijke instantie aanhangig wordt gemaakt.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, lid 4, en artikel 3, lid 5, tweede alinea, van richtlijn 2014/61/EU verzetten zich niet tegen een nationale regeling op grond waarvan een netwerkexploitant het recht heeft om een verzoek tot beslechting van een geschil betreffende toegang tot bestaande fysieke infrastructuur bij hetzij de bevoegde nationale instantie voor geschillenbeslechting, hetzij een gewone gerechtelijke instantie in te dienen.

Artikel 3, lid 5, van richtlijn 2014/61, gelezen in het licht van het doeltreffendheidsbeginsel, verzet zich tegen een regeling van nationaal procesrecht volgens welke de procedure voor de beslechting van een geschil voor de bevoegde nationale instantie voor geschillenbeslechting wordt beëindigd indien een van de partijen tijdens de procedure voor die instantie een zaak met betrekking tot hetzelfde voorwerp aanhangig maakt bij de bevoegde rechter. Bovendien vormt een dergelijke regeling van nationaal procesrecht geen vereiste van het in artikel 47 Handvest EU neergelegde recht op een doeltreffende voorziening in rechte.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-140/26 \(Delta Group\)](#), verwijzing uit **Slovenië** over de vraag of **artikel 47 Handvest** zich verzet tegen een nationale regeling die vereist dat **eerst administratieve rechtsmiddelen zonder opschortende werking** worden uitgeput voordat een rechterlijke voorlopige maatregel kan worden verkregen, terwijl de uitvoering van de maatregel al **moeilijk te herstellen schade** kan veroorzaken

Recht op leven en verbod op foltering en onmenselijke behandeling

EHRM – ARREST – Benladghem t. België – 30 april 2026 – 5414/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0430JUD000541422 – persbericht – arrest

Artikel 2 EVRM – Dodelijk politieoptreden bij arrestatie – Gewelddadig verzet – Wapendreiging – Gevaarlijkheid van verdachte – Gebruikte geweld absoluut noodzakelijk en proportioneel in de concrete omstandigheden – Geen schending

Klaagster betoogt dat het politieoptreden bij de arrestatie van haar broer (hierna: HB), door de Belgische speciale eenheden disproportioneel was, met name het gebruik van dodelijk geweld dat is gebruikt bij de operatie. De Belgische autoriteiten hadden HB in beeld vanwege vermoedelijke betrokkenheid bij terroristische activiteiten. Gezien de verdenking van een gewapende overval en zijn vermeende rol in terroristische activiteiten, werd de arrestatie uitgevoerd door een speciale eenheid. HB is dodelijk geraakt tijdens de arrestatie. Na een grondig onderzoek is geconcludeerd dat de agenten in een situatie van noodweer hadden gehandeld.

Het EHRM oordeelt dat de arrestatie rechtmatig was en dat het gebruik van geweld, hoewel dodelijk, niet verder ging dan wat 'absoluut noodzakelijk' was en ook proportioneel. De politie heeft gehandeld binnen een passend juridisch kader, heeft voldoende rekening gehouden met de gevaarlijkheid van de verdachte en heeft, gezien de onmiddellijke dreiging (wapen gericht op de politie), het recht om uit zelfverdediging vuurwapengeweld te gebruiken. Ook de voorbereiding en uitvoering van de operatie zijn zorgvuldig geweest en in overeenstemming met de vereiste normen. EHRM unaniem: geen schending

Rechtsstaat en rechterlijke macht

EHRM – ARREST – Mlinarević t. Kroatië – 30 april 2026 – 24406/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0430JUD002440621 – persbericht – arrest en ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Sanader t. Kroatië – 27577/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0324DEC002757721 – beslissing

Artikel 6 EVRM – (On)partijdigheid rechter

Samenvatting onder: procesrecht en recht op eerlijk proces

HvJ – CONCLUSIE – C-555/24 P (Medel e.a./Raad) – 16 april 2026 – **Grote Kamer – **A-G Capeta** – ECLI:EU:C:2026:304 – persbericht – conclusie**

Verordening (EU) 2021/241(herstel- en veerkrachtfaciliteit voor Polen) – Artikel 263, lid 4 VWEU – Mijlpalen – Rechtsstaat – Onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – Vereniging van rechters – Rechtsbevoegdheid – Rechtstreeks belang – Individueel belang – Vereniging die namens haar leden optreedt – Vereniging die in eigen naam optreedt – Effectieve rechtsbescherming

Samenvatting onder: HvJ- procesrecht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-129/26 \(Rakoś\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen een nationale praktijk waarin **(transgender) personen** die de **geslachtsvermelding** in hun **geboorteakte** willen wijzigen dit moeten doen via een **contentieuze procedure tegen hun ouders**, en of nationale rechters een beslissing van de hoogste rechter buiten toepassing moeten laten wanneer de **onafhankelijkheid** van dat gerecht ter discussie staat.
- [C-176/26 \(Redaktor Naczelny O.\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of een nationale rechterlijke beslissing afkomstig uit een mogelijk **niet-onafhankelijke rechterlijke samenstelling** voldoet aan de eisen van **rechterlijke onafhankelijkheid** onder **artikel 19 VEU** en welke rechtsgevolgen aan een eventuele schending moeten worden verbonden.

NOOT – EHRM 5 februari 2026, [Morawiec t. Polen](#)

Strasbourg against the enemies of democracy: The protection of judicial immunity in *Morawiec v. Poland* ([Strasbourg observers](#))

NOOT – HvJ 24 maart 2026, [C-521/21 \(Rzecznik Praw Obywatelskich\)](#)

Judicial independence between the power of the facts and the power of the law? Judgment of the CJEU in *Rzecznik Praw Obywatelskich* ([Johan Callewaert](#))

OVERIG

- How To Restore the Dismantled Rule of Law In Hungary ([liberties](#))
- New report looks at how algorithms fuel polarisation and affect democracy ([Persbericht EU](#))
- G.J. Stoepker, Rechtsstatelijke verankering van de positie van de gerechtsjurist - Van cultuur naar structuur in: [TvCR 2026/1](#)

WIKI

- [Wiki - Rechtsstaat en rechterlijke macht](#)

EHRM factsheets en guides

- [Independence of the justice system](#)
- [The misuse of state power](#)
- [ECHR-KS – Article 6 \(civil\) Protection of the judiciary](#)
- [Thematic factsheet: Independence and impartiality of the judicial system](#)

Sport

HvJ – ARREST – C-133/24 (CD Tondela e.a.) – 30 april 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:361 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 101, lid 1, VWEU – Professioneel voetbal – Spelers die arbeidsovereenkomst eenzijdig hebben opgezegd vanwege COVID-19-pandemie – Niet-wervingsovereenkomst tussen nationale sportbond en aantal clubs – Mededingingsbeperking

Samenvatting onder: [mededinging](#)

EHRM – factsheets en guides

- [Sport and the European Convention on Human Rights](#)

Staatssteun

HvJ – ARREST – C-457/23 P (Deutsche Lufthansa) – 23 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:331 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#) (Engelse versie)

Staatssteun – COVID-19 – Duitse luchtvervoersmarkt – Steun verleend aan luchtvaartmaatschappij – Tijdelijk kader voor staatssteunmaatregelen – Herkapitalisatie van Deutsche Lufthansa AG – Besluit van Europese Commissie om geen bezwaar te maken

Aan Lufthansa is steun verleend vanwege de COVID-19 pandemie. De Commissie heeft de maatregel goedgekeurd en geoordeeld dat de steun verenigbaar was met de interne markt onder het genoemde artikel en tijdelijke kader. Ryanair en Condor Flugdienst hebben een beroep tot nietigverklaring ingediend.

Het Gerecht van de EU heeft de goedkeuringsbeslissing van de Commissie vernietigd omdat er meerdere fouten waren gemaakt bij de toepassing van het Tijdelijk Kader. In hoger beroep verzoekt Lufthansa met steun van de Commissie en Duitsland, om vernietiging van dit arrest van het Gerecht.

Frankrijk en Duitsland hebben geïntervenieerd aan de zijde van de Commissie.

Hof: Het beroep wordt verworpen.

- 📌 The Court of Justice upholds the annulment of the Commission's decision to approve Germany's recapitalisation of Lufthansa, amounting to €6 billion, during the COVID-19 pandemic ([persbericht](#))

HvJ – ARREST – C-811/24 (Pescheria II Granchio Blu) – 23 april 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:341 – geen conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 717/2014 – Verordening (EU) nr. 1379/2013 – Artikelen 107 en 108 VWEU – De-minimissteun – Visserij- en aquacultuursector – Gemeenschappelijke ordening der markten – Begrip “verwerking en afzet” – De-minimissteun voor ondernemingen in door aardbevingen getroffen gebieden

Granchio Blu is actief in de detailhandel in vis, schaal- en weekdieren in een supermarkt in een gebied waar in 2016 aardbevingen hebben plaatsgevonden. Aan deze vennootschap zijn vanwege de aardbevingen belastingvoordelen toegekend krachtens wetsbesluit nr. 50/2017. Deze voordelen zijn echter ingetrokken omdat Granchio Blu een economische activiteit uitoefende die niet binnen de werkingssfeer van de verordeningen nr. 1407/2013 en nr. 1408/2013 viel, waarvoor die voordelen niet konden worden verkregen.

De verwijzende rechter wil weten of de detailhandel in vis, schaal- en weekdieren valt onder het begrip „verwerking en afzet” van visserij- en aquacultuurproducten in de zin van artikel 2, lid 1, onder c), van verordening (EU) nr. 717/2014 op de minimissteun in de visserij en aquacultuursector, gelezen in het licht van artikel 5, onder d) en g), van verordening (EU) nr. 1379/2013. Indien deze activiteit zou worden geacht deel uit te maken van de visserij- en aquacultuursector, zou Granchio Blu niet in aanmerking komen voor de belastingvoordelen. Indien deze activiteit daarentegen wordt geacht niet tot die sector te behoren en dus niet is uitgesloten van de respectieve werkingssfeer van de verordeningen nr. 1407/2013 en nr. 1408/2013, zou Granchio Blu voor deze voordelen in aanmerking kunnen komen.

Hof: Artikel 2, lid 1, onder c), van verordening (EU) nr. 717/2014 op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector, gelezen in het licht van artikel 5, onder d) en g), van verordening (EU) nr. 1379/2013 moet aldus worden uitgelegd dat het begrip „verwerking en afzet” van visserij- en aquacultuurproducten, zoals gedefinieerd in dat artikel 2, lid 1, onder c), de activiteit van detailhandel in visserijproducten omvat, zodat deze activiteit binnen de werkingssfeer van verordening nr. 717/2014 valt.

OVERIG

Commissie keurt tijdelijk staatssteunkader in verband met de crisis in het Midden-Oosten (Metsaf) goed (ECER)

Strafrecht

HvJ – CONCLUSIE – C-321/25 (Gidzhinov) – 23 april 2026 – A-G Campos Sanchez-Bordona – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:350 – conclusie

Kaderbesluit 2008/841/JBZ – Artikel 325, lid 1, VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Georganiseerde criminaliteit – Bescherming financiële belangen EU – Afschrikkende en doeltreffende maatregelen – Verplichting om te voorzien in strafrechtelijke sancties – Ernstige btw-fraude – Maximale straffen – Evenredigheidsbeginsel – Verjaringstermijn

In Bulgarije loopt sinds 2015 een strafzaak tegen vijf personen wegens btw-fraude en deelname aan een criminele organisatie. Twee verdachten worden gezien als leiders (zwaardere straf: 5–15 jaar), drie als deelnemers (3–10 jaar). Daarnaast worden meerdere btw-gerelateerde fraudehandelingen ten laste gelegd (o.a. valse aangiften, valse facturen en onrechtmatige aftrek voor grote bedragen). Tussen 2015 en 2021 vonden er 48 zittingen plaats. In 2021 moest de procedure opnieuw worden aangevangen wegens de benoeming van een nieuwe rechter ter vervanging van de eerste, die zijn ambt had beëindigd. Tussen 2022 en 2025 vonden er 18 zittingen plaats waarvan de meeste werden verdaagd,

zonder dat er enige maatregel werd vastgesteld om bewijs te vergaren. Vanwege pensionering van de tweede rechter moest de procedure een derde keer aan een nieuwe rechter worden toegewezen. Dit betreft de verwijzende rechter.

Het is onmogelijk om vóór het verstrijken van de verjaringstermijnen een definitieve uitspraak in drie instanties te krijgen. Voor de meeste feiten zal verjaring dus tot straffeloosheid leiden. Alleen voor de leiders van de criminele organisatie is de verjaringstermijn lang genoeg (tot 2035).

De verwijzende rechter stelt twee onderling onafhankelijke vragen: De eerste gaat over de Bulgaarse verjaringstermijn en de geschiktheid daarvan om een doeltreffende bestrijding van btw-fraude te garanderen. Ook wordt getwijfeld aan de evenredigheid van een nationale regeling waarbij leiders in bepaalde omstandigheden zwaarder worden gestraft dan personen die het feit daadwerkelijk plegen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 325 VWEU en artikel 2, lid 1, van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de EG verzetten zich niet tegen een nationale wet die voor de strafvervolging van misdrijven die de financiële belangen van de Unie schaden voorziet in een absolute verjaringstermijn die uitsluitend wordt bepaald aan de hand van de voor het feit in kwestie vastgestelde maximale vrijheidsstraf, zodat deze termijn vijftien jaar bedraagt voor feiten die strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf van meer dan tien jaar en tien jaar voor feiten die strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf van meer dan drie jaar.

Artikel 3, lid 1, onder b), van kaderbesluit 2008/841/JBZ verzet zich niet tegen een nationale wet waarbij de gedragingen van een persoon die bestaan in een overeenkomst om een activiteit na te streven die, indien zij wordt uitgevoerd, de pleging van de in artikel 1 van dat kaderbesluit bedoelde strafbare feiten inhoudt, strafbaar worden gesteld met een maximale vrijheidsstraf die zwaarder is dan die waarin is voorzien voor het plegen van een van die strafbare feiten.

OVERIG

- Artikel: Different Implementations of Mutual Recognition Framework Decisions ([bijzonder strafrecht](#))
- Van periodieke vernieuwing naar risicogestuurde herbeoordeling: strafrechtelijke gevolgen van het omnibuspakket gewasbescherming ([Bijzonder strafrecht](#))

Het tiende EU-omnibuspakket (december 2025) wijzigt Verordening 1107/2009 en vervangt de periodieke vernieuwing van werkzame stoffen door een risicogestuurd herbeoordelingssysteem, verlengt de respijtp periode van 18 naar 36 maanden en schrapt de Europese registerplicht voor professionele gebruikers. Omdat de Wgb via artikel 1a WED strafrechtelijk wordt gehandhaafd, werken deze wijzigingen rechtstreeks door in de reikwijdte van economische delicten en de bewijsvoering daarvan.

- Artikel: The Status of the Victim in European Union Criminal Law ([bijzonder strafrecht](#))
- Amerikaanse agressie en het Nederlandse strafrecht ([NJBblog](#))

De recente militaire operaties van de VS tegen Venezuela en Iran hebben wereldwijd vragen opgeroepen over de rechtmatigheid van dit geweld onder het internationale recht. Minder aandacht is er voor de strafrechtelijke dimensie van dit optreden: in hoeverre kan sprake zijn van het internationale misdrijf agressie, en welke betekenis heeft dat voor het Nederlandse strafrecht?

- Council of Europe calls for wider accession to the Medicrime Convention ([COE](#))
- BNC Fiche: Richtlijn bestrijding van de illegale handel in vuurwapens, [Kamerstuk 22112, nr. 4309](#)

- Frankrijk overweegt afschaffing van de CJIP: een opmerkelijke wending ([bijzonder strafrecht](#))

Het Franse parlement overweegt wetgeving die de CJIP, het Franse equivalent van de deferred prosecution agreement, zou afschaffen. Dit mechanisme, ingevoerd in 2016 via de Sapin II-wet, heeft sinds zijn bestaan bijna 4 miljard euro aan boetes opgeleverd en Frankrijk op de kaart gezet als serieuze handhavingspartner van het Amerikaanse DOJ en de Britse SFO. Franse advocaten waarschuwen dat afschaffing verwoestende gevolgen zou hebben voor de mogelijkheid om bedrijven strafrechtelijk aan te pakken. Hoewel er legitieme kritiek bestaat op het instrument, met name rond de positie van slachtoffers en de verhouding tot individuele verdachten, zou het verdwijnen van de CJIP haaks staan op de Europese trend richting meer schikkingsmechanismen. Of het voorstel voldoende politieke steun krijgt in het huidige instabiele Franse politieke klimaat is nog onzeker.

EHRM factsheets en guides

- [Domestic violence](#)
- [Police arrest and assistance of a lawyer](#)
- [Protection of minors](#)
- [Secret detention sites](#)
- [Trafficking in human beings](#)
- [Violence against women](#)
- [Guide on article 7 ECHR - no punishment without law: the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty](#)

Tabak

HvJ – ARREST – C-155/24 (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit e.a.) – 21 april 2026 – Grote Kamer – Nederland – CbB – ECLI:EU:C:2026:327 – Curia TV – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2014/40/EU – Sjoemelsigaret – Maximum emissieniveaus filtersigaretten – Meetmethode – ISO-normen – Niet in PbEU bekendgemaakte normen – HvJ C-160/20 (Stichting Rookpreventie Jeugd e.a)

De Stichting Rookpreventie Jeugd heeft in 2018 de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) verzocht ervoor te zorgen dat filtersigaretten in Nederland voldoen aan de maximumemissieniveaus voor teer, nicotine en koolmonoxide. Deze niveaus zijn vastgesteld in Richtlijn 2014/40/EU. Nadat de NVWA dit verzoek had afgewezen, is een procedure gestart bij de rechtbank Rotterdam die in 2020 aan het HvJ prejudiciële vragen heeft gesteld over een aantal bepalingen van de richtlijn. Het HvJ heeft in 2022 in zaak [C-160/20 \(Stichting Rookpreventie Jeugd e.a\)](#) arrest gewezen.

Naar aanleiding van dat arrest heeft de rechtbank Rotterdam geoordeeld dat de ISO-normen waarnaar het Nederlandse recht verwijst, niet aan deze stichting kunnen worden tegengeworpen. Volgens de rechtbank is de in die normen omschreven meetmethode voor emissieniveaus niet in overeenstemming met de richtlijn. De Uniewetgever heeft weliswaar naar die methode verwezen, maar heeft er onvoldoende rekening mee gehouden dat een deel van het filter van de sigaret door de roker wordt afgedekt wanneer de sigaret op de gebruikelijke wijze wordt gerookt. Tegen deze uitspraak is hoger beroep ingesteld. In het kader van dat hoger beroep zijn opnieuw prejudiciële vragen gesteld aan het Hof.

De verwijzende rechter wil met name weten of deze uitkomst gerechtvaardigd is wanneer de particulier die wil laten toetsen of de in de handel gebrachte sigaretten aan de toepasselijke normen voldoen, toegang heeft gehad tot de betreffende ISO-normen.

Het HvJ bevestigt dat deze stichting, waarvan het doel lijkt aan te sluiten bij de door de richtlijn nagestreefde bescherming van de menselijke gezondheid, moet kunnen nagaan of de vervaardigde en in de handel gebrachte sigaretten voldoen aan de in de richtlijn vastgestelde emissieniveaus volgens de meetmethoden die zijn opgenomen in de ISO-normen waarnaar deze richtlijn verwijst. Particulieren zoals deze stichting moeten dus vrije toegang hebben tot deze normen. Dit betekent dat die toegang algemeen, doeltreffend, kosteloos en niet-discriminerend moet zijn.

In dit verband stelt het Hof vast dat alle partijen toegang hadden tot de officiële, authentieke versie van de ISO-normen waarnaar in de betreffende EU-richtlijn wordt verwezen. In dergelijke omstandigheden kan de stichting zich niet beroepen op andere meetmethoden dan de in die ISO-normen voorgeschreven methoden, ook al zijn die normen niet bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie. (Bron: persbericht)

Nederland en vier andere lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof (Grote Kamer): Artikel 4, lid 1, van richtlijn 2014/40/EU moet aldus worden uitgelegd dat particulieren die toegang hebben gehad tot de inhoud van de officiële, authentieke versie van de ISO-normen waarnaar deze bepaling verwijst, zich niet kunnen beroepen op het feit dat deze normen niet in het Publicatieblad van de Europese Unie zijn bekendgemaakt teneinde te verkrijgen dat de emissieniveaus van teer, nicotine en koolmonoxide worden gemeten aan de hand van andere meetmethoden dan die welke zijn neergelegd in genoemde normen, waarbij die normen vrij toegankelijk moeten zijn in het kader van een algemene, doeltreffende, kosteloze en niet-discriminerende toegangsregeling.

- 📌 Schadelijke stoffen bij filtersigaretten: internationale normen in EU-richtlijnen ter bescherming van de menselijke gezondheid moeten toegankelijk zijn voor particulieren ([persbericht Curia](#))
- 📌 Gerommel met teer en nicotine in tabak mag van Europees Hof; De Europese Unie hoeft geen nieuwe meetmethode in te voeren voor de gehalten aan teer en nicotine in sigaretten. ([Trouw](#))
- 📌 Meetmethode 'sjoemelsigaret' mag hetzelfde blijven ... ([NU.nl](#))
- 📌 EU-Hof: internationale normen in EU-richtlijnen ter bescherming van de menselijke gezondheid moeten toegankelijk zijn voor particulieren ([ECER](#))

GERECHT – ARREST – T-190/25 (Tabako lapai) – 15 april 2026 – Litouwen – ECLI:EU:T:2026:261 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2011/64/EU – Verordening (EEG) nr. 2658/87 /87 – Artikel 49 Handvest EU – Accijns op tabaksfabricaten – Begrip ‚rooktabak‘ – Inaanmerkingneming van bepalingen van GN en toelichtingen – Geldigheid – Rechtszekerheid – Legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen

Samenvatting onder: [Belastingen, accijns](#)

GERECHT – ARREST – T-194/25 (Scrap-Transporteur) – 29 april 2026 – Duitsland – ECLI:EU:T:2026:303 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2011/64/EU – Accijns op tabaksfabricaten – Rooktabak – Waterpijptabak – Geschikt om te worden gerookt?

Samenvatting onder: [belastingen, accijns](#)

Toegang tot documenten

EHRM – ARREST – [Nederlandse omroep stichting, RTL en De Volkskrant t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [20066/18](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002006618 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 10 EVRM – Toegang tot informatie door mediabedrijven – MH17 ramp – Geen schending

Samenvatting onder: [vrijheid van meningsuiting en persvrijheid](#)

Verkiezingen en kiesrecht

OVERIG

2026 Hungarian Elections and AI: ChatGPT will not tell you to vote for Orban's contender, but will give you very confident advice ([liberties](#))

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 3 of Protocol No. 1 to the ECHR - right to free elections](#)
- [Political parties and associations](#)
- [Thematic factsheet: Droit à des élections libres](#)

Vervoer, reizen en rijbewijs

HvJ – ARREST – [C-479/23 \(Commissie/Bulgarije\)](#) – 30 april 2026 – ECLI:EU:C:2026:364 – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 258 VWEU – Artikel 260, lid 3, VWEU – Richtlijn (EU) 2019/520 – Niet nakoming – Interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor wegverkeer – Grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over niet-betaling van wegentol in de EU – Niet-omzetting in nationaal recht – Niet-mededeling van eventuele omzettingsmaatregelen – Verzoek om veroordeling tot betaling van een forfaitaire som

Door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen te hebben vastgesteld die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn (EU) 2019/520, en door deze bepalingen dus niet aan de Europese Commissie mee te delen is Bulgarije de krachtens artikel 32, lid 1, van deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet nagekomen.

RECHTSPRAAK NL – VOORNEMEN PREJUDICIËLE VERWIJZING – Gerechtshof Den Haag – Voorgenomen prejudiciële vragen – 7 april 2026 – [ECLI:NL:GHDHA:2026:487](#)

Richtlijn (EU) 2015/413 – Verordening 2024/982/EU – Artikelen 35 en 36 VWEU – Overbrenging van voertuigen – Oostenrijkse en Duitse handelaarskentekens

VEGA is een transportonderneming gevestigd in Duitsland en Oostenrijk. VEGA vervoert in opdracht van klanten fabrieksnieuwe voertuigen binnen de EU, in het bijzonder (trekkers van) vrachtwagens. VEGA brengt de voertuigen over door chauffeurs de voertuigen op hun eigen wielen over de weg van de fabriek naar vestigingen of afnemers van de fabrikant in andere EU-lidstaten te laten rijden. De voertuigen zijn geen eigendom van VEGA; VEGA is uitsluitend de transporteur.

De nieuwe voertuigen die VEGA vervoert staan nog niet ingeschreven in Nederland of in een andere lidstaat. Voor de overbrenging beschikt VEGA over Oostenrijkse en Duitse 'handelaarskentekens'. Deze handelaarskentekens zijn daartoe door de bevoegde autoriteiten in Oostenrijk en Duitsland aan VEGA afgegeven. De handelaarskentekens worden door VEGA op de over te brengen voertuigen aangebracht. Op de eindbestemming worden de kentekens weer verwijderd. De over te brengen voertuigen zijn tijdens de rit verzekerd door de verzekeringsmaatschappij van VEGA.

VEGA vordert een verklaring voor recht dat de desbetreffende bepalingen van de Wegenverkeerswet wegens strijd met het Unierecht ten aanzien van VEGA buiten toepassing moeten blijven en een verbod om strafrechtelijke en/of bestuursrechtelijke maatregelen tegen VEGA te treffen. De rechtbank heeft de vorderingen van VEGA afgewezen.

Het hof is voornemens om prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de EU.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-187/26 \(Rīgas satiksme\)](#), verwijzing uit **Letland** over de vraag of er ondanks de toekenning van exclusieve rechten voor **openbaarvervoersdiensten** toch sprake kan zijn van 'mededinging' in de zin van artikel 101, lid 1 VWEU, en of de feitelijke uitvoering van het openbaardienstcontract bij deze beoordeling relevant is (zoals in casu de gedeeltelijke uitvoering door een **onderaanneming**).

OVERIG

BNC Fiche: Europese Havenstrategie, [Kamerstuk 22112, nr. 4316](#)

Verzekeringen

HvJ – CONCLUSIE – [C-23/25 \(Sutuska\)](#) – 16 april 2026 – A-G Capeta – Polen – [ECLI:EU:C:2026:314](#) – [conclusie](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten – Gevolgen vaststelling van oneerlijke karakter van beding – Nietige overeenkomst – Verzekeringsovereenkomsten (opstal en overlijdensrisico) die gesloten zijn bij afsluiting van kredietovereenkomst – Recht van consument op terugbetaling van verzekeringspremies – Evenredigheid

Samenvatting onder: [Consumenten](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-17/25 (Società Cattolica di Assicurazione) – 23 april 2026 – A-G Emiliou – Italië – ECLI:EU:C:2026:352 – conclusie (Engelse versie)

Richtlijn 84/5/EEG – WA verzekering motorvoertuigen – Immateriële schade geleden door de erfgenamen van het slachtoffer – Geen bevoegdheid voor de rechter om de geldigheid (afdwingbaarheid) van een beding te toetsen – Gevolgen van een vonnis dat rechtskracht heeft verkregen voor de geldigheid (afdwingbaarheid) van dat beding

PA is overleden bij een verkeersongeval. Het ongeval vond plaats terwijl PA als passagier op een motorfiets reed die zijn eigendom was en bestuurd werd door SE, die eveneens bij het ongeval om het leven kwam. PA had bij Cattolica een WA-verzekering afgesloten die van toepassing was op de motorfiets.

Cattolica heeft een regresvordering ingesteld tegen de erfgenamen van PA, waarbij zij vergoeding vordert van de bedragen die aan hen zijn uitbetaald ter dekking van de immateriële schade veroorzaakt door het overlijden van PA. Cattolica voert aan dat de motorfiets technisch gezien slechts geschikt was voor het vervoer van één persoon (de bestuurder, SA) en dat de verzekeringspolis dekking uitsloot in geval van onrechtmatig vervoer van personen („de uitsluitingsclausule”). In deze procedure stellen de nabestaanden van PA dat de uitsluitingsclausule ongeldig is.

Deze procedure heeft verschillende fasen doorlopen. In de huidige fase is de zaak voor de tweede keer aanhangig bij de Corte suprema di cassazione (Hooggerechtshof van Italië), de verwijzende rechter. op grond van het nationaal recht kan het verweer van de erfgenamen van PA met betrekking tot de uitsluitingsclausule niet worden behandeld vanwege het gezag van gewijsde (res judica) van een vonnis in een eerdere fase van de procedure, waarin, bij gebreke van een betwisting daarvan door de erfgenamen van PA, is vastgesteld dat Cattolica gerechtigd was om op grond van de uitsluitingsclausule een vordering in te stellen tegen de erfgenamen PA. Volgens de verwijzende rechter lijkt een dergelijke (impliciete) bevestiging van het recht van de verzekeraar om een vordering tot vergoeding in te stellen, in strijd met artikel 2, lid 1, van de tweede Richtlijn 84/5/EEG.

Deze zaak gaat over de toepasselijkheid van de verplichting van nationale rechters om de gevolgen van res judicata in consumentenzaken buiten beschouwing te laten wanneer zij in een eerder stadium van de gerechtelijke procedure hebben nagelaten de mogelijke oneerlijkheid van bedingen in consumentenovereenkomsten te onderzoeken op het gebied van EU-wetgeving inzake motorrijtuigenverzekering.

De A-G is van mening dat artikel 2, lid 1 van de tweede Richtlijn 84/5/EEG geen belemmering vormt voor nationale wetgeving die, doordat een vonnis rechtskracht heeft gekregen, een partij belet om in een later stadium van dezelfde gerechtelijke procedure voor het eerst het verweer aan te voeren dat een beding in een motorvoertuigverzekering tegen aansprakelijkheid nietig (niet-afdwingbaar) is in de zin van die bepaling, mits geen regel van het nationale procesrecht het voor die partij buitensporig moeilijk of onmogelijk heeft gemaakt om dat verweer in een eerder stadium van de procedure aan te voeren, waarin die kwestie door de nationale rechter had kunnen worden onderzocht.

Vrij verkeer

OVERIG

EU-instellingen bereiken akkoord over gezamenlijke routekaart naar “Eén Europa, één markt” (ECER)

Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid

EHRM – ARREST – [Nederlandse omroep stichting, RTL en De Volkskrant t. Nederland](#) – 21 april 2026 – [20066/18](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0421JUD002006618 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 10 EVRM – Toegang tot informatie door mediabedrijven – MH17 ramp – Geen schending

Na het neerhalen van de MH17 hebben verschillende mediaorganisaties verzocht om openbaarmaking van documenten over de wijze waarop de Nederlandse regering, de MH17-ramp heeft aangepakt.

De minister van J&V heeft toegang verleend tot 225 documenten. Hij heeft van 79 documenten de toegang geweigerd, waaronder de notulen van de vergaderingen van het Ministerieel Crisisbeheercomité en het Interministerieel Crisisbeheercomité. De minister beriep zich op verschillende weigeringsgronden op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB): openbaarmaking zou waarschijnlijk de onbelemmerde beraadslaging tussen de leden en hun besluitvormingsproces belemmeren, de documenten bevatten persoonlijke gegevens van burgers en ambtenaren, openbaarmaking zou de “relaties tussen Nederland en andere staten van internationale organisaties” kunnen schaden en het openbaar maken van sommige documenten zou risico's kunnen inhouden voor de veiligheid van Nederlands personeel in het rampgebied.

Het EHRM oordeelt dat de Minister een juiste belangenafweging heeft gemaakt en oordeelt dat er voldoende procedurele waarborgen waren. De gronden van weigering van openbaarmaking zijn volgens het Hof relevant en voldoende concreet om aan te tonen dat dit nodig was in een democratische samenleving. De minister heeft de discretionaire bevoegdheid bij de belangenafweging niet overschreden. Geen schending artikel 10 EVRM (unaniem)

- Mensenrechtenhof: overheid hoefde MH17-stukken niet te delen ([NOS](#))
- Staat hoeft van Europees hof stukken over MH17-ramp niet vrij te geven ([Volkskrant](#))

NOOT – HvJ 26 februari 2026, [C-92/23 \(Commissie/Hongarije\)](#)

The Frequencies of Freedom ([Verfassungsblog](#))

On 26 February, the CJEU found that not renewing the license of the government-critical radio channel Klubrádió violates EU law (case C 92/23). The judgment constitutionally foregrounded media freedom as a central benchmark for the enforcement of telecom rules.

PREJUDICIËLE VEFRWIJZING LIDSTATEN

- [C-107/26 \(Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky\)](#), verwijzing uit **Slowakije** over de vraag of een **nieuwe wet inzake de radio- en televisieomroep**, die de organisatie en benoeming van de **publieke omroep** wijzigt, verenigbaar is met de vereisten van **verordening 2024/1083 (EMFA)** inzake de **benoemingsprocedure** van de leden van de raad en de waarborging van de onafhankelijkheid van publieke media.

OVERIG

- Press freedom day: protect journalists to protect democracy ([COE](#))
- EU Media Freedom Worsens Amid Political Inertia to Implement New Rules ([liberties](#))

EHRM factsheets en guides

- [Hate speech](#)
- [Protection of journalistic sources](#)
- [Protection of reputation](#)
- [Guide on article 10 ECHR - freedom of expression](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Contributions to public debate: Journalists and other actors](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Hate speech](#)
- [ECHR-KS – Articles 8, 13 and 14 Protection against hate speech](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Protection of journalists and journalistic activities](#)
- [Thematic factsheet: Freedom of expression](#)

Deel II – Algemeen

Algemeen

OVERIG

- C. Gunning, e.a. Maandblad voor de praktijk, Als Europa voorloopt: gevolgen van te late of gebrekkige implementatie van EU-richtlijnen, in: [ArbeidsRecht 2026/15](#)
- Vertraging als structureel probleem: de EU worstelt met de doorlooptijd van corruptiezaken (bijzonder strafrecht)

Cursus en opleiding

- Studiemateriaal over Europees recht gratis online beschikbaar; links naar EJTN, ERA en HELP ([Intro](#))
- Raad van Europa - **HELP** (Human rights education for legal professionals) **Online (gratis) cursussen over mensenrechten** met focus op EVRM ([Help](#))
- Overzicht van trainingen op het gebied van Europees Strafrecht ([Bijzonder Strafrecht](#))
- [ERA trainingen](#)
- [Series of pan-European legal seminars](#)
- [Series of language seminars](#)

Overzicht

21 mei 2026	Webinar André Klip Maak kennis met het Repertorium Strafzaken Hét overzicht van alle in Nederland geldende internationale en Europese strafrechtelijke regelingen, 21 mei 2026 16:30 tot 17:15 uur Gratis deelname
28 mei 2026	Rechtsstatelijkheid voor rechters In gesprek met Kees Sterk, Jaarbeurs Utrecht-Beatrixgebouw, 09.30 – 12.30 uur
4 en 5 juni 2026	Workshop on Positive Obligations and Discrimination in the Case Law of the European Court of Human Rights , Lund (Zweden)
11 juni 2026	Themadag Internationaal – grenzen verleggen, effectief samenwerken, Paushuize Utrecht van 9.00 – 18.00 uur, save the date (Intro)
12 juni 2026	Maastricht Centre for European Law (MCEL) i.s.m. de NVER: De staat van het Unierecht , 10.30 – 17.00 uur De bijeenkomst wordt geopend met een lezing van Ben Smulders, rechter bij het HvJ. De volgende onderwerpen komen aan de orde: klimaatverandering en asiel- en migratiebeleid, de impact van de Unie op de democratie en rechtsstaat in de lidstaten en het buitenlands en defensiebeleid.
18-20 juni 2026	EAPIL Conference in Geneva from 18-20 June 2026 :
9-10 nov 2026	Absolute Rights under the ECHR at State Borders (ECHRblog)

Nieuwsbrieven

Algemeen

- [Knowledge Sharing platform \(ECHR-KS\)](#)
- [Maandelijks Bulletin HvJ](#)

AI

- [Nieuwsbrief van de kennisgroep AI & recht \(alleen intern\)](#)

Bestuursrecht

- [Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak](#)

Dataproductie

- [European data protection supervisor \(EDPS\) nieuwsbrief](#)

Strafrecht

- Nieuwsbrieven (Europees) Strafrecht, o.a. over cybercrime, ([Bijzonder Strafrecht](#))

Vreemdelingenrecht

- [EUAA \(European Union agency for asylum\)](#)
- [Centrum voor Migratierecht van de Radboud Universiteit Nijmegen: CJEU Overview of judgments and pending cases](#)
- [NEMIS: newsletter on European migration issues](#)
- [NEAIS: newsletter on European asylum issues](#)
- [NEFIS: newsletter on European free movement issues](#)

Databank op het gebied van asiel: www.dicta.eu

Databanken en zoeksystemen

- [EUAA](#) (asiel en migratie)
- [Dicta](#) (asiel en migratie)
- [European database of asylum law](#) (asiel en migratie)
- [Statelessness Case Law Database](#) (sinds juli 2021)
- [EDAL – European database of asylum law](#)
- [Refworld UNHCR](#)
- [FRA \(Handvest EU\) – onderverdeeld per artikel uit het Handvest EU](#)
- [EFRIS](#)
- [HUDOC \(EHRM\)](#)
 - [HUDOC - Part I - Simple search - EN \(ECHR-CEDH\) - YouTube](#)
- [HUDOC User Manual](#)
- [Social Security Coordination Regulations database](#)

NL zaken bij het HvJEU

Een volledig overzicht van Nederlandse prejudiciële verwijzingen wordt apart gepubliceerd op rechtspraak.nl (**bijlage 1**).

Een overzicht van *alle* prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten is te vinden op de [website van het Expertisecentrum Europees recht van het Ministerie van buitenlands zaken](#) of in de [Databank van het HvJ](#) (curia-website).

Nieuwe NL prejudiciële verwijzingen

Instantie	Datum	ECLI	Onderwerp	Zaaknummer
Rechtbank Amsterdam	1.5.26	ECLI:NL:RBAMS:2026:4196 (VOORNEMEN)	Richtlijn 93/13 EG – Oneerlijke bedingen – Variabele kredietvergoeding	
Rechtbank Amsterdam	28.4.26	ECLI:NL:RBAMS:2026:4166 (VOORNEMEN)	Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijk beding – Huurprijswijzigingsbeding	
Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle	23.4.26	ECLI:NL:RBDHA:2026:9736	Asiel en migratie	
Gerechtshof Den Haag	7.4.26	ECLI:NL:GHDHA:2026:487 (VOORNEMEN)	Artikelen 35 en 36 VWEU – Overbrenging van voertuigen – Oostenrijkse en Duitse handelaarskentekens	

Zaaknummer bij NL prejudiciële verwijzingen

Instantie	Datum	ECLI	Onderwerp	Zaaknummer
Rb. Den Haag, zittingsplaats Haarlem	ECLI:NL:RBDHA:2026:3626	C-125/26 (Dremen)	Asiel; refoulement	
ABRvS	ECLI:NL:RVS:2026:1651	C-250/26 (Mamen)	Online verkoop voedingssupplementen; geneesmiddelen	
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden	ECLI:NL:GHARL:2026:313	C-188/26 (Vereniging voor Zakelijke B2B Informatie)	Databankenrichtlijn; KvK	

HvJ conclusies en arresten na NL prejudiciële verwijzingen						
Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Conclusie	Arrest	Onderwerp
C-249/25 (Jilin)	CONCLUSIE	16.4.26	ECLI:NL:RVS:2025:1473	ECLI:EU:C:2026:313		Asiel & migratie; Richtlijn tijdelijke bescherming, beslistermijn
C-496/24 (Stichting de Thuis kopie)	ARREST	16.4.26	ECLI:NL:HR:2024:1074		ECLI:EU:C:2026:296	Thuis kopieregeling; Richtlijn 2001/29/EG; Offline streaming copy
C-549/23 (American Express)	ARREST	16.4.26	ECLI:NL:CBB:2023:453		ECLI:EU:C:2026:295	Financiële diensten
C-672/23 en C-673/23 (Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain e.a.)	ARREST	16.4.26	ECLI:NL:GHAMS:2023:2571 ECLI:NL:GHAMS:2023:2570		ECLI:EU:C:2026:293	IPR; mededinging; Brussel I bis
C-155/24 (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit e.a.)	ARREST (Grote Kamer)	21.4.26	ECLI:NL:CBB:2024:126		ECLI:EU:C:2026:327	Tabaksrichtlijn; Maximumemissieniveaus; Meetmethode

Tussen- en einduitspraken na arrest HvJ					
Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Eind (tussen)uitspraak	Onderwerp
C-431/24 (Multan)	EINDUITSPRAAK	20.4.26	ECLI:NL:RBDHA:2024:9590	ECLI:NL:RBDHA:2026:9429	Asiel en migratie; Terugkeerbesluit; Christen uit Pakistan; geloofwaardigheid; toegang tot dossier
C-32/26 (Lodring)	TUSSENUITSPPRAAK	20.4.26	ECLI:NL:RBDHA:2026:1324	ECLI:NL:RBDHA:2026:9432	Asiel & migratie; noodzakelijke medische zorg; bewijslast

NL zaken bij het EHRM

Een volledig overzicht van Nederlandse zaken bij het EHRM wordt apart gepubliceerd op rechtspraak.nl (bijlage 2)

Datum	Soort zaak	Naam	Nummer	Artikel	Onderwerp
31-3	ONTVANKELIJKHEID	<u>Bitar</u>	<u>36163/21</u>	8 EVRM	Asiel & migratie; familylife
21-4	VIOLATION	Y.F.C. e.a.	<u>21325/19</u>	3 EVRM 5 EVRM 4 , 4 ^e Protocol	Vreemdelingendetentie op Curaçao
21-4	NO VIOLATION	Nederlandse omroep-stichting e.a.	<u>20066/18</u>	10 EVRM	Vrijheid van meningsuiting; toegang tot documenten;
21-4	NO VIOLATION	Henriquez	<u>15199/20</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	Soerel	<u>55021/19</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	Remmers	<u>55483/19</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	Rasnabe	<u>56209/19</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	Marcos Richter	<u>59814/19</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	Admilson Richter	<u>59806/19</u>	3 EVRM	levenslang
21-4	NO VIOLATION	F.B.	<u>28157/18</u>	3 EVRM	levenslang

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM

Een advies kan alleen worden gevraagd in het kader van een bij de nationale rechter aanhangige zaak. Het al dan niet in behandeling nemen van het verzoek staat ter beoordeling van het Hof. Een panel van vijf rechters beslist of het verzoek wordt ingewilligd en motiveert de redenen voor elke weigering.

Adviezen, gegeven door de Grote Kamer, zijn gemotiveerd en niet bindend. De adviezen worden gepubliceerd en meegedeeld aan de verzoekende rechterlijke instantie en aan de betrokken Hoge Verdragsluitende Partij. Rechters hebben het recht een afzonderlijk advies uit te brengen. Het panel en de Grote Kamer omvatten ambtshalve de rechter die is gekozen voor de Hoge Verdragsluitende Partij waartoe het verzoekende gerecht behoort.

Het doel van Protocol nr. 16 is om de interactie tussen het Hof en de nationale autoriteiten te versterken en daardoor de uitvoering van de rechten en vrijheden van het Verdrag te versterken.

Zie ook: Toon Moonen & Laurens Lavrysen, 'Abstract but Concrete, or Concrete but Abstract? A Guide to the Nature of Advisory Opinions under Protocol No 16 to the ECHR', *Human Rights Law Review*, 2021, Vol. 21, Issue 3, pp. 752–785.

Zie: Research Report on Protocol 16 in Judicial Practice ([ECHRblog](#))

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM					
Datum	Land	Onderwerp	Artikel	zaaknummer	Adviezen
16.2.26	Oekraïne	Belastingen; aangepaste sanctie; eigendomsrecht	1, Eerste Protocol bij het EVRM	P16-2026-001	
21.8.25	Oekraïne	Woonrecht van non in klooster	8 EVRM	P16-2025-001	ADVIES 5.3.26
13.11.24	Roemenië	Tuchtrecht; Rechter; keuring mentale gezondheid	8 EVRM	P16-2024-002	20.12.24 Afwijzing van het verzoek
6.2.24	Roemenië	Eigendomsrecht en recht op eerlijk proces; inbeslagneming van som geld van ambtenaar	6 EVRM	P16-2024-001	26.6.24 Afwijzing van het verzoek
13.4.23	België	Godsdienstvrijheid	9 EVRM	P16-2023-001 Persbericht 16.5.23	ADVIES 14.12.2003
10.10.22	Finland	Familierecht - Adoptie van volwassen kind - Rechten van biologische moeder	6 en 8 EVRM	P16-2022-001 Persbericht 8.11.22	ADVIES 13.4.23 persbericht
19.4.21	Frankrijk	Jagersvereniging	1, Eerste Protocol EVRM	P16-2021-002 Persbericht 2.6.21	ADVIES 13.7.22
11.3.21	Armenië	Politiebehandeling; verjaring marteling – uitvoering EHRM arrest	3 en 7 EVRM	P16-2021-001 Persbericht 12.5.21	ADVIES 26.4.2022
19.11.20	Slowakije	Onderzoek naar misdaden door de politie	2, 3 en 6 EVRM.	persbericht 4.12.2020	Persbericht: afwijzing van het verzoek

					1.3.2021
5.11.20	Litouwen	Afzettingsprocedure parlementslid	Artikel 3, Eerste Protocol EVRM	P16-2020-002 <u>Persbericht</u> 28.1.21	<u>ADVIES</u> 8.4.2022 <u>persbericht</u>
2.8.19	Armenië	Geen straf zonder wet - Terugwerkende kracht van een strafbepaling – Verwijzing naar andere bepaling	Artikel 7 EVRM	P16-2019 -001	<u>ADVIES</u> 29.5.2020 <u>persbericht</u>
12.10.18	Frankrijk	Draagmoederschap; geboorteregister	Artikel 8 EVRM	P16-2018-001	<u>ADVIES</u> 10.4.2019 <u>Menneson t.</u> <u>Frankrijk</u>

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM					
Datum	Land	Onderwerp	Artikel	zaaknummer	Adviezen
16.2.26	Oekraïne	Belastingen; aangepaste sanctie; eigendomsrecht	1, Eerste Protocol bij het EVRM	<u>P16-2026-001</u>	
21.8.25	Oekraïne	Woonrecht van non in klooster	8 EVRM	<u>P16-2025-001</u>	<u>ADVIES</u> 5.3.26
13.11.24	Roemenië	Tuchtrecht; Rechter; keuring mentale gezondheid	8 EVRM	<u>P16-2024-002</u>	20.12.24 <u>Afwijzing van het verzoek</u>
6.2.24	Roemenië	Eigendomsrecht en recht op eerlijk proces; inbeslagneming van som geld van ambtenaar	6 EVRM	<u>P16-2024-001</u>	26.6.24 <u>Afwijzing van het verzoek</u>
13.4.23	België	Godsdienstvrijheid	9 EVRM	<u>P16-2023-001</u> <u>Persbericht</u> 16.5.23	<u>ADVIES</u> 14.12.2003
10.10.22	Finland	Familierecht - Adoptie van volwassen kind - Rechten van biologische moeder	6 en 8 EVRM	<u>P16-2022-001</u> <u>Persbericht</u> 8.11.22	<u>ADVIES</u> 13.4.23 <u>persbericht</u>
19.4.21	Frankrijk	Jagersvereniging	1, Eerste Protocol EVRM	<u>P16-2021-002</u> <u>Persbericht 2.6.21</u>	<u>ADVIES</u> 13.7.22
11.3.21	Armenië	Politiebehandeling; verjaring marteling – uitvoering EHRM arrest	3 en 7 EVRM	<u>P16-2021-001</u> <u>Persbericht</u> 12.5.21	<u>ADVIES</u> 26.4.2022
19.11.20	Slowakije	Onderzoek naar misdaden door de politie	2, 3 en 6 EVRM.	<u>persbericht</u> 4.12.2020	<u>Persbericht:</u> afwijzing van het verzoek 1.3.2021

5.11.20	Litouwen	Afzettingsprocedure parlements lid	Artikel 3, Eerste Protocol EVRM	P16-2020-002 <u>Persbericht</u> 28.1.21	<u>ADVIES</u> 8.4.2022 <u>persbericht</u>
2.8.19	Armenië	Geen straf zonder wet - Terugwerkende kracht van een strafbepaling - Verwijzing naar andere bepaling	Artikel 7 EVRM	P16-2019 -001	<u>ADVIES</u> 29.5.2020 <u>persbericht</u>
12.10.18	Frankrijk	Draagmoederschap; geboorteregister	Artikel 8 EVRM	P16-2018-001	<u>ADVIES</u> 10.4.2019 <u>Menneson t.</u> <u>Frankrijk</u>